

ČESKOSLOVENSKÁ
VĚDECKÁ SPOLEČNOST
PRO MYKOLOGII

ČESKÁ MYKOLOGIE

ROČNÍK

40

ČÍSLO

3

ACADEMIA/PRAHA

SRPEN 1986

ISSN 0009-0476

ČESKÁ MYKOLOGIE

Časopis Čs. vědecké společnosti pro mykologii k šíření znalosti hub po stránce
vědecké i praktické

Ročník 40

Číslo 3

Srpen 1986

Vedoucí redaktor: prof. RNDr. **Zdeněk Urban**, DrSc.

Redakční rada: RNDr. **Dorota Brillová**, CSc.; RNDr. **Petr Fragner**; MUDr. **Josef Herink**; RNDr. **Věra Holubová**, CSc.; RNDr. **František Kotlaba**, CSc.; RNDr. **Vladimír Musílek**, DrSc.; RNDr. **Jan Nečásek**, CSc.; ing. **Cyprián Paulech**, CSc.; prof. RNDr. **Vladimír Rypáček**, DrSc., člen korespondent ČSAV; RNDr. **Miloslav Staněk**, CSc.

Výkonný redaktor: RNDr. **Mirko Svrček**, CSc.

Příspěvky zasílejte na adresu výkonného redaktora: 115 79 Praha 1, Václavské nám. 68.
Národní muzeum, telefon 26 94 51—59.

2. sešit vyšel 10. května 1986

OBSAH

F. Kotlaba: <i>Stereum frustulatum</i> — pevník rozpraskaný, jeho ekologie a zeměpisné rozšíření v Československu	129
V. Holubová-Jechová a A. Mercado Sierra: Studie o kubánských hyfomycetech IV. Hyfomycety z čeledi Dematiaceae nalezené v provincii Pinar del Rio	142
J. Herink a Z. Pouzar: Sedesát let mykologa Svatopluka Šebka	165
J. Kuthan: Prof. dr. Rolf Singer osmdesátníkem	177
S. Šebek: Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1985	180
Stanovy Československé vědecké společnosti pro mykologii	184
S. Šebek: Vzpomínka na Jaroslava Veselého	190
Referáty o literatuře: E. Z. Koval, Klavicipitalnyje griby SSSR (J. Rod, Klavicipitalnyje griby SSSR (J. Rod, str. 179).	
Přílohy: Černobílé tabule:	
III.—VI. <i>Stereum frustulatum</i> (Pers. ex Fr.) Fr.	

ČESKÁ MYKOLOGIE

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉ VĚDECKÉ SPOLEČNOSTI PRO MYKOLOGII

Ročník 40

1986

Sešit 3

Stereum frustulatum — pevník rozpraskaný, jeho ekologie a zeměpisné rozšíření v Československu

Stereum frustulatum, its ecology and geographical distribution in Czechoslovakia

František Kotlaba

Pevník rozpraskaný roste převážně jako saprofyt především na pařezech a mrtvých ležících kmenech výhradně dubů a výjimečně i jako saproparazit na ještě živých stromech. Je rozšířený pouze na severní polokouli v Evropě, Asii a Severní Americe od tropů (asijských) do teplých oblastí mírného pásma. V Československu je dosud znám ze 123 lokalit od planárního do nejnižší části montánního stupně, přičemž největší počet lokalit se nachází v kolinním stupni. Pozoruhodné je, že v českých zemích známe pouze 36 lokalit tohoto pevníku, který je zde celkem vzácný (24 lokalit v Čechách, 12 na Moravě), zatímco všechna ostatní naleziště (87) jsou na Slovensku, hlavně v jeho jižní polovině. Seznam československých lokalit a mapa rozšíření jsou připojeny.

Stereum frustulatum occurs mostly as a saprophyte chiefly on stumps and dead fallen trunks of oaks and exceptionally also as a saproparasite on living trees. It is distributed solely in the Northern Hemisphere in Europe, Asia and North America from the tropics (Asian) to the warm areas of the temperate zone. It is known in Czechoslovakia from 123 localities from the lowlands to the lowest parts of the montane belt with the majority of localities in the colline belt (hilly country). It is interesting that in western part of Czechoslovakia this *Stereum* is known from only 36 localities (24 localities in Bohemia, 12 in Moravia), whereas all other localities (87) are in Slovakia, mainly in the southern half. The list of the Czechoslovak localities and map of distribution is provided.

Pevníky v širokém pojetí (*Stereum* S. F. Gray s. l.) zahrnují několik druhů zcela obyčejných (např. *S. hirsutum*, *S. rugosum*, *S. sanguinolentum*) a několik velice vzácných nebo vzácných (*Laurilia sulcata*, *Stereum subpileatum*, *S. insignitum*); dosti druhů je vzácnějších nebo alespoň nikoli běžných. Do poslední skupiny patří i celkově dosti vzácný pevník rozpraskaný — *Stereum frustulatum* (Pers. ex Fr.) Fr. = *Xylobolus frustulatus* (Fr.) P. Karst., který má navíc na území naší republiky velmi nerovnoměrné rozšíření: v Čechách je nehojný, na Moravě vzácný a na větší části jižního Slovenska je celkem hojný. Tento druh je dále pozoruhodný tím, že v napadeném dřevu vyvolává tzv. voštinovitou hnilobu (tu vyvolává pouze několik málo druhů hub) a že je svým růstem u nás vázaný výhradně na zástupce jediného rodu, a to dubu (*Quercus* L.).

Krátký popis plodnic

Pevník rozpraskaný tvoří nejprve jednotlivé drobné plodničky okrouhlého tvaru, které brzy splývají ve vodnaté bělavé, tenké, křehké, na substrátu zcela rozlité, několik centimetrů až decimetrů veliké, jemně hrboilaté až hladké povlaky, které se roztrhávají v nepravidelně okrouhlé až vícestranné, brzy tvrdě korkovité, hladké, každý rok přirůstající a proto na svislém řezu velmi tence vrstevnaté, bělavě okrové, ve stáří až dřevově zbarvené části („polička“) 0,1–1,0 cm široké a až 0,3 cm tlusté; dosti výjimečně jsou plodnice polorozlité a tvoří drobné, úzké, šedohnědé nebo černavě zbarvené, až 0,6 cm široké, lysé kloboučky anebo jen ztlustlé hrany.

Hyfový systém je dimitický se skeletovými hyfami; generativní hyfy jsou spíše tenkostěnné, bezbarvé nebo nažloutlé, přehrádkované, bez přezek, málo větvené, 3–5 μm široké; skeletové hyfy jsou 4–6 μm široké, dosti tlustostěnné, nevětvené, hnědavě zbarvené; akantohyfidie (akantofýzy) většinou velmi hojné, úzce kyjovité, značně tlustostěnné, celé v horní části většinou hustě ostnitě (ježaté), žlutavé nebo lehce nahnědlé, 12–35 (–50) \times 3–6 μm veliké; výtrusy jsou krátce elipsoidní, tenkostěnné, hladké, amyloidní, 3,5–5,2 \times 2,5–3 μm velké (sebraný materiál je často sterilní).

Taxonomie a nomenklatura

Podle hluboce rozpraskaných rozlitych plodnic lze *Stereum frustulatum* snadno a celkem bezpečně makroskopicky rozlišit od všech ostatních příbuzných nebo podobných druhů. Velenovský (1920–22 p. 764), který popsal se *S. frustulosum* identické *S. nummularium*, píše: „Jest tak pěkně charakterizovaný druh, že jej každý musí ihned určit“. Nejblíže příbuzný a v rozlité rozpukané formě i podobný je pevník polokloboukatý — *Stereum subpileatum* Berk. et Curt. = *Xylobolus subpileatus* (Berk. et Curt.) Boidin, o němž jsem pojednal nedávno (Kotlaba 1985); ten však se liší velikými, většinou tlustě kloboukatými nebo polokloboukatými, na hymeniu málo rozpraskávajícími plodnicemi (rozdíly v mikroskopických znacích jsou nepatrné — akantohyfidie mívají u pevníku polokloboukatého výrůstky jen na temeni). Podle revize herbářového materiálu (PRC) zaměnil např. Paul (1909, 1933) náš druh za *S. rugosum* (Pers.: Fr.) Fr., který však poraněním červená.

Pevník rozpraskaný je v moderních systémech řazen buď do rodu *Stereum* S. F. Gray nebo *Xylobolus* P. Karst. Ačkoliv mnozí současní autoři používají jeho řazení do úzce pojatého rodu *Xylobolus* (spolu se *Stereum subpileatum*), nepřikláním se k tomuto názoru a řadím pevník rozpraskaný do širšího rodu *Stereum* (viz Kotlaba 1985).

Persoon popsal pevník rozpraskaný v Synopsis r. 1801 pod jménem *Thelephora frustulata* a pod stejným jménem jej r. 1821 uvádí v *Systema mycologicum* i Fries; ten však z neznámých důvodů změnil r. 1838 v *Epicleris* druhové epiteton na *frustulosum* a druh zároveň zařadil do rodu *Stereum* jako *S. frustulosum*. Takto Friesem obměněné jméno je ovšem třeba považovat za pouhou ortografickou variantu Persoonova jména *frustulatum* a toto jako původní používat.

Pod jinými druhovými jmény byl pevník rozpraskaný popsán jen několikrát (včetně naším prof. Velenovským), takže jeho synonymika není příliš bohatá. Náleží k ní tato jména:

- Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fries 1838 (ut *S. frustulosum*)
Thelephora frustulata Pers. 1801; Fries 1821; Persoon 1828
Xylobolus frustulatus (Pers.: Fr.) P. Karst. 1881
Xerocarpus frustulatus (Pers.: Fr.) P. Karst. 1882
Thelephora sinuans Pers. 1822
Thelephora perdis Hartig 1878
Stereum nummularium Velen. 1922.

Hostitelské dřeviny a ekologie

Většina literatury uvádí jako substrát pevníku rozpraskaného téměř výhradně různé druhy dubů (*Quercus*) a jen zcela výjimečně i jiné dřeviny — pokud ovšem byly správně určeny — jako *Castanea* (Lentz 1955, Davydkina 1980), *Carpinus* a *Fraxinus* (Lange 1974), tedy listnáče. Pouze Rattan (1977) udává z Himálaje jako hostitelskou dřevinu i jehličnan, a to *Cedrus deodara*, což je jistě zcela výjimečný hostitel pevníku rozpraskaného v celosvětovém měřítku.

Pokud jde o druhy dubů (nejčastější hostitelské dřeviny), v americké literatuře nejsou konkrétní druhy zpravidla uváděny a v ostatní literatuře tomu není o mnoho lépe, i když i zde jsou výjimky. Tak např. Ljubarskij a Vasileva (1975) uvádějí *S. frustulatum* z Dálného východu na *Quercus crispula* a *Q. mongolica*, Hallenberg (1978) z Iránu na *Q. castaneifolia*, Tortić (1978) z Jugoslávie na *Q. frainetto*, Jahn (1968) na *Q. robur*, *Q. petraea* a *Q. cerris* a Kotlaba (1967) z Čech na *Q. robur* a *Q. petraea*; podle herbářového materiálu (viz níže) je od nás ze Slovenska dále známý ještě na *Q. cerris* a *Q. pubescens* a z arboreta na Moravě z amerického *Q. coccinea*.

Někdy je pevník rozpraskaný udáván i na jiných dřevinách, jako na *Fagus sylvatica* (např. Velenovský 1920—22: „Na bukových prkénkách... v Mnichovicích“), avšak v takovýchto případech se evidentně jedná o chybné určení substrátu (popř. houby — viz Paul 1909, 1933), jak jsem se o tom přesvědčil revizí zbytků dřeva u těch položek v herbářích, kde jako substrát byl na etiketách uveden *Fagus* nebo dokonce *Picea abies* (přitom však šlo zcela jasně o *Quercus*!); v případě sběru z Mnichovic došlo zřejmě až po uveřejnění k opravě údaje o substrátu, protože v herbářích PRM je na etiketách uvedeno *Quercus* a dubový sud.

Stepanova-Kratavenko (1967) udává *S. frustulatum* dokonce na větvi *Acer platanoides* („Na usochšej vetke klena ostrolistnogo...“), avšak zřejmě jde o chybné určení houby (spíše než dřeviny).

Podle sběrů uložených v našich herbářích, publikovaných údajů a záznamů z mých terénních zápisníků je frekvence výskytu pevníku rozpraskaného na jednotlivých druzích dubů v Československu tato:

Quercus sp. 42, *Q. cerris* 6, *Q. coccinea* 1, *Q. petraea* 57, *Q. pubescens* 2, *Q. robur* 27; bez substrátu 9.

Z uvedeného je patrné, že nejvíce nálezů pevníku rozpraskaného je na dubu zimním — *Quercus petraea* (61,9 % z dubů určených do druhu) a pak se značným odstupem na dubu letním — *Q. robur* (30,4 %); přitom převážná většina sběrů na dubu letním je z českých zemí, kdežto naopak většina nálezů na dubu zimním je zase ze Slovenska. Na dubu ceru (*Q. cerris*) a zejména na dubu pýřitém (*Q. pubescens*) známe minimální počet nálezů, což ovšem odpovídá mnohem řidšímu zastoupení těchto vzácnějších dřevin u nás. Na tomto místě je třeba ještě poznamenat, že nebylo možné brát v úvahu nověji rozlišované druhy dubů, neboť řada sběrů byla učiněna již před desítkami let.

Souhrnně lze říci, že *S. frustulatum* je v celém svém areálu rozšíření vázáno na různé druhy rodu *Quercus*, přičemž v Československu (a snad na většině území Evropy) to jsou hlavně čtyři druhy — *Q. cerris*, *Q. petraea*, *Q. pubescens*, *Q. robur* a v jižní Evropě pak ještě pátý druh, *Q. frainetto*; nálezy tohoto pevníku na dalších dubech lze očekávat.

1. *Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fr. — Pevník rozpraskaný. Staré rozlité rozpraskané plodnice na pařezu dubu letního v lese mezi Petrohradem a Černčicemi u Jesenice v z. Čechách, 26. 2. 1966. — Old effused fissured fruitbodies on a stump of *Quercus robur* in a wood between Petrohrad and Černčice near Jesenice, W Bohemia, 26. 2. 1966. 6X.

Photo F. Kotlaba

Nejvíce nálezů *S. frustulatum* je na pařezech a ležících mrtvých kmenech dubů, značně méně na jejich mrtvých větvích (z nich více na silných větvích ležících na zemi a velmi málo na mrtvých větvích trčících ještě na stromech), a to vždy na odkorněném dřevu. Z fytopatologického hlediska lze řadit pevník rozpraskaný k druhům v lesním hospodářství spíše prospěšným, neboť jako jedna z prvních hub v sukcesní řadě pomáhá účinně (i když pomalu) odbourávat tvrdé odumřelé dřevo dubů; velmi vzácně infikuje dřevo starých živých dubů v místě většího poranění (Černý 1976).

Po ekologické stránce lze charakterizovat pevník rozpraskaný jako druh spíše značně xerofytní než termofytní, neboť přestože mnoho jeho lokalit u nás leží v termofytiku (tj. v oblasti teplobytné květeny), je známý z dosti značného počtu lokalit v mezofytiku a z několika málo dokonce i v oreofytiku, kde je zřejmě na mikroklimaticky vhodných místech ještě schopen existence. — Tento

druh vyrůstá také na opracovaném dřevu, a to dokonce i v lidských obydlích nebo jiných stavbách (na trámech, prknech, sudech, pražcích, kúlech apod.), čímž se jeho areál poněkud rozšiřuje.

Vertikální rozšíření

Protože většina autorů nepublikuje nadmořské výšky nálezů *S. frustulatum* a rovněž na etiketách sběrů v herbářích tento údaj často chybí, lze výškové rozpětí výskytu tohoto druhu v celém jeho areálu rozšíření těžko přesně stanovit. Vyskytuje se od hladiny moře (nejnižší položená lokalita je asi např. v Jugoslávii na ostrově Lokrum u Dubrovníku) a ž do v e l e h o r (v tropech a subtropích), a to v Himálaji snad až do 3000 m n. m. (soudě podle výškového rozšíření cedru, které udává Rattan 1977).

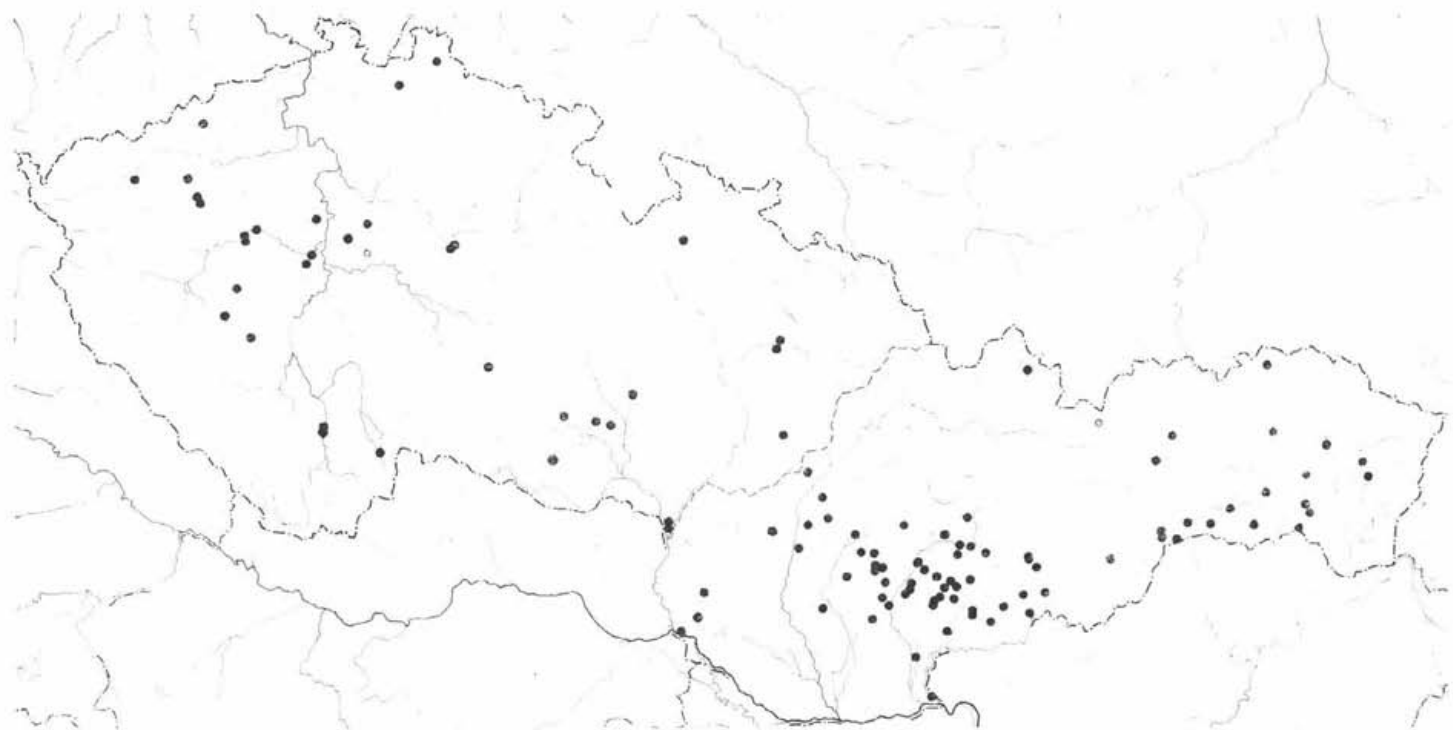
Výškové rozpětí lokalit *S. frustulatum* v Československu je značné, neboť sahá od nížiny až do hor (byť tam se tento pevník vyskytuje jen zcela výjimečně), což se týká ovšem pouze Slovenska: v Čechách je totiž známý jenom z kolinního a submontánního stupně, na Moravě zase pouze z planárního a kolinního stupně. Vertikální rozvrstvení lokalit pevníku rozpraskaného v ČSSR ukazuje tato tabulka:

Výšk. stupeň:	plan.	kolin.	submont.	mont.	supramont.
Počet lokalit:	8	89	24	1	1

Ze 123 známých lokalit (další — Prenčov, Medzi Skalky — není lokalizovatelná, takže nebyla zahrnuta ani do mapy rozšíření, ani do tabulky vertikálního rozšíření) jich leží drtivé množství — 89 (tj. 72,3 %) — v kolinním stupni (tj. v pahorkatině od 200 do 500 m n. m.), a to jak v českých zemích, tak na Slovensku (stupeň pahorkatin je u nás ovšem plošně nejvíce zastoupený). — Nejnižší položená dosud známá lokalita v Československu leží ve 130 m n. m. (les u hájovny Jarok u Želiezovců poblíž Šahů), kdežto nejvyšší je asi v 1350 m s. m. (Štrbské Pleso ve Vys. Tatrách, na dubových pražcích zubačky); protože však u této nejvyšší lokality jde o sekundární výskyt pevníku rozpraskaného (zavlečení infikovaným dřevem do oblasti, kde spontánní výskyt tohoto druhu je jinak vyloučený), nutno považovat za nejvyšší přirozený výskyt *S. frustulatum* v ČSSR nadmořskou výšku asi 900 m (pod vrcholovými partiemi Sitna u Ban. Štiavnice na Slovensku).

Celkové zeměpisné rozšíření

Podle dostupné literatury a herbářových dokladů v našich herbářích je pevník rozpraskaný rozšířený od tropů (asijských) až do teplejších oblastí mírného pásma, avšak pouze na severní polokouli. Je známý ze Severní Ameriky (Kanada, USA, Mexiko), Asie (Kavkaz, Irán, sev. Indie, Nepál, Čína, Dálný východ, Japonsko, Thajsko, Filipiny) a z Evropy, kde je rozšířen nehojně, až velmi vzácně v celé řadě států; na některých územích (zejména na západě a severu subkontinentu) chybí. V Evropě je *S. frustulatum* bezpečně známé z j. Finska, Švédska a Norska (více lokalit), jv. Francie (více lokalit), Belgie a Nizozemí (po jedné lokalitě) a na více lokalitách z NSR, NDR, Švýcarska, Rakouska, Itálie, Jugoslávie, Polska, ČSSR, Maďarska, Rumunska, Bulharska, evropské části Turecka a z evropské části SSSR včetně Estonska, Zakarpatské Ukrajiny, Krymu atd. (Bourdot et Galzin 1928; Bresadola 1897, 1903, 1913; Bresinsky

2. Mapa rozšíření pevníku rozpraskaného v Československu; sekundární lokality jsou označeny kroužkem. — Distribution map of *Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fr. in Czechoslovakia; secondary localities are marked by a ring.

et Dichtel 1971 — mappa no. 66, p. 126; Burt 1920; Davydkina 1980; Donk 1931; Eckblad et Gulden 1974 — mappa no. 278; Eliade 1965; Hartig 1878, Heinemann et Thoen 1979; Hjortstam et Ryvarden 1982; Höhnel et Litschauer 1908; Imazeki et Hongo 1957; Ito 1955; Jahn 1968 — mappa p. 165; Jahn 1971 — mappa no. 38, p. 150; Jülich 1984; Kotlaba 1967 — mappa p. 118; Kreisel 1961; Lange 1974 — mappa no. 7, p. 58; Lentz 1955; Ljubarskij et Vasileva 1975; Lohwag 1963; Marmolejo et al. 1981; Niessl 1865; Opiz 1852; Pilát 1930a, b. 1940; Rattan 1977; Ryvarden 1971 — mappa no. 10, p. 104; Saccardo 1916; Skirgiello 1967 — mappa no. 4, p. 245; Teng 1939; Tortić 1978; Wojewoda 1978).

Výskyt v Dánsku považuje Skovsted (1956) za pochybný a údaj z Uralu (Stepanova-Kartavenko 1967) nepovažují rovněž za věrohodný, neboť nálezu odtud je udáván na *Acer platanoides*, na kterém nebyl pevník rozpraskaný odnikud zaznamenán (přítom duby na Urale rostou).

Pokud jde o rozšíření *S. frustulatum* v Evropě, Pilátovo tvrzení, že „... v atlantské Evropě jest trochu hojnější...“ a „... besonders ist sie in Frankreich nicht so selten wie in Mitteleuropa“ (Pilát 1930a, b), stejně jako můj starší předběžný závěr, že tento druh má v Evropě „subkontinentálně-submediteránní rozšíření“ (Kotlaba 1967, 1968), jsou nyní po zhodnocení nashromážděných podkladů neudržitelné. Ve skutečnosti se pevník rozpraskaný vyskytuje ve vlastní oceánické západní a severní Evropě spíše jen v ý j i m e č n ě (stejně jako v kontinentální a mediteránní části Evropy); v jihozápadní části Středozeří (Portugalsko, Španělsko, sev. Afrika) chybí a ačkoli ho má Lange (1974) na mapě v Anglii, podle sdělení dr. A. Reida (in litt.) tam není prokázán; ve Francii chybí v celé západní oceánické části, stejně jako v severní Skandinávii. Nejvíce lokalit v Evropě je však překvapivě známo jednak z jižního Švédska a jižního Norska, jednak (nejvíce ve středí Evropě) z jižního Slovenska; to jsou dvě dosti vzdálená centra nejhojnějšího rozšíření tohoto druhu v evropské části areálu pevníku rozpraskaného.

V Evropě je *S. frustulatum* rozšířené převážně v jižní části temperátního (mírného) pásma s nevelkým přesahem do submeridionální zóny; pokud jde o oceanitu, jen výjimečně se vyskytuje i v euatlantských podmínkách a převaha jeho lokalit je v pásmu označovaném jako oz 2 (Meusel et al. 1978). Lze tedy o něm říci, že má v Evropě subatlantské rozšíření a v rámci svého areálu dává přednost spíše sušším stanovištím (v některých případech podmíněných mikroklimaticky).

Rozšíření v Československu

Zeměpisným rozšířením pevníku rozpraskaného v Čechách (s poznámkami k jeho výskytu na Moravě a na Slovensku) jsem se zabýval téměř před 20 lety (Kotlaba 1967). Tehdy jsem konstatoval, že tento pevník je v Čechách celkem vzácný (byl odtud známý ze 12 lokalit), na Moravě velice vzácný (vedl jsem dvě lokality) a na Slovensku že je v jižních částech místy hojný až velmi hojný. S odstupem dvou desítek let a po zhodnocení nashromážděného herbářového materiálu, publikovaných údajů z literatury a po excerpci mých dlouholetých terénních záznamů lze říci, že pokud jde o celkový obraz rozšíření, zůstal více méně stejný (i když počet lokalit přirozeně vzrostl, a to také proto, že tento druh byl zařazen do evropské akce mapování 100 vybraných makromycetů — viz Kotlaba 1968).

V Čechách dnes známe 24 lokalit *S. frustulatum*: polovina z nich leží ve středních a severozápadních Čechách (ale chybí jak v Českém krasu, tak v Českém středohoří), avšak jen malá část z nich (5) je v oblasti termofytika; ostatní jsou rozptýleny v mezofytiku a jedna leží dokonce v oreofytiku (Stolpichy v Jizerských horách). Na Moravě je nadále tento druh velmi vzácný a v současnosti ho odtud známe ze 12 nalezišť, přičemž až na čtyři všechny leží v oblasti teplomilné květeny na jihu země; nezahrnují sem lokalitu od Šumperka (Paul 1909, 1933), neboť jde o *Stereum rugosum*. Slovensko je na počet lokalit pevníku rozpraskaného nejbohatší nejen u nás, ale vůbec v Evropě. Dnes odtud známe nejméně 87 lokalit; leží hlavně na jižním a východním Slovensku (z větší části v termofytiku) s maximem výskytu v oblasti Tribče, Štiavnických vrchů a Krupinské vrchoviny, tj. v pásmu největšího výskytu čistých doubrav nebo smíšených porostů s dubem.

Vzhledem k úspoře místa nebudu opakovat lokality, které jsem uveřejnil z Čech a Moravy před 19 lety (Kotlaba 1967) a u všech ostatních se omezím na citaci jen prvního doloženého nálezu (v herbářích) nebo prvního záznamu a nebudu uvádět další nálezy nebo záznamy, jichž existuje z některých lokalit více (u těch je po uvedení všech běžných údajů uvedeno na konec: etc.); další nálezy nebo záznamy jsou ovšem zahrnuty podle mých excerpt v celkovém hodnocení vpředu uvedeného výskytu *S. frustulatum* na hostitelských dřevinách. Pokud nebyly údaje o lokalitě atd. uvedeny latinsky, jsou pro jednotnost latinizovány, nadmořské výšky jsou uvedeny podle podrobných map (1 : 50 000) a všechny údaje jsou jednotně zestručněny; zkratky herbářů jsou použity podle mezinárodního uzů a jména hostitelských dřevin podle současně používané nomenklatury. Veškerý herbářový materiál jsem revidoval v letech 1981—1986; své jméno zkracuji na F. K. a údaje ze svého terénního zápisníku uvádím např. Kotlaba 41/85: 28.

Čechy (Bohemia):

„Semnická skála“ ap. Karlovy Vary, 550 m, truncus iac. *Quercus petraeae*, 1. VII. 1972, 1. et d. F. K. (PRM 718080). — Krásný Dvůr ap. Podbořany, hortus castelli, 300 m, lignum semifabr. *Quercus* sp., 3. VII. 1972, 1. et d. F. K. (PRM 718047). — Inter Kryry et Černé pr. Petrohrad, 350 m, codex *Q. petraeae*, 24. V. 1969, 1. et d. F. K. (PRM 674186). — „Kokšín“ ap. N. Mitrovce pr. Rožmitál p. Tř., 660 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 2. X. 1976, 1. et d. F. K. (PRM 802529). — „Krkavčiny“ ap. Skryje pr. Křivoklát, 300 m, lignum emort. trunci vivi *Q. petraeae*, 6. VII. 1971, 1. et d. F. K. (PRM 713672). — Roztoky ap. Křivoklát pr. Beroun, contra stat. viae ferr., 270 m, truncus iac. *Quercus* sp., 21. VI. 1980, 1. et d. J. Klán (PRM 825699). — Supra Dobřichovice ap. Praha, 280 m, codex *Q. roboris*, 8. IX. 1984, 1. et d. M. Svrček (PRM 838419). — „Vel. Kameník“ ap. Hluboká n. Vlt., 570 m, truncus emort. *Q. roboris*, 1. IV. 1971, 1. et d. J. Kubička (PRM 718073). — Ap. „Zlatěšovický rybník“ pr. Hluboká n. Vlt., 400 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 15. XI. 1980, 1. et d. J. Vlasák (PRM 828462). — „Škvorecká obora“ ap. Újezd n. Lesy pr. Praha, 280 m, codex *Quercus* sp., 1. I. 1982, 1. et d. M. Svrček (PRM 838422). — Ap. Křížany pr. Liberec, 430 m, codex *Q. roboris*, 19. IV. 1969, 1. et d. F. K. (PRM 671123). — Další lokality viz Kotlaba 1967.

Morava (Moravia):

Ap. Jihlava, 490 m, truncus *Quercus* sp. (Niessl 1865). — Ap. „U Vlasáka“ pr. Náměš n. Osl., 360 m, truncus iac. *Quercus* sp., 26. VII. 1980, 1. et d. A. Vágner (BRNM 289269). — Višňové ap. Znojmo, hortus castelli, 320 m, *Q. robur*, 26. VII. 1963, 1. et d. J. Krejčí (MZ). — Silvestria „Bučín“ ap. Rosice pr. Brno, 400 m, cavitas basis trunci vivi *Q. petraeae*, 22. II. 1967, 1. et d. A. Černý (herb. VŠZ Brno). — Střelice ap. Brno, 350 m, truncus *Quercus* sp. (Niessl 1865). — „Křtinský potok“ ap. Josefov pr. Blansko, 250 m, truncus iac. *Quercus* sp., 24. IX. 1972, 1. et d. M. Svrček (PRM 833338). — Vel. Losiny ap. Šumperk, hortus castelli, 390 m, ramus emort. *Q. roboris*, 8. V. 1969, 1. et d. F. K. (PRM). — Hranice ap. Přerov, arboretum, 300 m, codex *Q. coccinea*?, 1982.

KOTLABA: STEREUM FRUSTULATUM

l. et d. J. Kleveta (Kleveta 1983). — *Silvestria* „Valšovice“ ap. Hranice, 350 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 1983 et 1984, l. et d. J. Kleveta (in litt. e 2. 4. 1986). — Luhačovice, 300 m, truncus iac. *Quercus* sp., 15. 1. 1970, l. et d. M. Svrček (PRM 711837). — Další lokality viz Kotlaba 1967.

Slovensko (Slovakia):

Devínská Kobyla („cesta Na strapatú lipu“) ap. Bratislava, 190 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 17. X. 1985, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 837983). — Via ad „Biely Kríž“ ap. Bratislava-Rača, 400 m, truncus iac. *Q. roboris*, 26. V. 1954, l. et d.? (I. Fábry?) (BRA). — „Baba“ in montibus Malé Karpaty, 510 m, codex *Quercus* sp., 26. V. 1954, l. A. Pilát et al., d. M. Svrček (PRM 833835). — „Tlstá hora“ ap. Vrbové pr. Piešťany, 400 m, codex *Q. petraeae*, 27. VIII. 1977, l. et d. F. K. (PRM 837753). — „Mladinovec“ ap. Drietoma pr. Trenčín, 400 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 20. VIII. 1969, l. et d. F. K. (PRM 681554). — „Javorie“ ap. Trenčín, 650 m, ramus emort. *Q. petraeae*, 22. X. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797843). — „Hrebiček“ ap. Tematín pr. N. Mesto n. V., 650 m, ramus emort. *Q. petraeae*, 23. X. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 13/62–63: 13). — „Havran“ ap. Piešťany, 400 m, codex *Quercus* cf. *petraeae*, 2. VIII. 1967, l. et d. F. K. (PRM 710450), — „Kulháň“ ap. Nemečky pr. Topoľčany, 320 m, ramus emort. *Q. roboris*, 22. X. 1985, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 41/85: 28). — Inter Nitra et Cabaj-Čapor, 205 m, codex *Q. roboris*, 17. IX. 1974, l. et d. F. K. (PRM 771787). — Sept.-occid. versus „Gaštanica“ (= „Jelenec“) ap. Kostofany p. Trib., 300 m, truncus iac. *Quercus* sp., 5. X. 1983, l. L. Hagara, d. S. Holec (v. s., F. K.). — „Jelenec“ ap. Kostofany p. Trib., 500 m, codex *Q. petraeae*, 20. X. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 13/62–63: 8). — „Pata“ ap. Cifáre pr. Vrable, 190 m, codex *Q. roboris*, 18. IX. 1974, l. et d. F. K. (PRM 771841). — „Pred. Brloh“ ap. Klátova N. Ves pr. Partizánske, 280 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 21. X. 1985, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 41/85: 28). — „V. Suchá“ ap. V. Klíž pr. Partizánske, 480 m, truncus (PRM 797830) et codex (PRM 797835) *Q. petraeae*, 21. X. 1962, l. et d. F. K. et Suchá“ ap. V. Klíž pr. Partizánske, 400 m, ramus iac. *Q. petraeae*, 23. X. 1985, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 41/85: 31). — „Na Skale“ ap. Topoľčianky, 460 m, truncus (PRM 79 7830) et codex (PRM 797835) *Q. petraeae*, 21. X. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar. — 2–3 km sept. versus Topoľčianky, 240 m, truncus *Q. cerris*, 12. IX. 1981, l. J. Roth, d. S. Holec (v. s., F. K.). — Madoš ap. Obyce pr. Zlaté Moravce, 350 m, truncus emort. *Quercus* sp., 11. XI. 1981, l. et d. S. Holec (v. s., F. K.). — „Včelár“ in montibus Pohronský Inovec, 400 m, codex *Q. cf. cerris*, 17. X. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797831). — Inter „Krivá“ et Čaradice ap. Zlaté Moravce, 330 m, truncus *Q. petraeae*, 19. X. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797837). — Sept.-or. versus Némčičany ap. Vrable pr. Nitra, 250 m, codex *Q. petraeae*, 18. IX. 1974, l. et d. F. K. (Kotlaba 27/74–75: 24). — „Plesovica“ ap. M. Kozmálovce pr. Levice, 250 m, codex *Q. pubescentis*, 5. VIII. 1975, l. et d. F. K. (PRM 775368). — „Jerichova dolina“ ap. Bystričany pr. Nováky, 650 m, codex *Q. petraeae*, 2. VII. 1955, l. et d. F. K. (PRM 797829). — Zarnovica ap. N. Baňa, 240 m, *Quercus* sp., 1. IX. 1977, l. et d. R. Leontový (PRM 805068). — „Rychňavská dolina“ ap. Ban. Štiavnica, 300 m, codex *Quercus* sp., 6. IX. 1956, l. et d. R. Leontový (PRM 805069). — „Rakovec“ ap. Pukanec, 550 m, codex *Q. petraeae*, 23. V. 1961, l. et d. Z. Pouzar (PRM 797857). — „Priesil“ ap. Pukanec, 700 m, codex *Q. cerris*, 23. V. 1961, l. et d. Z. Pouzar (PRM 797833). — „Žuhráčka“ ap. Gondovo pr. Levice, 470 m, ramus iac. *Quercus* sp., 6. VIII. 1975, l. et d. F. K. (Kotlaba 28/75: 6). — „Bukovská dolina“ ap. Čajkov pr. Levice, 300 m, codex *Quercus* cf. *roboris*, 6. X. 1983, l. et d. J. Lazebníček (PRM 838404), etc. — „Jarok“ ap. Želiezovce pr. Sahy, 130 m, codex *Quercus* sp., 9. VIII. 1975, l. et d. F. K. (Kotlaba 28/75: 16). — „Veľká dolina“ in Kováčovské kopce ap. Stúrovo, 160 m, codex *Q. petraeae*, 13. VI. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797828). — „Rakšánova hora“ (= „Buková“) ap. Zemberovce pr. Levice, 450 m, truncus emort. *Q. petraeae*, 7. VIII. 1975, l. et d. F. K. (Kotlaba 28/75: 9). — „Tlstý vrch“ ap. Ladzany, 400 m, lignum fabrefactum *Quercus* sp., 18. IX. 1979, l. J. Sutara, d. J. Lazebníček et al. (Holec in litt.). — „Turečka“ ap. Klastava pr. Levice, 450 m, truncus emort. *Q. petraeae*, 7. VIII. 1975, l. et d. F. K. (Kotlaba 28/75: 9). — Prenčov ap. Ban. Štiavnica, pons ad eccles., 300 m, lignum *Quercus* sp., 19. VII. 1888, l. (et d.) A. Kmeť (PRM 798601), etc. — „Uhelnice“ ap. Prenčov, 600 m, *Quercus* sp., 13. X. 1890, l. (et d.?) A. Kmeť (BRA). — „Havran“ ap. Prenčov, 400 m, lignum emort. *Quercus* sp., l. (et d.?) A. Kmeť, 23. VIII. 1889 (BRA). — Prenčov, „Medzi Skalky“, ? m, truncus *Quercus* sp., 4. X. 1888 (BRA) et 15. XI. 1890 (PRM 798599), leg. (et det.?) A. Kmeť. — „Dianiš“ ap. Hont. Nemce pr. Sahy, 300 m, codex *Quercus* sp., 8. VIII. 1975, l. et d. F.

K. (Kotlaba 28/75: 12). — Sept.-or. versus Slatina ap. Lučenec (merid.-or. versus „Bača“), 170 m, codex *Quercus* sp., 10. VIII. 1975, l. et d. F. K. (Kotlaba 28/75: 17). — „Sviňarka“ („Klinček“) ap. St. Kremnička, 580 m, *Quercus* sp., 14. VII. 1958, l. et d. R. Leontovýč (PRM 805038). — „Na tále“ ap. Kozelník pr. Ban. Stiaňnica, 400 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 30. VII. 1981, l. et d. F. K. (PRM). — „Bukovina“ ap. Budča pr. Zvolen, 450 m, truncus iac. *Quercus* sp., 5. VI. 1965, l. et d. Z. Pouzar (PRM), etc. — „Boky“ ap. Budča pr. Zvolen, 450 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 8. XII. 1958, l. et d. A. Černý (herb. VSZ Brno). — „Dubový vrch“ (= „Dubina“) ap. Badín pr. Ban. Bystrica, 600 m, *Quercus* sp., 23. IX. 1984, l. et d. S. Holec (PRM 838403). — „Poštiarka“ ap. Zvolen, 380 m, codex *Q. cerris*, 20. XI. 1954, l. et d. F. K. (PRM 797841). — „Pustý hrad“ ap. Zvolen, 450 m, codex *Q. cf. cerris*, 1. V. 1954, l. et d. F. K. (PRC) etc. — „Hrabovec“ ap. Kajanka pr. Zvolen, 500 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 10. VIII. 1976, l. et d. F. K. (Kotlaba 29/75–76: 17). — Pr. stationem viae ferreae Babiná ap. Zvolen, 450 m, lignum *Q. petraeae*, 13. X. 1956, l. et d. Z. Pouzar (PRM 797834), etc. — „Cabrad“ ap. Cerovo pr. V. Krtíš, 230 m, truncus iac. *Quercus* sp., 12. VIII. 1975, l. et d. F. K. (PRM 775399). — „Táborisko“ ap. Cabrad pr. Cerovo, 350 m, ramus iac. *Q. cerris*, 23. IX. 1984, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 836442). — „Devičie“ ap. Čebovce pr. V. Krtíš, 420 m, ramus iac. *Q. cerris*, 23. IX. 1984, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 40/84–5: 8). — „Korpaš“ ap. Modrý Kameň pr. V. Krtíš, 430 m, codex *Q. petraeae*, 13. VIII. 1975, l. et d. F. K. (Kotlaba 28/75: 25). — „Háj“ ap. Právce pr. V. Krtíš, 380 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 24. VII. 1981, l. et d. F. K. (PRM 825670), etc. — „Dedinská hora“ ap. Mula pr. Bušince, 230 m, codex *Q. petraeae*, 24. IX. 1984, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 40/84–85: 11). — Sub Bercová pr. Podkriván, 400 m, codex *Q. petraeae*, 2. IX. 1982, l. et d. F. K. (Kotlaba 37/81–82: 29). — „Dobroč“ ap. Pila pod Javorom pr. Brezno n. Hr., 400 m, truncus emort. *Q. petraeae*, 17. VI. 1960, l. et d. F. K. (PRM 533952). — „Divinský háj“ ap. Divin pr. Lučenec, 350 m, codex *Q. petraeae*, 2. IX. 1982, l. et d. F. K. (Kotlaba 37/81–82: 30). — Lučenecký kúpeľ ap. Lučenec, 230 m, codex *Q. petraeae*, 19. VI. 1962, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797844). — Lavkovo sept. versus Dol. Štefanov (Stepanov) ap. Tvrdošín (nunc sub aquis saepti fluminis Orava), 580 m, in salicetis, 12. VI. 1894, l. (et d.) S. Truchlý (BRA). — Strbské pleso in montibus V. Tatry, 1350 m, lignum fabrefactum (via ferrea montana), *Quercus* sp., VIII. 1926, l. et d. A. Pilát (PRM 798620). — Silvestria „Teplý vrch“ ap. Rim. Sobota, 350 m, codex *Quercus* sp., IX. 1959, l. et d. A. Černý (herb. VSZ Brno). — Levoča (vicinitas), 500 m, truncus putr. *Quercus* sp., VII. 1896, l. et d. V. Greschik (BRA). — „Kocúrová“ (= „Pod Kolisky“) ap. Čingov pr. Spiš. N. Ves, 650 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 26. IX. 1984, l. et d. Z. Pouzar et F. K. (PRM 836475). — Supra Slavec ap. Rožňava, 350 m, codex *Q. petraeae*, 30. VI. 1963, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797842). — Gombasek ap. Plešivec, 450 m, codex *Q. petraeae*, 25. VI. 1963, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 13/62–63: 33). — „Sokolí potok“ (ap. „Zadný prameň“) pr. Silická Jablonica, 400 m, truncus emort. *Q. petraeae*, 31. VII. 1977, l. et d. F. K. (Kotlaba 31/76–77: 37). — „Drieňovec“ ap. Drnava pr. Rožňava, 600 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 4. VII. 1963, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM 797827). — „Zadielska dolina“ ap. Turňa n. B., 400 m, truncus emort. *Q. petraeae*, 2. VII. 1963, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (Kotlaba 13/62–63: 44). — Ap. Jasov pr. Košice, 270 m, codex *Q. pubescentis*, 27. VI. 1965, l. V. Jechová et F. K., d. Z. Pouzar (PRM). — „Zobrák“ ap. V. Ida pr. Košice, 215 m, codex *Q. roboris*, 29. X. 1953, l. et d. F. K. (Kotlaba 3/53: 44). — Košice-Hradová, 400 m, *Quercus* sp., 16. V. 1982, l. et d. A. Přihoda (v. s., F. K.). — „Zborovský hrad“ ap. Bardejov, 430 m, codex *Quercus* sp., 9. VIII. 1972, l. V. Holubová et J. Závodná, d. F. K. et Z. Pouzar (PRM). — „Kapušínsky hradný vrch“ ap. Kapušany pr. Prešov, 400 m, codex *Q. petraeae*, 15. X. 1976, l. et d. F. K. (PRM 837739). — „Malé Brdo“ ap. Herľany pr. Košice, 550 m, codex *Q. petraeae*, 18. VII. 1964, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM). — Casa „Kereghgy“ ap. Slančík pr. Slanec, 670 m, V. 1938, l. M. Deyl, d. A. Pilát (PRM 798610). — „Nomša“ ap. Zempl. Teplice pr. Trebišov, 380 m, codex *Q. petraeae*, 1. VIII. 1977, l. et d. F. K. (Kotlaba 31/76–77: 42). — „Malý Milič“ ap. Slanská Huta pr. Slanec, 730 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 17. VII. 1964, l. et d. F. K. et Z. Pouzar (PRM). — Punctus nível, 318 m boreo versus Ruský Kazimír ap. Vranov n. T., 300 m, codex *Q. petraeae*, 14. VIII. 1972, l. et d. V. Holubová-Jechová (PRM 718075). — „Inovec“ ap. Sedliská pr. Vranov n. T., 250 m, codex *Q. petraeae*, 17. X. 1976, l. et d. F. K. (Kotlaba 31/76–77: 3). — „Chom“ ap. Porúbka pr. Humenné, 280 m, truncus iac. *Q. petraeae*, 18. X. 1976, l. et d. F. K. (PRM 806309). — „V. Senderová“ ap. Vinné pr. Michalovce, 250 m, truncus emort. *Q. petraeae*, 15. VIII. 1969, l. et d. F. K. (PRM 681553).

KOTLABA: STEREUM FRUSTULATUM

Sekundární vyskyty jsou v mapě označeny prázdnými kroužky (Mnichovice, Strbské Pleso).

Toto jsou jen podechycené lokality *S. frustulatum* u nás; ve skutečnosti je jich ovšem více, a to hlavně na Slovensku. Doplnění dalších nalezišť zejména v českých zemích (a na Slovensku mimo oblast největšího rozšíření) by bylo velmi žádoucí.

Dnes známá nejzápadněji položená lokalita pevníku rozpraskaného u nás je Šemnická skála z. od Karlových Varů (12°58'15" v. d.), nejvýchodněji leží lokalita na Vel. Senderově sv. Michalovců (21°59'30" v. d.), nejseverněji ve Stolpichách pod Ořešником j. od Hejnic v Jizerských horách (50°51'40") a nejjihněji ve Vel. dolině sz. od Chřaby u Stúrova v Kováčovských kopcích (47°50'20" s. š.). Náš nejstarší zachovaný sběr *S. frustulatum* je 151 let starý (obora Hvězda v Praze, 25. X. 1835, l. Ph. M. Opiz, d. A. Pilát, PRM 798606) a nejstarší publikovaný údaj o výskytu tohoto druhu v Čechách je starý 134 let (Opiz 1852). — Řada lokalit pevníku rozpraskaného se vyskytuje ve státních přírodních rezervacích nebo v chráněných krajinných oblastech; nebezpečí vymizení tohoto druhu u nás nehrozí.

Summary

Stereum frustulatum (Pers.: Fr.) Fr. = *Xylobolus frustulatus* (Pers.: Fr.) P. Karst. is a saprophytic or rarely saproparasitic perennial fungus (*Stereaceae*, or *Corticaceae* s. l.) occurring mostly on various species of *Quercus* (*Q. cerris*, *Q. frainetto*, *Q. petraea*, *Q. pubescens*, *Q. robur* and cultivated *Q. coccinea* in Europe, *Q. castaneifolia* in Iran and *Q. crispula* and *Q. mongolica* in Soviet Far East in Asia) but also on *Castanea*, *Carpinus*, *Fraxinus*, and in the Himalayas even on the conifer, *Cedrus deodara* (assuming in all cases the host plants were correctly determined). Some data regarding the substratum are evidently wrong: e. g. Velenovský (1920–22) gives beech planks as the substratum of his synonymous *S. nummularium*, but on the label of this collection in PRM the detail are correctly given as on oak vat and *Quercus*. Stepanova-Kartavenko (1967) cites the only known collection from the Urals on *Acer platanoides* (in spite of the fact that oaks grow there too); in this case it is most likely that the fungus was misdetermined. In Czechoslovakia, *S. frustulatum* prefers *Q. petraea* (61.9% of all collections) to *Q. robur* (30.4%), and *Q. cerris*, *Q. coccinea* and *Q. pubescens* (together only 7.7%). The fruitbodies occur most often on dead fallen decorticated trunks or on stumps, rarely on fallen or even on still attached branches, but never on roots.

Regarding vertical distribution, *S. frustulatum* occurs from sea level in lowlands (planar belt) to the high mountains (in the Asian tropics and subtropics perhaps up to about 3000 m alt.). Most Czechoslovak localities (89, i. e. 72.3% of the total 123) are situated in the colline belt (i. e. in hills between 200–500 m alt.), fewer localities are in the submontane belt (24, i. e. 19.5%) and the remainder is distributed in other belts. The highest Czechoslovak locality at 1350 m alt. in the High Tatra Mts. it is, however, secondary (an oak railway sleeper). The natural highest occurrence is at about 900 m alt. in Slovakia (Sitno Mt. in Stiavnické vrchy Mts.).

Geographical distribution of *S. frustulatum* involves only the Northern Hemisphere where it occurs from the warm regions of the temperate zone to the Asian tropics. It is known in Europe, Asia (Caucasus, Iran, North India, Nepal, China, Soviet Far East, Japan, Thailand, Philippine Island) and North America (Canada, U.S.A., Mexico). In northernmost and westernmost Europe this species is extremely rare or even absent: not one locality is known in Spain, Portugal or even England (D. A. Reid in litt.) and only one in the Netherlands; its occurrence in Denmark is doubtful (Skovsted 1956) and in France it is missing in the whole western half of the country. The largest number of localities is in southernmost Scandinavia and Czechoslovakia, esp. southern Slovakia. For that reason we can conclude that *S. frustulatum* has in Europe a more or less subatlantic character of distribution, which differs from the author's preliminary conclusion (Kotlaba 1967, 1968).

Taking into account reliable data from the literature and Czechoslovak herbaria, *S. frustulatum* occurs in Europe more or less rarely in southern Finland, Sweden, Norway, southeastern France, in Belgium, the Netherlands, Federal Republic of Germany, German Democratic Republic, Switzerland, Austria, Italy, Yugoslavia, Poland, Czechoslovakia, Hungary, Romania, Bulgaria, Turkey in Europe and in the western and southern areas of the European part of the U.S.S.R. (including Estonia, Transcarpathian Ukraine, Crimea etc.). It is curious that there are two rather distant areas in Europe where this species is relatively frequent: southern Scandinavia (southern Sweden and Norway) and southern Slovakia (Czechoslovakia).

The largest number of localities of *S. frustulatum* in Czechoslovakia are from Slovakia (87 of the total 123), chiefly in the southern half of the country, whereas only 24 are from Bohemia and 12 from Moravia where it is surprisingly rare.

Literatura

BOURDOT H. et GALZIN A. (1928): Hyménomycètes de France. — 761 p., Sceaux
 BRESADOLA G. (1897): Fungi Hungarici Kmetiani. — Atti I. R. Accad. Agiati, Rovereto, ser. 3, 3: 65–117.
 BRESADOLA J. (=G.), (1930): Fungi polonici — Ann. Mycol., Berlin, 1: 65–131, tab. 3.
 BRESADOLA J. (=G.) (1912): Basidiomycetes Philippinenses. — Hedwigia, Dresden, 53 (1912–13): 46–80.
 BRESINSKY A. et DICHTEL B. (1971): Bericht der Arbeitsgemeinschaft zur Kartierung von Grossspilzen in der BRD. — Zeitschr. Pilzk., Heilbronn, 37: 75–147.
 BURT E. A. (1920): The Thelephoraceae of North America. XII. Stereum. — Ann. Missouri Bot. Gard., St. Louis, 7: 81–249.
 ČERNÝ A. (1976): Lesnická fytopatologie. — 351 p., SZN, Praha.
 DAVYDKINA T. A. (1980): Stereumovye griby Sovetskogo sojuza. — 143 p., 39 fig., Nauka, Moskva.
 DONK M. A. (1931): Revisie van de Nederlandse Heterobasidiomycetes en Homobasidiomycetae-Aphyllorphoraceae. Deel I. — Meded. Nederl. Mycol. Ver., Wageningen, 18–20: 65–200.
 ECKBLAD F.-E. et GULDEN G. (1974): Distribution of some Macromycetes in Norway. — Norw. Journ. Bot., Oslo, 21: 285–301.
 ELIADE E. (1965): Conspectul macromicetelor din Romania. — Lucr. Grad. Bot. București 1964–1965: 185–324.
 HARTIG R. (1878): Die Zersetzungserscheinungen des Holzes der Nadelbäume und der Eiche in forstlicher, botanischer und chemischer Richtung. — 151 p., 21 tab. Berlin.
 HEINEMANN P. et THOEN D. (1979): La cartographie des macromycètes en Belgique et au Grand-Duché de Luxembourg. — Sydowia, Wien, suppl. 8: 187–197.
 HJORSTAM K. et RYVARDEN L. (1982): Aphyllorphorales from Northern Thailand. — Nord. Journ. Bot., Copenhagen, 2: 273: 281.
 HÖHNEL F. et LITSCHAUER V. (1908): Österreichische Corticieen. — Wiesner-Festschrift, Wien, p. 56–80.
 IMAZEKI R. et HONGO T. (1957): Coloured illustrations of fungi of Japan. — 181 p., Osaka.
 ITO S. (1955): Mycological flora of Japan. II. Basidiomycetes. — 450 p., Tokyo.
 JAHN H. (1968): Xylobolus frustulatus (Pers. ex Fr.) P. Karst. in Deutschland. — Zeitschr. Pilzk., Heilbronn, 34: 159–167.
 JAHN H. (1971): Stereoid Pilze in Europa (Stereaceae Pil. emend. Parm. u. a., Hymenochaetales). — Westfäl. Pilzbr., Detmold-Heiligenkirchen, 8: 69–176.
 JÜLICH W. (1984): Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze. — In: Kleine Kryptogamenflora IIb/1, 1: (1–9) 1–626, Stuttgart et New York.
 KLEVETA J. (1983): Mykologická šetření arboreta Střední lesnické školy v Hranicích na Moravě v r. 1982. — Čas. Čs. Houb. — Mykol. Sborn., Praha, 60: 30–31.
 KOTLABA F. (1967): Pevník rozpraskaný — Xylobolus frustulatus (Pers. ex Fr.) P. Karst. — v Čechách. — Čas. Mykol., Praha, 21: 117–119, tab. 7–8.
 KOTLABA F. (1968): Reports on the progress and some of the results produced from the mapping of Macromycetes in the European Socialist states (excluding German Democratic Republic). — Acta Mycol., Warszawa, 4: 283–287.
 KOTLABA F. (1985): Pozoruhodný pevník Stereum subpileatum (Aphyllorphorales),

KOTLABA: STEREUM FRUSTULATUM

- jeho ekologie a rozšíření se zvláštním zřetelem k Československu. — Čes. Mykol., Praha, 39: 193–204, tab. 22–24.
- KREISEL H. (1961): Die phytopathogenen Grosspilze Deutschlands. — 284 p., Jena.
- LANGE L. (1974): The distribution of Macromycetes in Europe. — Dansk Bot. Ark., København, 30: 1–105.
- LENTZ P. L. (1955): Stereum and allied genera of fungi in the Upper Mississippi Valley. — 74 p., 16 tab., Washington, D. C.
- LJUBARSKIJ L. V. et VASILEVA L. N. (1975): Derevorazrušajušcie griby Dalnego Vostoka. — 164 p., 53 tab., Novosibirsk.
- LOHWAG K. (1963): Mykologische Notizen aus dem Belgrader Wald bei Istanbul in der Türkei. — Sydowia, Horn, 16: 199–204.
- MARMOLEJO J. G. et al. (1981): Descripción de la especies de Teleforáceos poco conocidas en México. — Bol. Soc. Micol., México, 15: 9–66.
- MEUSEL H. et al. (1978): Vergleichende Chorologie der zentraleuropäischen Flora. — Band II., 421 p., Jena.
- NISSL G. (1865): Vorarbeiten zu einer Kryptogamenflora von Mähren und Österr. Schlesien. II. Pilzen und Myxomyceten. — Verh. Naturforsch. Ver. Brünn 3 (1864): 60–193.
- OPIZ F. M. (1852): Seznam rostlin květeny české. — 216 p., Praha.
- PAUL J. (1909): Beitrag zur Pilzflora von Mähren. — Verh. Naturforsch. Ver. Brünn 47 (1908): 119–148.
- PAUL J. (1933): Beiträge zur Pilzflora Mährens und Schlesiens. — Verh. Naturforsch. Ver. Brünn 64 (1932): 34–49.
- PILÁT A. (1930a): Monographie der europäischen Stereaceen. — Hedwigia, Dresden, 70: 10–132, tab. 1–3.
- PILÁT A. (1930b): Československé dřevní houby. I. Stereum Pers. — Sborn. Čs. Akad. Zeměd., Praha, 5: 361–421, tab. 16–18.
- PILÁT A. (1940): Hymenomyces Carpatorum orientarium. — Sborn. Nár. Mus. Praha 2B: 37–80.
- RATTAN S. S. (1977): The resupinate Aphyllophorales of the North Western Himalayas. — Bibl. Mycol., Vaduz, 60: 1–427.
- RYVARDEN L. (1971): The genera Stereum (s. lato) and Hymenochaete in Norway. — Norw. Journ. Bot., Oslo, 18: 97–108.
- SACCARDO P. A. (1916): Flora italica cryptogama. Hymeniales seu Hymenomyces — 1386 p., 11 tab.
- SKIRGIELLO A. (1967): Materiały do poznania rozmieszczenia geograficznego grzybów wyższych w Europie. II. — Acta Mycol., Warszawa, 3: 243–249.
- SKOVSTED A. (1956): The Thelephoraceae of Denmark. III. The Stereaceae. — C. R. Trav. Lab. Carlsberg, ser. physiol., København, 25: 389–417, tab. 1–2.
- STEPANOVA-KARTAVENKO N. T. (1967): Afilloforovye griby Urala. — Tr. Inst. Ekol. Rast. i Život., Sverdlovsk, 50: 1–293.
- TENG S. C. (1939): A contribution to our knowledge of the higher fungi in China. — (1–9) 1–614 p., (Peking).
- TORTIĆ M. (1978): Prilog poznavanju gljiva na dreveću u obalnom području Jugoslavije. — Šum. List, Zagreb, 8–10: 302–310.
- VELENOVSKÝ J. (1920–22): České houby I, II. — 950 p., Praha.
- WOJEWODA W. (1978): Grzyby wielkoowocnikowe rezerwatu Lipówka w Puszczy Niepołomickiej. — Stud. Natur., Warszawa et Kraków, ser. A, 17: 159–168.

Adresa autora: RNDr. František Kotlaba, CSc., Botanický ústav ČSAV, 252 43 Průhonice u Prahy

Studies on Hyphomycetes from Cuba IV. Dematiaceous Hyphomycetes from the Province Pinar del Rio

Studie o kubánských hyfomycetech IV. Hyfomycety z čeledi Dematiaceae nalezené v provincii Pinar del Rio

Věra Holubová — Jechová and Angel Mercado Sierra

Seventy taxa of dematiaceous *Hyphomycetes* belonging to 44 genera were collected in the Province Pinar del Rio, in the western part of Cuba. An attention was mainly given to the saprophytic microfungi colonizing dead wood and bark of different broad-leaved trees, palms and decaying herbaceous material. Twenty-three hyphomycetes are recorded here for the first time from the Cuban territory, seven taxa of them are described and illustrated as new for science: *Corynesporopsis rionensis* Hol.-Jech., *Monodictys sessilis* Hol.-Jech., *Pithomyces sumiderensis* Hol.-Jech., *Pseudospiropes cubensis* Hol.-Jech., *Sporidesmium dissolvens* Hol.-Jech., Mercado et Mena, *Virgariella caribensis* Hol.-Jech., as new species and *Sporidesmium tropicale* M. B. Ellis var. *cubensis* Hol.-Jech. as a new variety. *Codinaea lunulospora* Hewings et Crane is transferred to *Dictyochoaeta* and *Sporidesmium pseudolmediae* Castañeda to *Corynespora*. One typical lignicolous ascomycete *Nitschkiia acanthostroma* (Mont.) Nannfeldt is also added.

Sešdesát taxonů hyfomycetů z čeledi *Dematiaceae* náležejících do 44 rodů bylo nalezeno v provincii Pinar del Rio v západní části Kuby. Pozornost byla hlavně věnována saprofytickým mikroskopickým houbám, které osidlují mrtvé dřevo a kůru různých stromů, palem a zetlivající rostlinný materiál. Z 23 hyfomycetů uváděných zde poprvé z území Kuby bylo 7 taxonů popsáno a vyobrazeno jako nové pro vědu: *Corynesporopsis rionensis* Hol.-Jech., *Monodictys sessilis* Hol.-Jech., *Pithomyces sumiderensis* Hol.-Jech., *Pseudospiropes cubensis* Hol.-Jech., *Sporidesmium dissolvens* Hol.-Jech., Mercado et Mena a *Virgariella caribensis* Hol.-Jech. jako nové druhy a *Sporidesmium tropicale* M. B. Ellis var. *cubensis* Hol.-Jech. jako nová varieta. Druh *Codinaea lunulospora* Hewings et Crane byl přefazen do rodu *Dictyochoaeta* a druh *Sporidesmium pseudolmediae* Castañeda do rodu *Corynespora*. Mimo studovanou skupinu byl uveden také nález typického lignikolního askomycetu *Nitschkiia acanthostroma* (Mont.) Nannfeldt.

Introduction

The occidental part of Cuba encompasses the most interesting natural landscapes of the Isle. Here in the territory of Sierra del Rosario Mts., large flat valleys are dotted with steep sided limestone hills called „mogotes“ (Nuñez Jimenez 1970). The rocks of the hills surrounding the mountains Sierra de los Organos, are the most ancient of Cuba, belonging to the Jurassic Period. Such outstanding localities, as Viñales (near the river San Vicente), Sierra de Sumidero (the valley Pica Pica, municipality Minas-Santa Lucia), the vicinity of Guane (Los Acostas, cca 40 km north-east) and the protected area El Veral in the Guanahacabibes peninsula (the Nature Reserve El Veral; in the way from San Juan to South Coast and in the way to Cabo Corrientes) were visited during the field work in the Province Pinar del Rio. In the Guanahacabibes peninsula the dominating geological structure is the corraline formation, on which rocky soils of the type „Sculptor's dented chisel“ have been developed, covered by semi-caducifoliaceous forests. In these forests, there is a great quantity of suitable substrata for inhabiting by fungi, as decayed trunks and branches or dead leaves of various palms [a most frequent substratum afforded by *Roystonea regia* (H.B.K.) O. F. Cook]. No previous extensive account of fungi of these areas has been elaborated and published.

Our mycological field work was short-term and therefore the results given below are only of an orientation character. It means that we could not find out the occurrence of the majority of *Hyphomycetes* in the area under consideration. The collecting expedition was in April 1981 in the dry period, also the previous period was without rain. The substrata were quite dry, so only air humidity supported the fructification of fungi. This situation certainly affected quantity and quality of the mycoflora of *Hyphomycetes*. Seventy taxa of dematiaceous *Hyphomycetes* were found in the area of Pinar del Rio Province. The protected area of the Guanahacabibes peninsula yielded 28 species. A great part of *Hyphomycetes* species (24) have been already recorded by the second author (Mercado 1980, 1981, 1982, 1984) from the mountains Sierra del Rosario and adjacent areas. Sixteen species have not been previously reported from Cuba and 7 taxa (6 species, 1 variety) were found to be new for science.

Survey of species

Acrodictys bambusicola M. B. Ellis

Mycol. Papers 79: 6, 1961.

On dead stems of *Bambusa*, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. A Mercado 6355 (HAC).

Common on bamboo in tropical and subtropical areas; recently also reported from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Acrodictys elaeidis Jo-Min Yen et Sulmont

Cah. La Maboké 8 (1): 35, 1970.

On dead petioles of *Roystonea regia* and on a dead rachis of an undetermined palm-tree. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838094). Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838092); A. Mercado 6338, 6363 (HAC).

Colonies effuse, black. Conidiophores up to 45 μm long, 4.2–7 μm wide, brown. Conidia brown to dark brown, 37–55 \times 15–29 μm , with 7–8 transverse septa and 1 longitudinal septum, with one or two lateral protrusions.

The occurrence of this fungus in Cuba was reported several times (Mercado 1980, 1984; Holubová-Jechová 1983).

Acrodictys fimicola M. B. Ellis et Gunnell

Mycol. Papers 79: 10, 1961.

On a dead rotten trunk. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J.

Recently reported from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

**Acrodictys obliqua* M. B. Ellis

Fig. 1 : 1

Mycol. Papers 79: 13–14, 1961.

On a dead branch. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838118).

Conidiophores brown, septate, up to 96 μm long, 6.5–8 μm wide at the base, tapering to 4 μm at the apical part. Conidia oval or ovoid, brown, muriform, 19–27 \times 16–25 μm , formed obliquely at the apex of each conidiophore.

Hitherto probably known only from the type collection from Ghana (Ellis 1971).

Arthrinium anam. of **Apiospora montagnei** Sacc.

Nuovo Giorn. Bot. Ital. 7: 306, 1875.

On dead culms of *Bambusa*, Viñales, near the river San Vicente, 11. IV. 1981, coll. A. Mercado 6371 (HAC); V. H.-J. (PRM), Cordillera de los Organos, Los Acostas, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838111).

Recently reported from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Beltrania rhombica O. Penzig

Nuovo Giorn. Bot. Ital. 14: 72-75, 1882.

On dead leaves of *Clusia rosea* Jacq. Viñales, the river San Vicente, 11. IV. 1981, coll. A. Mercado 6311 (HAC).

Common on dead leaves of many tropical plants (Ellis 1971), collected already also in Cuba (Holubová-Jechová and Castañeda 1986).

Brachysporiella arengae (Matsushima) Hol.-Jech.

Česká Mykol. 37: 14, 1984.

On dead petioles of *Roystonea regia* and of an undetermined palm-tree, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 825409, 838098, 838124).

Recently reported from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Brachysporiella gayana Batista

Bolm. Secr. Agric. Ind. Com. Est. Pernambuco 19: 109, 1952.

On dead petioles of *Roystonea regia* and on wood of an undetermined tree, Viñales, loco San Vicente, 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838081). Guanahacabibes, in the way from San Juan to South Coast, 8. IV. 1981, coll. A. Mercado 6329 (HAC).

This species was recently reported from Cuba as a common fungus (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Chloridium reniforme Matsushima var. **minor** Hol.-Jech.

Česká Mykol. 37: 16, 1983.

Further studied material of this fungus PRM 838394.

Cladosporium oxysporum Berk. et Curt.

Journ. Linn. Soc. London 10 (46): 362, 1868.

On a dead rotten trunk and rotten wood, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838091). —Guanahacabibes, the Nature Reserve El Verel near Vereda Laguna El Negrito, 9. IV. 1981, V. H.-J. (PRM 838112).

Common in the tropics; also several times reported from Cuba.

Cladosporium tenuissimum Cooke

Grevillea 6: 140, 1878.

On rotten wood, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838091).

A cosmopolitan hyphomycete.

***Clasterosporium cocoicola** M. B. Ellis et D. Shaw

Mycol. Papers 72: 71-72, 1959.

On a dead rachis of an undetermined palm-tree. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito, 9. IV. 1981, coll. A. Mercado 6358 (HAC).

Colonies effuse, dark brown. Conidiophores dark brown, 25-40 μm long, 6-9 μm wide. Hyphopodia dark brown, 5-7 \times 4-5.5 μm . Conidia dark brown, 38-55 μm long, 6-8 μm wide in the broadest part, rugose.

This species is only known from leaves of *Cocos nucifera* L. from New Guinea. From the original description of *C. cocoicola*, the Cuban material differs in narrower conidia which are only slightly constricted at the septa.

Consetiella solida (Berk. et Curt.) Hol.-Jech. et Mercado

Mycotaxon 14: 310, 1982.

On dead petiole of *Roystonea regia*. Viñales, loco San Vicente, 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838081). Sierra del Rosario, Soroa, 22. II. 1981, coll. V. H.-J. (PRM). Loma El Taburete (500 m), north of Candelaria, 11. I. 1978, coll. A. Mercado 3188 (HAC); 29.I. 1981, coll. V. H.-J. (PRM).

Common synnematosus fungus on petioles of *Roystonea regia* recently reported from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1982). Black synnemata are typical by their closely laterally adpressed columns of cells without any distinct conidia.

Corynespora pseudolmediae (Castañeda) Hol.-Jech. comb. nova Fig. 1 : 2

Bas.: *Sporidesmium pseudolmediae* Castañeda, Revista del Jardín Bot. Nac., Habana, 5: 66-67, 1984.

On a dead rotten trunk. Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile (10 km north-east of P. Fraile), 8. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838393).

Colonies effuse, hairy to velutinous, dark brown. Mycelium immersed in the substratum and superficial, composed of branched, septate, pale brown to brown, smooth-walled, 1.5-4.5 μm wide hyphae. Stromata sometimes present, composed of aggregated hyphae, brown, 30-70 μm wide. Conidiophores arising singly, erect, simple, straight or somewhat flexuose, brown, septate, 35-275 μm long, 3.5-4.5 μm wide, with numerous cylindrical or lageniform proliferations. Conidiogenous cells monotretic, integrated, terminal, cylindrical or lageniform, 10-28 \times 3-6.5 μm . Conidia obclavate or obpyriform, 3-5-septate (mostly 4-septate), brown to dark brown, with 1-2 upper cells subhyaline, smooth or slightly roughened, 20-26 μm long, 8.5-12 μm wide in the broadest part, 2-4 μm wide at the prominent and truncate base.

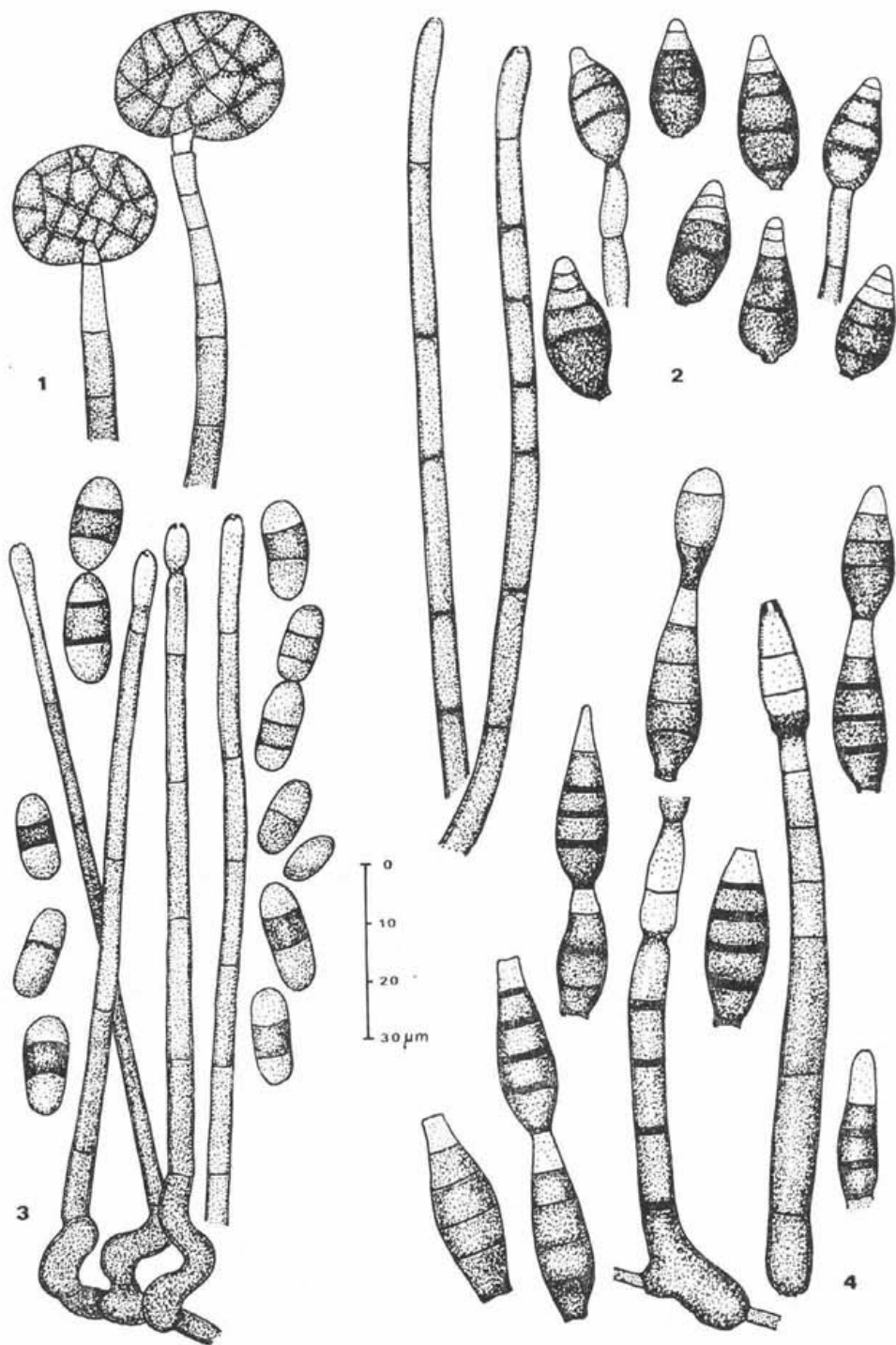
The species was recently described from Cuba by Castañeda (1984) and classified by him in the genus *Sporidesmium*. The conidiogenesis of this anamorph-genus is, however, evidently tretic. Conidiogenous cells produce conidia by protrusion of the inner wall through a pore at the apex. Often the rest of an outer wall of the conidiogenous apex is remaining as a dark, rough ring around the basal scar of the conidium.

***Corynesporopsis quercicola** (Borowska) P. M. Kirk Fig. 1 : 3.

Trans. Brit. Mycol. Soc. 77: 284, 1981.

On a dead trunk of a broad-leaved tree. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, 9. IV. 1981, coll. M. A. Bondarceva and S. Herrera (PRM 838394).

Colonies effuse, dark brown, hairy. Conidiophores aggregated up to 3-9 or more in fascicles, simple, straight, erect, dark brown, septate, thick-

-walled, smooth, 110–240 μm long, 3–4 μm wide, in the basal part up to 8 μm , at the apex slightly expanded to 5 μm , percurrently proliferating. Conidiogenous cells monotretic, integrated, terminal. Conidia acrogenous, shortly catenate, cylindrical to ellipsoidal, pale to dark brown, 2-septate, smooth, 14.5–20 \times 6.5–9 μm ; mature conidia have outer cells paler, the middle cell darker, and distinctly dark septa.

This species was originally found on dead wood of *Quercus* in Poland and some years later its occurrence was reported from different localities in the British Isles (Kirk 1981 a). The Cuban collection differs from the North European collections only by slightly longer conidiophores and slightly longer conidia. Kirk (1981 a) gave the size of conidia as (12–) 14–18 \times 6–8 (–9) μm . Now this species appears to have probably a more widespread distribution, may be that it is cosmopolitan.

**Corynesporopsis rionensis* Hol.-Jech. spec. nova

Fig. 1 : 4.

Coloniae effusae, pilosae, fuscae vel atrae. Mycelium in substrato immersum, ex hyphis ramosis, septatis, pallide brunneis vel brunneis, levibusque, 1.5–2.5 μm crassis compositum et stromata parvula formans. Conidiophora macronemata, mononemata, singula vel aggregata, erecta, recta, simplicia, septata, atrobrunnea, crassitunicata, levia, 20–110 μm longa, 5–8 μm crassa, ad basin usque 14 μm inflata. Cellulae conidiogenae in conidiophoris incorporatae, terminales, monotreticae, cylindricae vel lageniformes, percurrentes. Conidia acrogena, breviter catenata (usque ad 3–4 conidia), fusiformia, late fusiformia vel ellipsoidea, levia, brunnea vel atrobrunnea, crassitunicata, 3–4 (–5)–septata, cum septis atris et crassis, 24–36 μm longa, 8–11 μm crassa (plerumque 9–10 μm crassa), cicatrice basali 3–5 μm crassa, cellula apicali pallidiora.

Habitat in ramulos emortuos deiectos arboris ignotae.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Rio, Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile (10 km north-east of P. Fraile); on dead rotten branches, 8. IV. 1981, coll. V. Holubová-Jechová (PRM 842720).

Colonies effuse, hairy, dark brown to black. Mycelium immersed in the substratum, composed of branched, septate, pale brown to brown, smooth hyphae, 1.5–2.5 μm wide, forming small stroma. Conidiophores macronematous, mononematous, arising singly or arranged in groups, erect, straight, simple, septate, dark brown, thick-walled, smooth, 20–110 μm wide, swollen up to 14 μm at the base. Conidiogenous cells integrated, terminal, monotretic, cylindrical or lageniform, percurrent. Conidia acrogenous, in short chains (up to 3–4 conidia), fusiform, broad fusiform or ellipsoidal, smooth, brown or dark brown, thick-walled, 3–4 (–5)–septate, with septa dark and thick, 24–36 μm long, 8–11 μm wide (mostly 9–10 μm wide), basal scar 3–5 μm wide, apical cell paler and apical cell of terminal conidium obtuse rounded.

On dead rotten branches of an undetermined tree.

Further material studied:

1) Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica; on dead trunk of an undetermined broad-leaved tree. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838088). – 2) Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negro; on dead branches, 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838391).

1:1. *Acrodictys obliqua* M. B. Ellis – conidiophores with conidia. – 2. *Corynespora pseudolmediae* (Castañeda) Hol.-Jech. – conidiophores and conidia. – 3. *Corynesporopsis quercicola* (Borowska) P. M. Kirk – conidiophores and conidia. – 4. *Corynesporopsis rionensis* Hol.-Jech. – conidiophores and conidia.

Del. V. Holubová-Jechová

This new species is already a fourth species belonging to *Corynesporopsis* P. M. Kirk recently established by Kirk (1981 a). *C. quercicola* is mentioned above, and two further species — *C. uniseptata* P. M. Kirk 1981 and *C. indica* P. M. Kirk 1983 are characterized by their only 1-septate conidia (Kirk 1981 b, 1983).

Dictyochaeta lunulospora (Hewings et Crane) Hol.-Jech. comb. nova

Bas., *Codinaea lunulospora* Hewings et Crane, Mycotaxon 13:421, 1981. (*Dictyochaeta* Speg. 1923 is an earlier name for *Codinaea* R. Maire 1937.)

On dead petioles of *Roystonea regia* and of an undetermined palm-tree. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10 IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 825409, 825417, 838107); A. Mercado 6331, 6344 (HAC, ut *Chloridium codinaeoides* Pirozynski).

The occurrence of this species was recently reported from Cuba (Holubová-Jechová 1982).

Endocalyx melanoxanthus (Berk. et Br.) Petch

Ann. Bot., London, 22: 389, 1908.

On dead rachides of palm-trees. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838123); A. Mercado 6338 (HAC).

Reported from Cuba several times (Holubová-Jechová and Mercado 1984, Mercado 1982).

Haplotrichum curtisii (Berk.) Hol.-Jech.

Česká Mykol. 30: 4, 1976.

On a dead rotten branch of an undetermined tree. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838087).

Haplotrichum tenerum (Sumstine) Hol.-Jech.

Česká Mykol. 30: 4, 1976.

On a dead rotten trunk of an undetermined tree. Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile. 8. IV. 1981, leg. V. H.-J. (PRM 838082).

Helicoma ambiens Morgan

Cincinnati Soc. Nat. Hist. Journ. 15: 46, 1892.

On a dead rachis of a palm-tree. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838095); A. Mercado 6313 (HAC). — Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838120); A. Mercado 6331 (HAC).

Colonies effuse, brown to dark brown, hairy to velutinous. Conidiophores branched, brown, 70—150 μm long, 4.5—6.5 μm wide. Conidia produced on very short denticles, $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ times coiled, with 6—9 septa, 11.5—18.5 μm in diam., the filament 4—7.2 μm wide, with apical and basal ends rounded.

Reported from Cuba by Mercado (1984).

Helicoma muelleri Corda anam. of *Thaxteria pezizula* (Berk. et Curt.) Petrak

Corda, Icon. Fung. 1: 15, 1837; Petrak, Sydowia 7: 110, 1953.

On dead rotten trunks and branches of undetermined broad-leaved trees and palm-trees. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838108); A. Mercado 6345 (HAC). — Cordillera de los Organos, in the way from Guane to Sumidero (Los Acostas). 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838126). — Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838116).

A cosmopolitan species, known also from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Helicosporium griseum Berk. et Curt.

Grevillea 3: 51, 1874.

On a dead branch of an undetermined tree, dead petioles of *Roystonea regia*, on a dead rachis of a palm-tree. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838121, 838081); A. Mercado 6338 (HAC).

A previous report of this fungus from Cuba see Holubová-Jechová and Mercado (1984).

Helminthosporium foveolatum Pat.

Journ. Bot., Paris, 5: 321, 1891.

On a dead rachis of a palm-tree and dead culms of *Bambusa* sp. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. A. Mercado 6362 (HAC).—Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 756562, 756561, ut *Corynespora foveolata* (Pat.) Hughes 1958).

Several pores in the wall of the upper cell of the conidiophore (in the material collected by A. Mercado) and some conidia attached to this apical cell show that the conidiogenesis is polytretic and our observation corresponds with Hughes (1978) who reverted this species from *Corynespora* to Patouillard's original classification.

This species is common in tropical and subtropical areas on dead culms of bamboos and on palms (Ellis 1971).

Hermatomyces sphaericum (Sacc.) Hughes

Mycol. Papers 50: 100, 1953.

On a dead branch, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838101).

Colonies small, dark brown to blackish brown, composed of sterile, grey, velvety mycelium, circularly surrounding a fertile area. Sterile hyphae 1.5–3 μm wide. Fertile area blackish, shining, composed from cylindrical, unbranched aseptate or 1-septate conidiophores, 4–8 μm long, 2.5–3.5 μm wide, and muriform conidia which are globose or broadly oval, somewhat flattened, 24–28.8 μm long, 24–27 μm wide and 16.8–21 μm thick, dark brown in the middle of two opposite sides and slightly paler towards the margins.

The species is known from Philippines and from the central Africa (Gold Coast = Ghana), where it was found on dead branches of dicotyledonous trees and on dead leaves and rachides of various palms. In his description Hughes (1953 a) gave a slightly larger size of conidia, 26–31 μm long, 25–30 μm wide, 20–25 μm thick. From Cuba the fungus was reported by Mercado (1984), but his illustration is evidently *Berkleasmiium pulchrum* Hol.-Jech. et Mercado 1984 and his description of this species is not corresponding, too.

Holubovaea roystoneicola Mercado

Acta Bot. Cubana 15: 7, 1983 (orig. *H. roystoneicola*).

On dead petioles of *Roystonea regia*. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838093, 838099); loco San Vicente (PRM 838392); A. Mercado 6314 (HAC).—Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838092); A. Mercado 6332, 6344 (HAC).

This species was recently described from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984); up to now it has been collected frequently only on dead petioles of *Roystonea regia*.

Melanocephala triseptata (Shearer, Crane et Miller) Hughes

New Zeal. Journ. Bot. 17: 171–173, 1979.

On a dead rotten trunk, Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838125).

Recently reported from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984; Mercado 1982).

***Melanographium citri** (Frag. et Cif.) M. B. Ellis

Mycol. Papers 93: 21–23, 1963.

On a dead rachis of an undetermined palm-tree, Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negro. 9. IV. 1981, coll. A. Mercado (HAC).

Colonies effuse, dark blackish brown, velvety or tufted. Stroma up to 300 μm wide, mostly immersed. Conidiophores in fascicles, brown, paler to the apex, 450–900 μm long, 3–4.7 μm wide at the base and 5–6.2 μm wide at the apex. Conidia reniform to ellipsoidal, curved, dark brown, smooth to slightly verrucose, 15–18 \times 10–13.7 μm .

Common on dead wood and bark of various trees and palms in tropical and subtropical regions; from Cuba it is reported here for the first time.

Melanographium selenioides (Sacc. et Paoletti) M. B. Ellis

Mycol. Papers 93: 14–16, 1963.

On dead wood, Guanahacabibes, on the way from La Ceiba to the cross-road of the way to Faro Cabo Corrientes. 8. IV. 1981, coll. A. Mercado 6325 (HAC).

Recorded on dead wood and palms from tropical areas and from Cuba, too (Mercado 1981, Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Memnoniella levispora Subram.

Journ. Indian Bot. Soc. 33: 40–42, 1954.

On dead petioles of *Roystonea regia*, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838096); A. Mercado 6328, 6347 (HAC).

Colonies effuse, pulverulent, black. Conidiophores dark grey to blackish, up to 75 μm long, 4–5 μm wide. Phialides (4–8) in groups, 6–9 \times 3.7–5 μm . Conidia black, hemispherical, catenate, smooth, 3.7–6 μm in diam.

Recently reported from Cuba (Mercado 1981, 1984); known hitherto only from India and Pakistan (Ellis 1971).

Memnoniella subsimplex (Cooke) Deighton

Mycol. Papers 78: 5–7, 1960.

On dead petioles of *Musa* sp. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838122); A. Mercado 6365 (HAC).

This species is very similar to *M. levispora*, but differs by larger conidiophores, up to 160 μm long and 3–5 μm wide, by larger phialides 8–13 \times 4–6 μm which are 5–10 in groups; further by larger verrucose conidia

6–9 μm in diam. which are spherical or subspherical, sometimes dorsiventrally flattened.

Common on *Musa* in tropical or subtropical areas; recently also reported from Cuba (Mercado 1980).

Microdochium palmicola Hol.-Jech. et Mercado

Mycotaxon 14: 314, 1982.

On a dead petiole of *Roystonea regia* and on synnemata of *Consetiella solida* (Berk. et. Curt.) Hol.-Jech. et Mercado, Sierra del Rosario, Soroa, 22. II, 1981, coll. V. H.-J. (PRM).

***Monodictys castanea** (Wallr.) Hughes

Canad. Journ. Bot. 36: 785, 1958.

On a dead rachis of an undetermined palm-tree, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV, 1981, coll. A. Mercado 6368 (HAC).

Colonies effuse, blackish brown. Conidiophores hyaline, micronematous, 2.2–4.5 μm wide. Conidia muriform, subspherical, pyriform or clavate, smooth, greyish brown to brown, 17–28 \times 14–21 μm .

This species is known from Europe and North America occurring on rotten wood, dead herbaceous stems and different putrified material. The Cuban material differs from the original description by the colour of conidia and by their smooth wall; European collections of this species have conidia mid to dark reddish brown and usually verrucose.

***Monodictys sessilis** Hol.-Jech. spec. nova

Fig. 2 : 3.

Coloniae atrae, punctiformes. Hyphae basales in substrato immersae vel superficiales, brunneae, reticulum densum ut stratum pseudostromaticum formantes. Conidiophora micronemata. Conidia muriformia, oblonga, elliptica vel ovoidea, pallide brunnea usque atrobrunnea, levia, 68–115 \times 36–48 μm , apice et basi rotundata.

Habitat in trunco putrido deiecto.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Rio, Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile (10 km north-east to P. Fraile); on a dead rotten trunk, 8. IV, 1981, coll. V. H.-J. (PRM 842708).

Colonies black, punctiform. Basal hyphae immersed or partly superficial, forming a dense network as a pseudostromatic layer immersed in the substratum. Conidiophores micronematous. Conidia muriform, oblong, ellipsoidal, ovoid, mid to dark brown, smooth, 68–115 \times 36–48 μm , rounded at their ends.

On a dead rotten trunk.

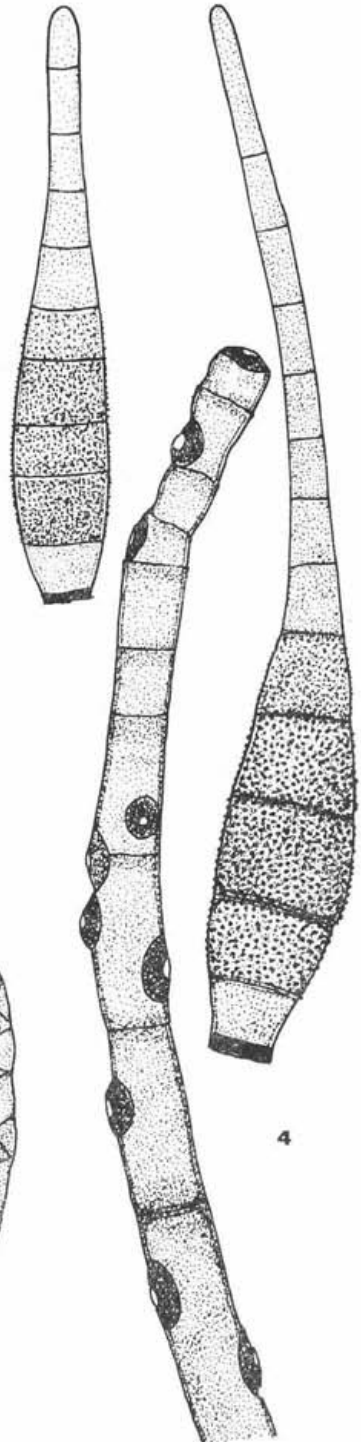
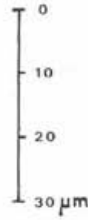
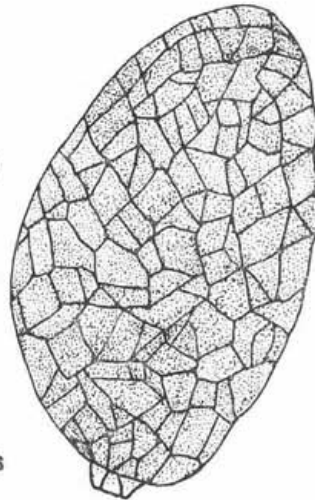
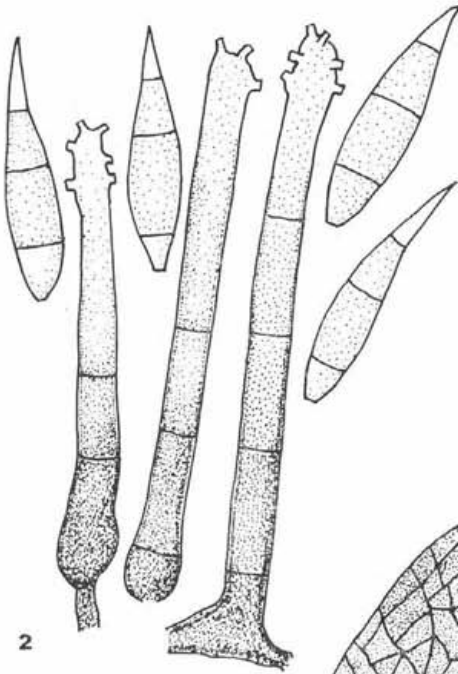
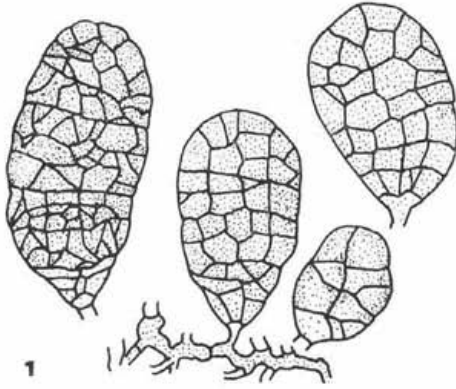
This species is close to *Monodictys lepraria* (Berk.) M. B. Ellis occurring in Europe by its smooth enormous conidia, however, the conidia of the Cuban species are neither irregularly lobed nor shading from dark to pale as it is common at *M. lepraria*.

Mycoenterolobium platysporum Goos

Mycologia 62: 171–175, 1970.

On a dead rotten trunk, Viñales, near the river San Vicente, 11. IV, 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838125).

Recently recorded from Cuba (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

**Periconia digitata* (Cooke) Sacc.

Sylloge Fung. 4: 274, 1886.
On dead petioles of *Musa* sp. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. A. Mercado 6365 (HAC).

Colonies effuse, hairy, brown to dark brown. Conidiophores up to 500 μm long, 10–14 μm wide at the base and 5.5–8.5 μm wide below the apex. Conidia spherical, brown, verruculose, 6.5–11 μm in diam.

Common on dead leaves of *Musa* and different *Gramineae* in tropical and subtropical areas; from Cuba it is reported here for the first time.

**Phaeoisaria clematidis* (Fuckel) Hughes

Canad. Journ. Bot. 36: 795, 1958.
On a dead branch. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J.

Conidia fusiform to obclavate, $7 \times 1.5 \mu\text{m}$. Common on dead herbaceous stems, branches and trunks, probably cosmopolitan, but from Cuba it is reported here for the first time.

**Piricauda cochinchinensis* (Subram.) M. B. Ellis

More Dematiaceous Hyphomycetes, p. 367, 1976.
On dead leaves of an undetermined palm-tree. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 833123).

Colonies effuse, dark brown. Mycelium superficial with very short conidiophores. Conidiogenous cells monotretic. Conidia muriform, pyriform to obconical often variable in shape, dark brown, $25-60 (-70) \times 15-35 \mu\text{m}$, with numerous (4–10) septate paler appendages, up to $80 \times 4-5 \mu\text{m}$.

This species is common in tropical and subtropical areas on dead culms of from India (Ellis 1976).

Pithomyces cinnamomeus Hol.-Jech.

Česká Mykol. 38: 112, 1984.
On a dead trunk of an undetermined broad-leaved tree. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 833033).

This is a second locality of this species in Cuba; it was originally described from the Isla de la Juventud (=Isla de Pinos) (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Pithomyces pulvinatus (Cooke et Masee) M. B. Ellis

Mycol. Papers 103: 41–42, 1965.
On dead petioles of *Roystonea regia* and on dead rachides of an undetermined palm-tree. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838098). — Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. A. Mercado 6338 (HAC).

2:1. *Pithomyces sumiderensis* Hol.-Jech. — a superficial hypha with micronematous conidiophores and conidia. — 2. *Pyriculariopsis parasitica* (Sacc. et Berl.) M. B. Ellis — conidiophores and conidia. — 3. *Monodictys sessilis* Hol.-Jech. — a muriform conidium. 4. *Pseudospiropes cubensis* Hol.-Jech. — a conidiophore with distinct scars and conidia.

Del. V. Holubová-Jechová

***Pithomyces sumiderensis** Hol.-Jech. spec. nova

Fig. 2 : 1.

Coloniae pulviniformes, brunneae. Mycelium partim superficiale et partim in substrato immersum, e hyphis subhyalinis vel pallide brunneis, 1.5–3.5 μm crassis. Conidiophora micronemata, singula, in hyphis lateraliter oriunda, simplicia vel ramosa, recta, subhyalina vel palide brunnea, 2.5–8 μm longa, 2–3.5 μm crassa. Conidia singula in apice conidiophori oriunda, elliptica, ovoidea vel clavata, irregulariter muriformia, pallide brunnea usque brunnea, levia, 24–46.5 \times 17.5–26 μm ; in parte basali conica, denticulata, pallidiora vel subhyalina.

Habitat in ramis emortuis arboris ignotae.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Río, Cordillera de los Organos, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica; on dead branches, 10. IV. 1981, coll. V. Holubová-Jechová (PRM 842721).

Colonies pulvinate, brown. Mycelium partly superficial and partly immersed in the substratum, composed of subhyaline to pale brown, 1.5–3.5 μm wide hyphae. Conidiophores micronematous, arising laterally and irregularly on hyphae, simple or branching, straight, subhyaline to pale brown, 2.5–8 μm long, 2–3.5 μm wide. Conidia formed singly at the apex of each conidiophore, ellipsoidal, ovoid to clavate, irregularly muriform, slightly constricted at septa, pale brown to brown, with basal part paler to subhyaline. smooth, 24–46.5 \times 17.5–26 μm , usually a small piece of the conidiophore remains attached to the base of the conidium.

On rotten dead branches of an undetermined tree or shrub.

Pithomyces sumiderensis differs from the all known species of this genus by its irregularly muriform and smooth conidia and by their size.

***Pseudospiropes cubensis** Hol.-Jech. spec. nova

Fig. 2 : 4.

Coloniae effusae, atrobunneae, pilosae. Mycelium in substrato immersum, ex hyphis ramosis, septatis, pallide brunneis vel brunneis, levibus, 2.5–4.5 μm latis compositum. Stromata plerumque praesentia, parva, interdum usque 70 μm lata. Conidiophora macronemata, mononemata, simplicia, erecta, recta vel flexuosa, septata, brunnea vel atrobrunnea, apicem versus pallidiora, crassitunicata, levia, proliferata, 160–450 μm longa, 8–11.5 μm crassa, ad apicem usque ad 12.5–13 μm crassa, cicatricibus magnis (usque 9.5 μm latis) praedita. Conidia acropleurogena, solitaria, obclavata usque rostrata, basi truncata, 7–16 – septata, brunnea, apicem versus pallidiora, verrucosa, 92–120 (–195) μm longa, 14–19.5 μm crasa, apice attenuata, 4–5 μm lata, basi truncata, 8–9.5 μm lata, cum cicatrice basali fusca praedita.

Habitat in ramis emortuis arboris ignotae.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Río, Cordillera de los Organos, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica; on dead branch, 10. IV. 1981, leg. V. Holubová-Jechová (PRM 842709).

Colonies effuse, dark brown, hairy. Mycelium immersum in the substratum, composed of branched, septate, pale brown to brown, smooth, 2.5–4.5 μm wide hyphae. Stromata mostly present, small, up to 70 μm wide. Conidiophores macronematous, mononematous, unbranched, erect, straight or flexuous, septate, brown to dark brown, paler towards the apex, thick-walled, smooth, proliferated, 160–450 μm long, 8–11.5 μm thick, at the apex up to 12.5–13 μm thick, cicatrized, scars large, up to 6 μm wide, dark and prominent. Conidia acropleurogenous, solitary, obclavate up to rostrate, truncate at the base, 7–16-septate, brown, paler towards the apex, verrucose, 92–120 (–195) μm long, 14–19.5 μm thick at the broadest part, 4–5 μm wide at the narrowed apex, 8–9.5 μm wide at the truncate base, with very dark basal scar.

On dead branches of an undetermined tree.

This new species differs from the all known species of the genus by the size of its conidia (they are very long in comparison with the length of conidia of

other species), by the great width at the basal scar of the conidium and by the verrucose wall of the conidium. Conidia are enormously septate (not pseudoseptate), as they have 7—16 septa.

**Pyriculariopsis parasitica* (Sacc. et Berl.) M. B. Ellis Fig. 2 : 2.

Dematiaceous Hyphomycetes, p. 207, 1971.

On dead leaves of *Musa* sp. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838083).

Colonies effuse, dark grey. Conidiophores scattered, straight, brown, thick-walled, paler to the apex, up to 330 μm long, 6—8.5 μm wide, swollen up to 20 μm at the base. Conidiogenous cells polyblastic, sympodial, denticulate. Conidia hyaline to pale brown, obclavate, rostrate, 3-septate, 28—45 \times 9—12 μm .

Common on leaves and stems of *Musa* in tropical and subtropical areas, reported here from Cuba for the first time.

**Spiropes* cf. *balladynae* M. B. Ellis Fig. 3 : 1.

Mycol. Papers 114:35, 1968.

On a dead trunk of an undetermined broad-leaved tree, overgrowing basal hyphae of *Corynesporopsis quercicola* (Borowska) P. M. Kirk (*Hyphomycetes*). Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, 9. IV. 1981, coll. M. A. Bondarceva and S. Herrera (PRM 838394).

Conidiophores arising scattered in the colonies of *Corynesporopsis quercicola*, flexuous, simple or branching in basal parts, septate, pale to dark olivaceous grey-brown, paler towards the apex, with conspicuous conidial scars, 30—80 μm long, 3—5 μm wide. The conidiophores successively proliferate forming sympodially new growing points. Conidia formed singly at the apex of the conidiophore; they are slightly fusiform to obclavate, up to cylindrical, truncate at the base, 2-5-septate, mostly 3-septate, sometimes slightly constricted at the septa, pale olivaceous grey-brown, smooth, 13—22 μm long, 3.5—4.5 μm wide, 1.5—2 μm wide at the base, 1—3 μm wide at the apex.

This collection differs from the original description by shorter conidia which also have fewer septa. M. B. Ellis (1968) described *S. balladynae* having conidia 13—38 μm long (mostly 22 μm) with 1—7 septa as overgrowing colonies of *Balladyna velutina* (Berk. et Curt.) v. Höhn. (*Ascomycetes* — *Dothiorales*) on *Gardenia augusta* Merrill from Sarawak. *S. balladynae* has not hitherto been reported from any other locality in the world.

Spiropes capensis (Thüm.) M. B. Ellis

Mycol. Papers 114:5, 1968.

Overgrowing colonies of *Meliola* sp. on living leaves of an undetermined plant. Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile, 8. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838097).

Conidiophores arising singly or in groups on mycelium overgrowing *Meliola* sp., brown, up to 220 μm long, 6—7.5 μm wide. Conidia fusiform to obclavate, pale brown, straight or curved, with 3—5 pseudosepta, 40—73 μm long, 6.5—10 μm thick in the broadest part, 3—5 μm wide at the truncate base, tapering to 1.5—3 μm at the apex.

Common on colonies of *Meliolineae* and other tropical leaf ascomycetes.

***Sporidesmium acutisporum** M. B. Ellis

Mycol. Papers 70: 51–52, 1958.

On dead branches of *Smilax* sp. Guanahabacibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. A. Mercado 6355 (HAC).

Colonies effuse, blackish brown. Conidiophores brown, often with doliiform proliferations, 30–110 μm long, 3.3–6 μm wide. Conidia obclavate, rostrate, 2–4-septate, 30–55 μm long, 7.5–10.2 μm wide in the broadest part, 3.5–5 μm wide at the base, at the apex tapering to 0.5–1 μm near the tip.

Up to now, this species is known only from the original collection from Sierra Leone and Singapore (Ellis 1976).

Sporidesmium cf. adscendens Berk.

Ann. Nat. Hist. London 4: 291, 1840.

On rotten wood and bark of dead branches and trunks of undetermined various trees. Guanahabacibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838102, 838116); on the way from point San Juan to Punta Fraile (10 km north-east to P. Fraile). 8. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838106).

Conidiophores reddish brown, 24–48 μm long, 4.5–7 μm wide. Conidia mid to dark reddish brown, obclavate, 14–27-pseudoseptate, up to 150 μm long and 11–13 μm wide.

Our samples differ from the description of this species given by M. B. Ellis (1971) by considerably smaller conidia. Conidia of *S. adscendens* are reported as being 16–62-pseudoseptate, 110–375 μm long, 14–20 μm wide in their broadest part. Also conidiophores are mostly wider, 7–10 μm . The size of the conidia of the Cuban fungus is resembling more *Sporidesmium vagum* C. G. et T. F. L. Nees which, however, never has mid to dark reddish brown coloured conidia; its conidia are pale to mid brown in a quite different shade. For the present, if we are not familiar with the variation of species of the genus *Sporidesmium* and *S. adscendens*, too, we determined our material as *S. adscendens* and we consider it to be a some smaller form occurring in Cuba.

***Sporidesmium bambusicola** M. B. Ellis

Mycol. Papers 70: 34–35, 1958.

On rotten wood and bark of dead branches and trunks of an undetermined broad-leaved tree. Guanahabacibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile. 8. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838082); the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838116). – Viñales, near the river San Vicente, 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838080).

Conidiophores brown, septate, 30–60 μm long, 4–5.5 μm thick. Conidia dark brown, up to 28-pseudoseptate, 80–150 μm long, 11.5–13.5 μm wide in the broadest part, 4 μm wide at the truncate base.

This species was known up to now only from dead culms of *Bambusa* from several localities in Africa (Sierra Leone, Togo, Ghana).

***Sporidesmium dissolvens** Hol.-Jech., Mercado et Mena spec. nova Fig. 3:5.

Coloniae effusae, fuscae vel atrae, pilosae. Mycelium in substrato immersum, Conidiophora singula vel aggregata, erecta, recta vel leniter flexuosa, atroferruginea ad apicem pallidiora, crassitunicata, levia, 32–115 μm longa, 4.5–6 μm crassa, ad basin 6–8 μm crassa, plerumque doliiformiter vel lageniformiter proliferata, Conidia obclavata vel obpyriformia, rostrata, 3–4 - septata, ferruginea, ad apicem pallidiora et plerumque dissolventia, levia, (25–) 30–43 \times (10–) 11–16.5 (–19) μm , ad basin conicotruncata et 3–4.5 μm lata, apicem versus ad 2–3 μm attenuata.

Habitat in ramis emortuis deiectis arboris ignotae.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Rio, Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral; on dead branches (en ramitas secas), 9. IV. 1981, coll. M. A. Bondarceva and Sara Herrera (PRM 842719).

Colonies effuse, dark brown to black, hairy. Mycelium immersed in the substratum. Conidiophores arising singly or sometimes aggregated, erect, straight or flexuous, septate, dark reddish brown, paler towards the apex, thick-walled, smooth, 32–155 μm long, 4.5–6 μm thick, at the base 6–8 μm thick, frequently with barrel-shaped or lageniform proliferations. Conidia abclavate or obpyriform, rostrate, 3–4-septate, reddish-brown, smooth, (25–) 30–43 μm long, (10–) 11–16.5 (–19) μm wide at the broadest part, towards the apex paler and narrower, the apical cell subhyaline 2–3 μm wide and mostly dissolving at the top, conico-truncate and protruding at the base, 3–4.5 μm wide.

On dead branches of an undetermined tree.

Cuba: Province Sancti Spiritus, Sierra de Escambray, Topes de Collantes; dead branch of *Nectandra coriacea* (Sw.) Gris. (=Sigua), 2. II. 1983, coll. J. Mena 7049 (HAC). – Province Sancti Spiritus, Sierra de Escambray, Pico de Potrerillo; on dead branches of *Vitis tiliifolia* H. et B. (=Bejuco de Parra), 11. IX. 1984, coll. J. Mena 7244 (HAC).

On the base of the detailed study of three different specimens of this new species it is possible to ascertain some variation in the size of their conidia. The material of *S. dissolvens* collected in the west region of Cuba (the Guanahacabibes Reserve) presents the conidia rather larger in their size, 35–43 \times 14.5–16.8 (–19) μm . Material collected in different localities in mountains Escambray presents smaller conidia: 25.5–38 \times 11–15.5 μm from the collection found in Topes de Collantes and 28–35.5 \times 10.5–12 μm from Pico de Potrerillo. Irrespective of this difference we consider the samples from the three mentioned localities as belonging to one species — *S. dissolvens*.

This species is close to *Sporidesmium bicolor* (Hughes) M. B. Ellis and *S. macrurum* (Sacc.) M. B. Ellis, but it differs from them by the number of septa and by the size of conidia (*S. bicolor*: 2–3-septate, 40–54 \times 11–12 μm ; *S. macrurum*: 3–4-septate, 40–55 \times 9–11 μm). The important character of *S. dissolvens* is a very thin up to dissolving wall on the top of the conidium which character is unknown at any species of this genus up to now.

**Sporidesmium eupatoriicola* M. B. Ellis

Mycol. Papers 70: 65–66, 1958.

On a dead branch, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838118).

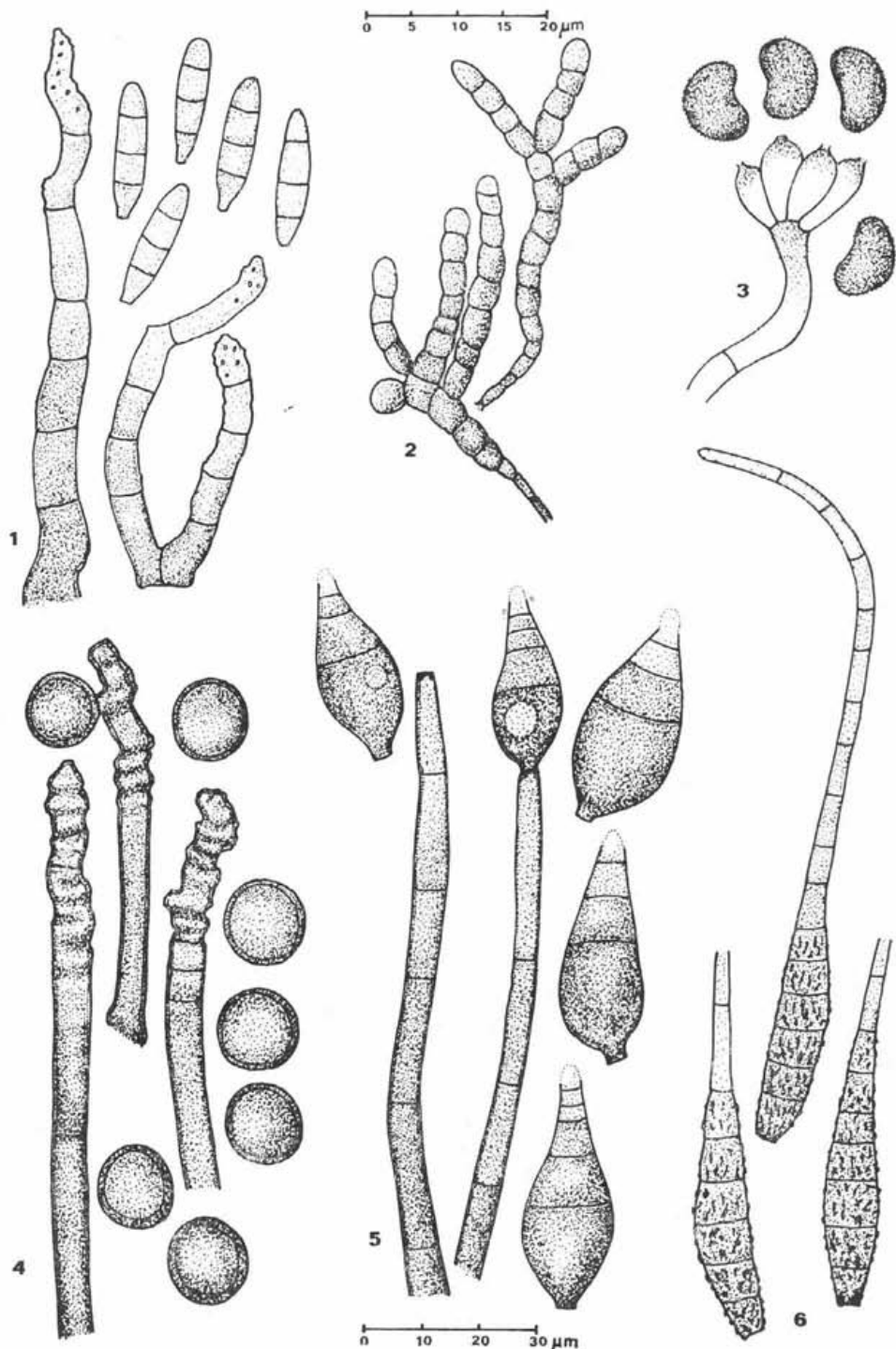
Conidiophores up to 130 (–150) μm long, 5–7 μm wide. Conidia obclavate, up to 30-septate, dark brown, smooth, 60–175 μm long, 7–11 μm wide in the broadest part, tapering to 4–6 μm at the apex and the base.

This species is known on dead herbaceous stems and dead branches of different trees from Europe and Sierra Leone.

Sporidesmium leptosporum (Sacc. et Roum.) Hughes

Canad. Journ., Bot. 36: 808, 1958.

On dead branches, Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negro. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838103).

Recently reported from Cuba as abundant on dead wood and bark (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Sporidesmium parvum (Hughes) M. B. Ellis

Mycol. Papers 70: 69–70, 1958.

On dead branches of an unknown tree, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. A. Mercado 6309 (HAC).

Colonies effuse, dark brown or dark blackish brown. Conidiophores dark brown, 50–130 μm long, 3–5.5 μm wide, with 1–2 lageniform proliferations. Conidia mid brown to brown, 3–4-septate, obclavate, 17–28 μm long, 6.5–9 μm wide in the broadest part, tapering to 1.5 μm near the apex, 3.5 μm wide at the basal scar; lower cells of the conidium darker and verruculose.

This species is known from dead branches from Africa (Ghana, Nigeria, Sierra Leone) and was reported from Cuba (Mercado 1981), too.

Sporidesmium tropicale M. B. Ellis

Mycol. Papers 70: 58–60, 1958.

On dead branches, Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. A. Mercado (HAC). – Cordillera de los Organos, in the way from Guane (40 km north-east) to Sumidero (loco „Los Acostas“). 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838100). – Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838110, 838118).

Very common species in Cuba — see Holubová-Jechová and Mercado (1984).

***Sporidesmium tropicale** M. B. Ellis var. **cubense** Hol.-Jech. var. nova Fig. 3 : 6.

Differt a var. *tropicale* conidiis minoribus, 64–140 \times 9–11.5 μm .

Habitat in ramulis putridis arboris frondosae ignotae.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Rio, Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral; on a rotten branch of an undetermined broad-leaved tree (with *Trametes villosa* (Sw. ex Fr.) Kreisel), 9. IV. 1981, coll. M. B. Bondarceva and S. Herrera (PRM 842718).

Conidiophores brown, 40–120 μm long, 4.8–6.5 μm thick, successively proliferating. Conidia obclavate, rostrate, 8–15-septate, verrucose, reddish brown, mostly all cells of the same shade, only the thin-walled apical cell paler, 64–140 μm long, 9–11.5 μm wide in the broadest part, 4.5–6 μm wide at the base, tapering to 2–3.2 μm near the apex.

Var. *cubensis* differs from var. *tropicale* by its smaller, mostly narrower conidia. Var. *tropicale* is very common on dead wood and bark of different shrubs and trees in tropical and subtropical areas, in Cuba too. It was originally described with conidia 7–19-septate, 80–230 \times 12–15 μm , 3.5–4.5 μm at the base, tapering to 2–4 μm at the apex.

3:1. *Spiropes* cf. *balladynae* M. B. Ellis — conidiophores and conidia. — 2. *Taeniolina* cf. *centaurii* (Fuckel) M. B. Ellis — catenate conidia on short conidiophores. — 3. *Stachybotrys nephrospora* Hansf. — a conidiophore with phialides and conidia. — 4. *Virgariella caribensis* Hol.-Jech. — conidiophores and conidia. — 5. *Sporidesmium dissolvens* Hol.-Jech., Mercado et Mena — conidiophores and conidia. — 6. *Sporidesmium tropicale* M. B. Ellis var. *cubensis* Hol.-Jech. — conidia.

Del. V. Holubová-Jechová

Sporidesmium vagum C. G. et T. F. L. Nees

Nova Acta Acad. Caesar. Leopold. 9: 231, 1818.
On a dead branch. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838108).

A common and cosmopolitan lignicolous hyphomycete (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Sporidesmium sp.

On dead wood. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. A. Mercado 6367 (HAC).

Colonies effuse, dark brown, Conidiophores straight or flexuous, dark brown to blackish brown, 60–170 μm long, 7–12 μm thick, with successive terminal proliferations. Conidia obclavate, sometimes rostrate, brown to mid brown, 4–6-septate, smooth or slightly rugulose, 50–90 μm long, 10–13.5 μm wide in the broadest part.

Sporoschisma nigroseptata D. et P. R. Rao

Mycopath. Mycol. Appl. 24: 82, 1924.
On a dead rotten trunk. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM).

Probably a common phialidic lignicolous hyphomycete in tropic areas (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Stachybotrys atra Corda var. **microspora** Mathur et Sakhla

Science and Cultures 32: 93, 1966.
On a dead trunk of an undetermined palm-tree. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838115, 838392).

Conidiophores hyaline to pale grey, up to 80 μm long, 2–4 μm wide, phialides pale grey to grey brown at the apical part, 8–10 μm long, 3.5–5 μm wide in the broadest part. Conidia ellipsoidal to cylindrical, mostly truncate at the base, dark grey brown, verrucose, 7.5–9 \times 3.5–5 μm .

Probably a cosmopolitan species occurring in soil and plant rests. Known from Cuba, Canada, Nigeria, India and Pakistan (Ellis 1971).

***Stachybotrys nephrospora** Hansf.

Fig. 3 : 3.

Proc. Linn. Soc. London 1942–43: 44–45, 1943.
On a dead undetermined palm-tree. Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838119).

Conidiophores branched, hyaline, up to 300 μm long, 3–4 μm wide, near the apex dark grey and slightly verrucose, phialides 7–12 \times 4–5 μm . Conidia reniform, dark brown, verrucose, 8–11 \times 4.5–6 μm .

On dead wood in tropical areas; a new record for the Cuban territory.

***Taeniolina** cf. **centaurii** (Fuckel) M. B. Ellis

Fig. 3 : 2.

More Dematiaceous Hyphomycetes, p. 62, 1976.
On a dead trunk of a broad-leaved tree. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral. 9. IV. 1981, coll. M. A. Eondarceva and S. Herrera (PRM 838394).

Colonies small, dark brown, velvety, scattered. Conidiophores arising from hyphae caespitose or scattered, short, pale olivaceous brown, smooth.

Conidia dry, catenate and branched, septate, pale olivaceous brown, 40–50 μm long, branches 2.8–4.5 μm thick.

Taeniolina centaurii was originally described from the leaves of *Centaurium erythraea* Rafn and is known from Europe including Great Britain (Ellis 1976). Its conidia could be up to 120 μm long, 3–5 μm thick.

Tetraploa aristata Berk. et Broome

Ann. Mag. Nat. Hist. London 2, 5: 459, 1850.

On a dead petiole of an undetermined palm-tree, Viñales, near the river San Vicente, 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838095).

A very common fungus in Cuba.

Torula herbarum (Pers.) Link f. **quaternella** Sacc.

Ann. Mycol. 11: 556–557, 1913.

On a dead branch, Sierra del Sumidero, the valley Pica Pica, 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838104).

Very common as a herbivorous and lignicolous hyphomycete in tropical and subtropical areas.

Tretophragmia nilgirensis (Subram.) Subram. et Natarajan

Proc. Indian Nation. Sci. Acad., 39, B (5): 550, 1973.

Syn.: *Arihrobotryum nilgirensis* Subram., Proc. Indian Acad. Sci., Sect. B, 46: 342–326, 1957. — *Podosporium nilgirensis* (Subram.) M. B. Ellis, More Demat. Hyphomycetes, p. 383, 1976.

On a dead culm of *Bambusa* sp. Viñales, near Rio San Vicente, 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 756561).

Colonies composed of scattered individual or grouped synnemata, arising from superficial small pseudoparenchymatous stromata. Synnemata dark brown, up to 1500 μm long, 25–50 μm thick in the middle, expanded in head-like fertile parts, up to 250 μm long. Hyphae of the synnemata pale to mid brown, 1–2.5 μm wide along of their length, branching and slightly swelling in the terminal part, bearing integrated, monotretic, determinate and clavate conidiogenous cells with one distinct pore. Conidia formed singly at the apex of each conidiogenous cell, fusiform to obclavate, brown, paler at the apex, roughened to slightly verrucose, 4–8 septate, 30–65 \times 7–9.5 μm , slightly constricted at the septa.

On dead culms of *Bambusa*, known hitherto only from India and Cuba (Ellis 1976, Mercado 1984; ut *Podosporium nilgirensis*).

***Trichocladium opacum** (Corda) Hughes

Trans. Brit. Mycol. Soc. 35: 154–157, 1952.

On a dead trunk of an undetermined broad-leaved tree, Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral, 9. IV. 1981, coll. M. A. Bondarceva and S. Herrera (PRM 838394).

A common dematiaceous hyphomycete on dead wood and herbaceous stems, probably cosmopolitan in its distribution, but from Cuba it is here reported for the first time.

Trimmatostroma cordae Sharma et Singh

Curr. Sci. 45 (8): 302–303, 1976.

On dead branches and trunks, Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile, 8. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838113, 838114); the Nature Reserve

El Veral near Vereda El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838086, 838090). — Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838084).

Recently recorded from Cuba as a very common lignicolous hyphomycete (Holubová-Jechová and Mercado 1984).

Virgaria nigra (Link) Nees

Syst. Pilze Schwämme, p. 54, 1817.

On rotten wood of dead branches and trunks of broad-leaved trees and on dead trunks of palm-trees. Guanahacabibes, on the way from the point San Juan to Punta Fraile. 8. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838105). — Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838115).

**Virgariella caribensis* Hol.-Jech. spec. nova

Fig. 3 : 4.

Coloniae velutinae, pilosae, atrobrunneae. Mycelium partim superficiale, partim in substrato immersum, ex hyphis pallide brunneis, levibus, ramosis, septatis, usque ad 2.5 μm crassis compositum. Conidiophora macronemata, mononemata, simplicia, recta vel flexuosa, atrobrunnea, apicem versus pallidiora, levia, crassitunicata, 90–200 μm longa, 4.5–6 μm crassa, ad apicem et ad basin usque ad 8 μm crassa. Cellulae conidiogenae in conidiophoris incorporatae, terminales, polyblasticae, sympodiales, leviter cicatricatae. Conidia acropleurogena, globosa, aseptata, atrobrunnea, levia, crassitunicata, (11.5–) 12.5–16 (–16.5) μm in diam.

Habitat in ramis emortuis dejectis arboris ignotae.

Holotypus: Cuba, Province Pinar del Rio, Cordillera de los Organos, Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica; on dead branches, 10. IV. 1981, coll. V. Holubová-Jechová (PRM 838088).

Colonies velvety or hairy, blackish brown. Mycelium partly superficial and partly immersed in the substratum, composed of pale brown, smooth, branched, septate hyphae, up to 2.5 μm wide. Conidiophores macronematous, mononematous, unbranched, straight or flexuous, dark brown, paler towards the apex, smooth, thick-walled, 90–200 μm long, 4.5–6 μm wide, at the apex and at the base up to 8 μm wide. Conidiogenous cells integrated, terminal, polyblastic, sympodial, slightly cicatrized. Conidia acropleurogenous, globose, aseptate, dark brown, smooth, thick-walled, (11.5–) 12.5–16 (–16.5) μm .

On dead branches of an undetermined tree.

Hughes (1953 b) established the genus *Virgariella* with *V. globigera* (Sacc. et Ellis) Hughes as its type and classified here two further species, *Virgariella atra* Hughes 1953 and *V. fusca* (Cooke) Hughes 1953 [= *V. fuscopurpurea* (Berk. et Curt.) Hughes 1958]. Later Matsushima (1975) classified two new species in this genus — *V. oblonga* Matsushima and *V. sphaerica* Matsushima which after an opinion of Kirk (1981 a) are not congeneric with the type of the generic name. Kirk (1981 a) added a new species *V. ovoidea* P. M. Kirk. From all the known species of this genus, only *V. globigera* has conidia globose, but comparatively smaller than it has been measured on conidia of the Cuban fungus. The conidia of *V. globigera* are 6.5–9.5 μm in diam., and its conidiophores 3.2 μm at the base and 4.8 μm wide at the apex. Larger conidia are characteristic for *V. atra* (13–13.5 \times 9.7–12 μm after Hughes 1953 b, 11–15 \times 10–13 μm globose to broadly ellipsoidal. Other species of *Virgariella* have conidia broadly ellipsoidal to obovoid or ovoid and distinctly smaller.

Xenosporium berkeleyi (Curtis) Pirozynski

Mycol. Papers 105: 27, 1966.

On dead branches. Viñales, near the river San Vicente. 11. IV. 1981, coll. A. Mercado 6348 (HAC).

Colonies effuse, blackish brown to black, velvety. Conidiophores brown to dark brown, 20–70 μm long, 5–8 μm thick. Conidia muriform, helicoid, golden brown to dark brown, 20–29.5 μm in diam., 7–11 μm thick; the central darker cell (as a „secondary conidium“) 3.5–6.5 μm in diam.

Common as a lignicolous hyphomycete on dead wood in tropical areas (Bermuda, Brazil, Cuba, Trinidad, Uganda, U.S.A. — Ellis 1971; Australia — Hughes 1978).

Zygosporium gibbum (Sacc., Rouss. et Bomm.) Hughes

Canad. Journ. Bot. 36: 825, 1958.

On a dead petiole of an undetermined palm-tree, Viñales, loco San Vicente. 11. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838093).

Common in tropical and subtropical areas on dead herbaceous stems and leaves.

Zygosporium oscheoides Mont.

Ann. Sci. Nat., Paris, Sér. 2, 77: 121, 1842.

On dead petioles of *Roystonea regia*. Cordillera de los Organos, Los Acostas, 40 km north-east from Guane. 10. IV. 1981, coll. A. Mercado 6349 (HAC). — Sierra de Sumidero, the valley Pica Pica. 10. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM 838127).

Ascomycetes

***Nitschkia acanthostroma** (Mont.) Nannfeldt

Svensk Bot. Tidskr. 69: 58, 1975.

On dead branches and trunks. Guanahacabibes, the Nature Reserve El Veral near Vereda Laguna El Negrito. 9. IV. 1981, coll. V. H.-J. (PRM); A. Mercado 6359 (HAC).

On the substratum only characteristic spiny hyphae of the subiculum were present.

References

- CASTAÑEDA R. F. (1984): Nuevos taxones de Deuteromycotina: *Arnoldiella robusta* gen. et sp. nov., *Roigiella lignicola* gen. et sp. nov., *Sporidesmium pseudolmediae* sp. nov., y *Thozetella havanensis* sp. nov. — Revista Jard. Bot. Nacion., Habana, 5: 57–87.
- ELLIS M. B. (1968): Dematiaceous Hyphomycetes. IX.—Mycol. Pap., Kew, 114: 1–44.
- ELLIS M. B. (1971): Dematiaceous Hyphomycetes—Kew, 608 pp.
- ELLIS M. B. (1976): More Dematiaceous Hyphomycetes — Kew, 507 pp.
- HOLUBOVÁ - JECHOVÁ V. (1982): New or interesting phialidic Hyphomycetes from Cuba. — Mycotaxon, Ithaca, 15: 277–292.
- HOLUBOVÁ - JECHOVÁ V. (1983): Studies on Hyphomycetes from Cuba I.—Čes. Mykol., Praha, 37: 12–18.
- HOLUBOVÁ - JECHOVÁ V. et CASTAÑEDA R. F. (1986): Studies on Hyphomycetes from Cuba III. New and interesting dematiaceous taxa from leaf litter. — Čes. Mykol., Praha, 40: 74–85.
- HOLUBOVÁ - JECHOVÁ V. et MERCADO S. A. (1982): Some new or interesting microfungi from Cuba. — Mycotaxon, Ithaca, 14: 309–315.
- HOLUBOVÁ - JECHOVÁ V. et MERCADO S. A. (1984): Studies on Hyphomycetes from Cuba II. Hyphomycetes from the Isla de la Juventud. — Čes. Mykol., Praha, 38: 96–120.
- HUGHES S. J. (1953 a): Fungi from the Gold Coast. II. — Mycol. Pap., Kew, 50: 1–104.
- HUGHES S. J. (1953 b): Conidiophores, conidia and classification. — Canad. Journ. Bot., Ottawa, 31: 577–659.
- HUGHES S. J. (1958): Revisiones hyphomycetum aliquot cum appendice de nominibus rejiciendis. — Canad. Journ. Bot., Ottawa, 36: 727–836.

- HUGHES S. J. (1978): New Zealand Fungi 25. Miscellaneous species. — New. Zeal. Journ. Bot., Wellington, 16: 311–370.
- KIRK P. M. (1981 a): New and interesting microfungi II. Dematiaceous Hyphomycetes from Esher Common, Surrey. — Trans. Brit. Mycol. Soc., Worcester, 77: 279–297.
- KIRK P. M. (1981 b): New or interesting microfungi III. A preliminary account of microfungi colonizing *Laurus nobilis* leaf litter. — Trans. Brit. Mycol. Soc., Worcester, 77: 457–473.
- KIRK P. M. (1983): New or interesting microfungi VIII. *Corynesporopsis indica* sp. nov. — Mycotaxon, Ithaca, 17: 405–408.
- MATSUSHIMA T. (1975): Icones microfungorum a Matsushima lectorum. — Kobe. 209 pp., 415 plate.
- MERCADO A. (1980): Hifomicetes demaciáceos de Cuba (1). — Acta Bot. Cubana, Habana, 1: 1–5.
- MERCADO A. (1981): Lista preliminar de hifomicetos demaciáceos de la Estación Ecológica de Sierra del Rosario y zonas adyacentes. — Acta Bot. Cubana, Habana, 6: 1–6.
- MERCADO A. (1982): Hifomicetes demaciáceos de Cuba (2). — Acta Bot. Cubana, Habana, 14: 1–7.
- MERCADO A. (1984): Hifomicetes demaciáceos de Sierra del Rosario, Cuba. — Habana. 181 pp., 117 plate.
- NUÑEZ JIMENEZ A. (1970): Cuba. — In: World atlas of agriculture. Vol. 3 Americas. — Novara.

Addresses of the authors: Věra Holubová - Jechová, Botanical Institute, Czechoslovak Academy of Sciences, 252 43 Průhonice near Praha, Czechoslovakia.
 Angel Mercado Sierra, Instituto de Botánica de Ciencias de Cuba, Calzada del Cerro 1257, Habana 6, Cuba.

Šedesát let mykologa Svatopluka Šebka

Svatopluk Šebek sexagenarius

Josef Herink a Zdeněk Pouzar

Dne 7. března 1986 se dožil 60let zasloužilý a čestný člen Čs. vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV, její sekretář, člen výboru a předsednictva, Svatopluk Šebek. Od doby, kdy jeho padesáté narozeniny připomenul K. Kříž (1976), uplynulo deset let, které v jubilantově životě znamenaly nejen profesní přimknutí k mykologii, ale také rozšíření jeho zájmové činnosti v této disciplíně.

Jubilant se narodil 7. 3. 1926 v Nymburce a svému rodišti zůstal věrný po celý život, i když v době vysokoškolských studií a později za většinou svých zaměstnání dojížděl jinam. V letech 1937 až 1945 absolvoval reálné gymnázium v Nymburce a vzhledem k zájmu o biologické obory, který projevoval od dětství, studoval v letech 1946 až 1950 na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze (obory mykologie a antropologie). Přitom od r. 1948 do konce studia pracoval jako pomocná vědecká síla v kryptogamologickém oddělení Botanického ústavu. Začínal zde u prof. Jindřicha Suzy, který byl lichenologem, ale kromě toho se jako žák prof. Josefa Podpěry věnoval fyto geografii. Suza prosazoval v obou těchto oborech metodu regionálního výzkumu, z jehož výsledků je pak možno přecházet k větším fyto geografickým celkům. Šebek si práci pod Suzovým vedením osvojil fyto geografický pohled na houby a na možnost jejich zapojení do širších úvah o krajině. Detailně se pak zaměřil na výzkum svého rodného Polabí a této práci zůstal věren dosud. Po odchodu prof. Suzy do důchodu převzal vedení kryptogamologického oddělení tehdejší doc. dr. K. Cejpa, s nímž se Šebek znal již od r. 1944. Pod vedením prof. Cejpa vypracoval jubilarant r. 1950 také disertační práci „Monografie středoevropských druhů rodu *Scleroderma* Pers.“ Práci obhájil, avšak rigorosum už nesložil, protože odešel z existenčních důvodů do zaměstnání.

Prvních pět let po absolutoriu pracoval Špaček ve sféře zemědělství. Od října r. 1950 působil v Čs. akademii zemědělské jako tajemník a vedoucí Ústředí zemědělských vý-

zkumníků. Přitom získal i první zkušenosti s redigováním, a to Zpravodaje Ústředí zemědělských vědeckých ústavů. V r. 1952 nastoupil na zemědělský odbor ONV v Nymburce jako referent pro výzkum a pokusnictví, později jako agronom rezortu zelinářství a ovocnictví a redaktor Vesnických novin. Zabýval se též zaváděním a pěstováním léčivých rostlin (např. v l. 1953–1954 také námelu) a studiem jejich houbových chorob.

Od 1. ledna 1956 přešel S. Šebek na plných dvacet let do resortu kultury, kde pracoval v muzejnictví. Bylo to pracovně nejneproduktivnější období jeho života. Nastoupil do Krajského vlastivědného muzea Pražského kraje v Poděbradech, jako vedoucí přírodovědného oddělení, brzy se stal náměstkem ředitele a od roku 1959 byl pověřen funkcí ředitele muzea. Ve funkci setrval i po převzetí muzea do správy KNV Středočeského kraje (od r. 1963), kdy se stalo oblastním muzeem. V r. 1973 bylo řízení a správa muzea převedeny do kompetence odboru kultury ONV Nymburk s přejmenováním na Polabské muzeum. Ve funkci vedoucího pracovníka setrval jubilat do konce srpna 1974, kdy požádal o zproštění ze zdravotních důvodů a zůstal v muzeu jako samostatný přírodovědecký pracovník až do konce července 1976.

S. Šebek v době svého působení v poděbradském muzeu uplatnil vrozené organizační schopnosti, kdy při několika postupných změnách v začlenění instituce rozvíjel velmi mnohostrannou činnost ve vlastivědě, a to zejména v přírodovědě a etnografii. Organizuje činnost na velmi širokém základě, buduje jeho archiv a rozšiřuje sbírky (také o památky na práci vědeckých a kulturních pracovníků regionu), pořádá výstavy a přednášky. V letech 1967–1975 buduje první polabské muzeum lidové architektury v přírodě (skanzen) v Přerově n. L. Mohl přitom dokonale uplatnit své všestranné kulturní i vědecké znalosti a zájmy a naplnit vřelý vztah ke kraji, v němž se narodil. S vedením muzea souvisely také funkce v přírodovědeckém kroužku při Polabském muzeu (1962–1975), redakční činnost v periodiku „Vlastivědný zpravodaj Polabí“ (1961–1975) a při redigování řady publikací muzea, členství v Ústřední muzejní radě (v komisích pro evidenci sbírek a pro botaniku). Činnost poděbradského muzea i S. Šebka osobně byly oceněny čestným uznáním Krajského národního výboru (1958, 1967) a ministerstva kultury a informací (1964 a 1968). V roce 1967 mu bylo uděleno krajské vyznamenání „Za zásluhy o budování Středočeského kraje“ I. stupně a v roce 1969 Čestná cena města Poděbrad.

1. srpna 1976 nastupuje S. Šebek na místo sekretáře Čs. vědecké společnosti pro mykologii. Bylo to na vrcholu nesnadného období, v němž Společnost po úmrtí předsedy dr. A. Piláta (1974) a sekretářky H. Pondělíčkové (1975) zaostávala ve své organizační činnosti. Jubilat se již aktivně podílel na přípravě XIX. valného shromáždění (8. 11. 1976), které zvolilo nový výbor v čele s prof. dr. V. Rypáčkem, DrSc, členem korespondentem ČSAV. Tím byly vytvořeny podmínky pro aktivizaci organizační i odborné práce Společnosti. S. Šebek spolupracoval na obnovených a zvláště na nových aktivitách Společnosti v letech 1977–1980, které pak vzestupně pokračovaly i v dalších letech, posléze v rámci nových stanov (v r. 1985). Jubilat uspořádal agendu předsednictva i výboru, ale také sekce a komise, kterých přibývalo. Přípravoval podklady pro výroční zprávy o činnosti a zajistil i jejich pravidelné zveřejňování v České mykologii (počínaje r. 1977). Dále uspořádal knihovnu Společnosti, zveřejnil části jejích fondů (v Mykologických listech) a obnovil výpůjční službu. Od r. 1980 se podstatnou měrou zasloužil (jako člen redakční rady a zejména jako technický redaktor) o vydávání Mykologických listů, informačního bulletinu Společnosti (v období 1980–1985 vyšlo 21 sešitů). Mykologické listy nahradily zaniklý brněnský Mykologický zpravodaj a doplňují Českou mykologii tematicky v oblasti informací a zpráv o všech akcích pořádaných ústředím, pobočkami a sekcemi Společnosti. Mimořádnou snahu a píli rozvinul S. Šebek jako předseda sekce pro ochranu hub a jejich životního prostředí. Od r. 1977, kdy tato sekce počala pracovat, uspořádala již sedm odborných seminářů, které obsáhly všechny aspekty vysoce aktuální problematiky ochrany genofondu makromycetů. S. Šebek zajišťoval tyto semináře nejen organizačně, ale také vlastními příspěvky a redakcí sborníků.

Jubilant upíral svůj zájem k biologickým vědám od dětství. Koncem dospívání získala mezi nimi vrch botanika, zejména mykologie. V roce 1942 se při floristické akci Čs. botanické společnosti v Polabí seznámil s řídícím učitelem R. Benešem, který žil od roku 1939 na odpočinku v Nymburce. Beneš byl zakladatelem a průkopníkem mykologického výzkumu středního Polabí, kde působil od roku 1902. Byl Šebkovi nejen prvním učitelem v mykologii, ale seznámil jej i s pracovníky České mykologické společnosti v Praze. Během studia na přírodovědecké fakultě v Praze se jubilatova orientace na mykologii dále prohlubovala. Jeho učiteli byli profesori J. Suza (lichenolog) a K. Cejp (mykolog) a spolužáky plejáda mykologicky zaměřených vrstevníků (O. Fassatiiová, J. Hlaváček, F. Kotlaba, J. Nečásek, M. Svrček, Z. Urban aj.). Brzy navázal také kontakty s předními členy tehdejšího Čs. klubu mykologického (A. Pilát, V. J. Staněk, oba autoři této biografie, a K. Kult, který měl také zájem o polabský region).

Jak tomu zpravidla bývá, bylo Šebkovo pracovní zaměření v mykologii určováno kromě vlastního zájmu také jeho zaměstnáním. Je to dobře patrné ze seznamu mykologických prací, které uveřejnil. V každém ze svých pracovních oborů dovedl také mykologii prosadit, ať již to bylo v agronomii, muzejnictví nebo v ochraně přírody.

Jubilant začínal, ještě jako středoškolský student, zájmem o mykofloru středního Polabí, v čemž byl podporován R. Benešem. Zaujaly ho teplomilné vyšší houby, zejména muchomůrky (*Amanita*) a hříby (*Boletaceae*), nejvíce však břichatky (*Gasteromycetes*). Studoval teplomilné druhy a rody a brzy i jiné skupiny, z nichž rod pestřec (*Scleroderma*) si vybral za téma své disertační práce (byla uveřejněna r. 1953). Jeho zájem o gasteromycety byl dlouho motivován mykogeograficky, protože mnohé z nich představují význačný teplomilný element v mykoflore a často „extrazonální exot“ (v Podpěrově pojetí). Taxonomii gasteromycetů se zabýval spíše proto, aby si vyjasnil vztahy mezi jednotlivými druhy, které sledoval spíše pro fyto geografické účely než pro účely poznání jejich fylogeneze a taxonomie. Právě z pozice mykofloristiky a mykoecologie dal v prvé polovině padesátých let písemný návrh, aby gasteromycety byly zpracovány pro Flóru ČSR. Do 1. svazku Flóry ČSR (*Gasteromycetes*, 1958), redigovaného A. Pilátem, přispěl pak jako zpracovatel řádu *Podaxales* a čeledi *Mycenastraceae* a *Sclerodermataceae*. Monografie gasteromycetů je dodnes pokládána za základ pro poznání této skupiny v Evropě a zůstává jako celek nepřekonaná, i když od jejího vydání bylo nahromaděno mnoho nových poznatků, které ji doplňují. V seznamu prací uveřejněných jubilentem nacházíme i později práce z oblasti mykofloristiky, mykogeografie, často i mykocenologie, které jsou většinou směřovány do regionu středního Polabí a mnohdy s důrazem na lokality v chráněných územích. V posledních letech uvedl do naší literatury tři druhy muchomůrek (*Amanita friabilis*, *A. mairei* a *A. beckeri*).

V době vysokoškolského studia poznal Šebek vlivem prof. Cejpa nižší houby, plisně a zejména deuteromycety. Získaných vědomostí pak pracovníčně využil v prvním pětiletí svého zaměstnání v resortu zemědělství.

Po přechodu do sféry kultury nastává další pohyb v pracovních zájmech S. Šebka v mykologii. Rozvíjí v poděbradském muzeu regionální výzkum vyšších hub a publikuje dílčí výsledky, zakládá mykologický herbář. Vede mykologické kroužky, pořádá výstavy hub v Nymburce a v Poděbradech, zřizuje poradnu pro praktické houbaře (1945—1958 v Nymburce, 1959—1975 v Poděbradech). Přednáší a píše do regionálních časopisů o jedlých houbách. Nezapomíná ani na jedovaté houby. Již v r. 1946 dává odborné podklady pro vyhlášku MNV Nymburk o prodeji hub na trhu, působí jako mykologický expert pro okresní nemocnici a jako examinátor praktických houbařů pro Okresní hygienickou stanici v Nymburce. Zájem o mykologickou toxikologii přesouvá po r. 1970

speciálně na skupinu halucinogenních hub (je prvním československým mykologem, který za lékařského dohledu prožil experimentální autointoxikaci číslým psilocybinem). Z různých zdrojů napájený zájem o etnologii vyúsťuje ve sbírání pramenů z oblasti etnomykologie (toponomastika, heraldika, pranostiky a přísloví, písně, lidová jména hub a jejich etymologie). Z tohoto fondu S. Šebek vytěžil zatím Slovník lidových názvů hub (1968), v němž sebral 1100 lidových jmen hub pro 155 druhů vyšších hub.

Na půdě Čs. vědecké společnosti pro mykologii pokračuje jubilant v řadě uvedených pracovních zájmů, zejména v regionálním výzkumu. Od r. 1967 se stává jedním z prvních mykologů, kteří zkoumají nepříznivé antropogenní vlivy na život hub a jejich důsledky, tj. korozí mykogenofondu, a hledají způsoby a cesty k zábráně těmto nežádoucím vlivům. Třetí pracovní oblastí S. Šebka se stala historie české mykologie. Dosud zpracoval osobnosti zakladatele mykologie v českých zemích, V. J. Krombholze, J. K. Zobela a A. C. J. Cordy. Záslužné bylo jeho úsilí o nalezení rodinného hrobu J. V. Krombholze na starém olšanském hřbitově a o renovaci jeho náhrobku před pietní vzpomínkou při příležitosti 200. výročí Krombholzova narození, která byla uskutečněna v r. 1982. S. Šebek dále zpracoval počátky organizování českých mykologů v první polovině 20. století. Přípravuje materiál k soupisu čs. mykologů a zpracování Slovníku čs. mykologů. Také zpracování výročních zpráv o činnosti ČSVSM a referování o valných shromážděních patří do oblastí prací a pramenů k historii československé mykologie. Stoupající trend má také jubilantova organizační činnost ve Společnosti, při níž uplatňuje i své dlouhodobé zkušenosti redaktorské. Od 4. června 1979 je členem výboru a od 25. dubna 1985 členem předsednictva výboru Společnosti. Za práci a činnost ve Společnosti byl poctěn titulem zasloužilého člena (13. září 1982 při příležitosti 60. výročí založení Čs. klubu mykologického) a čestného člena ČSVSM (30. září 1985).

Díky své pili a pečlivosti, a také kreslířskému nadání, přispěl S. Šebek k poznání různých skupin makromycetů. Jeho vstupem na půdu mykologie po 2. světové válce přišla osobnost, která pro tuto činnost přinesla mnoho důležitých vkladů — vysokou kultivovanost a široké zázemí znalostí jak z různých oborů přírodních věd, tak i ze zemědělství a zahradnictví, ale také z národopisu, hudby a historiografie. To vše mu umožňuje dívat se na řadu problémů ze širšího hlediska a získat tak pohled, který bývá často mnohem moudřejší a mívá i trvalejší hodnotu.

Širší, biologickopřírodovědecký postoj S. Šebka k přírodě, zejména k vegetaci, vyúsťil zákonitě v činnost v ochraně přírody. Od r. 1949 do konce r. 1975 byl okresním konzervátorem státní ochrany přírody a členem aktivu ochrany přírody a památek při odboru kultury ONV Nymburk. Podílel se svými návrhy na vyhlášení několika chráněných území v okrese Nymburk a pracovníně zasáhl i do sousedních okresů (Kolín a Praha-východ). V r. 1975 pracoval krátký čas jako odborný pracovník ve Středisku památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, které mu vydalo v r. 1981 pojednání „Ochrana hub“ (ve sbírce „Praktická ochrana přírody“). Všeobecně ochranná činnost jubilanta byla oceněna čestným uznáním ministerstva školství a kultury v r. 1966.

Jubilant měl a dosud má řadu zájmů v oblasti kultury, zejména hudby a hudebního folklóru, ale i poezie a prózy. Sbírá portréty a podpisy kulturních osobností, zejména hudebníků a spisovatelů. Patří k těm šťastným lidem, jimž kultura dává mnoho pro život, zvláště v obdobích životních nesnází a problémů,

kterých neměl S. Šebek málo. Přejeme mu, aby uskutečnil své plány v etnomykologii, v ochraně mykogenofundu a v historii čs. mykologie, a to jak pro vlastní potěšení, tak i k prospěchu naší vědy.

Ad multos annos!

Literatura

KŘÍŽ K. (1976): K padesátým narozeninám Svatopluka Šebka — Mykol. Zprav., Brno, 20: 73–75.

Seznam prací S. Šebka z oboru mykologie

(V seznamu jsou uvedeny práce původní, souhrnné a důležitější práce referátové. Kromě nich S. Šebek uveřejnil větší počet referátů o mykologické literatuře, drobné zprávy a popularizační články z praktické mykologie, které nejsou v seznamu zahrnuty).

1945

Zřízení pobočky mykologické zahrady pro Nymbursko. — Čas. Čs. Houb., Praha, 24: 27 (erronee Svatopluk Čech).

1946

Druhá výstava hub v Nymburce. — Čas. Čs. Houb., Praha, 24: 89.
Za Rudolfem Benešem. — Nový Nymburk, 1 (5), 12, 6, 1946.

1947

Houbařská hlášení. — Čas. Čs. Houb., Praha, 24: 105–106.
Houbařská hlášení II. — Čas. Čs. Houb., Praha, 25: 26–27.
Teplomilné houby v Československu. — Čes. Mykol., Praha, 1: 89–92.
Muchomůrka šiškovitá — *Am. strobiliformis* Vitt. — v ČSR. — Čas. Čs. Houb., Praha, 25: 59–60.

1948

Klíč k určování našich břichatkovitých hub. — Vesmír, Praha, 26 (1947–1948): 108–111.
První příspěvek k mykofloře ČSR. — Hort. Sanit., Praha, 1, append. Věda Přír.: 50–52.
Nový nález škárky hvězdicovité (*Mycenastrum corium* /Guers./ Desv.). — Čes. Mykol., Praha, 2: 85–88.
Moravská lokalita střechanu bedlovitého (*Secotium agaricoides* /Cz./ Holl.) — Čes. Mykol., Praha, 2: 125–128.

1949

Zpráva mykologické sekce. — Zpr. Přírod. Klubu Polabí Nymburk 1949: 3.
Fytopatologické poznámky o soji a safloru. — Zpr. Přírod. Klubu Polabí, Nymburk 1949: 4.
O rzivosti hlediků. — Zahrad. Listy, Praha, 42: 41.
Další nález škárky hvězdicové (*Mycenastrum corium* /Guers./ Desv.) u Nymburka. — Čes. Mykol., Praha, 3: 22.
Staronová lokalita *Trichaster melanocephalus* Czern. v Praze. — Čs. Bot. Listy, Praha, 1: 121–122.
Několik slov o chorobách a škůdcích jahod. — Zahrad. Listy, Praha, 42: 240.
Námel černající (*Spermoedia nigricans* /Tul./ Seaver) v jižních Čechách. — Čes. Mykol., Praha, 3: 90–91.
Dvě běžné choroby rajských jablek. — Zahrad. Listy, Praha, 42: 326–327.
Puccinia Carthami (Hutz.) Corda — rez na světlici — také v Čechách. — Čs. Bot. Listy, Praha, 2: 31–32.
Macrophoma fraxini Delacr. — parazit na plodech jasanu. — Lesn. Pr., Praha, 28: 400–402.

1950

K padesátinám prof. Dra Karla Cejpa. — Čes. Mykol., Praha, 4: 1–3.
Poznámky k ekologii žaludice bělostné (*Disciseda candida* /Schw./ Lloyd). — Čes. Mykol., Praha, 4: 22–23.

Hvězdice květovitá (*Geastrum floriforme* Vitt.) ve středním Polabí. — Čes. Mykol., Praha, 4: 98.

1951

Pliseň salátová — častá choroba rychlených salátů. — Zahrad. Listy, Praha, 44: 95–96.

K otázce zužitkování hub jako bílkovinného krmiva. — Čas. Čs. Houb., Praha, 28: 55–57.

Zeměpisné rozšíření muchomůrky šiškovitě (*Anamita strobiliformis* Vitt.) v Československu. — Čas. Nár. Muz., Praha, sect. natur., 118–119 (1949–1950): 19–26.

Rozšíření žaludice bělostné v okolí Nymburka. — Čs. Bot. Listy, Praha, 3: 159–160.

Pestřec hnědý — *Scleroderma fuscum* (Corda) E. Fisch., málo známý český pestřec. — Čes. Mykol., Praha, 5: 158–160.

1952

Zajímavá lokalita xerothermních hub břichatkovitých u Nymburka. — Čs. Bot. Listy, Praha, 4: 95–96.

Věnujme zvýšenou péči zlepšování pěstování námele. — Za Social. Zeměd., append. Zprav. Ústř. Výzk., Praha, 2: 47–48.

Škárka hvězdicovitá — zajímavý prvek naší xerofytní mykoflory. — Čas. Čs. Houb., Praha, 29: 137–138.

1953

Monograph of the Central European species of the genus *Scleroderma* Pers. — Sydowia, Horn, 7: 158–190.

Dva druhy rodu *Leptoglossum* Karst. na Nymbursku. — Čes. Mykol., Praha, 7: 183–185.

O českých druzích rodu *Taphrina* Fr. a chorobách jimi způsobených. — Čas. Čs. Houb., Praha, 30: 125–126.

†

1954

O českých druzích rodu *Taphrina* Fr. a chorobách jimi způsobených II. — Čas. Čs. Houb., Praha, 31: 71–72 et 102–103.

Septoria Digitalis Passer. jako původce nové choroby náprstníku vlnatého. — Preslia, Praha, 26: 285–294.

Poznámky k taxonomii r. *Montagnea* Fr. — Čes. Mykol., Praha, 8: 143–144.

Co je *Boletus satanoides* Smotlacha. — Čes. Mykol., Praha, 8: 181–183.

1955

Příspěvek k rozšíření škárky hvězdicovité (*Mycenastrum corium* [Guers.] Desv.) v Československu. — Čas. Nár. Muz., Praha, sect. natur., 124: 98–99.

Příspěvek k teratologii břichatkovitých hub. — Čes. Mykol., Praha, 9: 132–134.

1956

Poznámky k houbovým chorobám pěstovaných léčivých a aromatických rostlin — I. — Čes. Mykol., Praha, 10: 237–242.

1957

Mykoflora rašelinné louky u Loučeně (okr. Nymburk). — Čes. Mykol., Praha, 11: 146–149.

Nový nález houby *Cordyceps capitata* Holmsk. v Pražském kraji. — Mus. Zpr. Praž. Kraje, Praha, 2: 95.

Zemřel vynikající regionální pracovník. (Nekrolog dr. J. Podzímka). — Mus. Zpr. Praž. Kraje, Praha, 2: 59.

Konservace hub k expozičním účelům. — Mus. Zpr. Praž. Kraje, Praha, 2: 55–58.

Z čeho na Chodsku dělávali čepice. — Naše Vlast, Praha, 5: 119.

Výstava hub v Nymburce. — Mus. Zpr. Praž. Kraje, Praha, 2: 94.

1958

Dvě zajímavé severomaďarské břichatkovité houby, které mohou být nalezeny i u nás. — Mus. Zpr. Praž. Kraje, Praha, 3: 131–132.

Rád Podaxales (Nožníkotvaré), čeleď Mycenastraceae (Škárkovité) a čeleď Sclerodermales (Pestřecovité). — In: Pilát A., /red./ Gasteromycetes, Houby — Břichatky, in Novák F. A., red., Flora ČSR, ser. B, 1: 234–252, 386–392 et 558–573.

1961

Stepní mykoflora státní přírodní rezervace „Chroustov“ u Radimí na Kolínsku. — Čes. Mykol., Praha, 15: 93–97.

Urcování a popis barev v mykologii. — Čas. Čs. Houb., Praha, 38: 44–45.

Extrazonální prvky v mykoflore CSSR. — Čas. Čs. Houb., Praha, 38: 97–101.

Další nález ohnivky domácí (Pyronema domesticum [Sow.] Sacc.). — Čas. Čs. Houb., Praha, 38: 130–131.

1962

Nález nového choroše travního — Polyporus rhizophilus (Pat.) Sacc. v Čechách. — Čes. Mykol., Praha, 16: 14–18.

Choroš travní — Polyporus rhizophilus (Pat.) Sacc. u Vrbčan. — Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady, /2/: 69–71.

Revize jedlosti čírůvky odlišné — Tricholoma sejunctum (Sow. ex Fr.) Quél. — Čas. Čs. Houb., Praha, 39: 15–18.

K variabilitě hnojníku obecného a hnojníku smetištního (Coprinus comatus /Müll. ex Fr./ S. F. Gray, Coprinus sterquilinus Fr.). — Čas. Čs. Houb., Praha, 39: 72–75.

Choroby moruše. — In: Benada J. et Špaček J. /red./, Zemědělská fytopatologie 4: 417–430 et 965–967.

1963

Jak vysoká je produkce jedlých hub v lesních porostech? — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 18–19.

Líška bledá (Cantharellus pallens Pilát) — málo známý druh naší mykoflory. — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 39–41.

Houbařská poradna v Poděbradech. — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 127–128.

Dvě nové československé pýchavky. — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 67–68.

K úmrtí akademika Traiana Săvulesca. — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 90.

Tricholoma psammopus (Kalchbr.) Quél. — čírůvka modřínová. — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 133–135.

Nový nález květky písečné (Montagnea arenaria /DC./ Zeller) v chroustovské rezervaci. — Čas. Čs. Houb., Praha, 40: 137–139.

1964

Houby v oblasti písečných přesypů ve stř. Polabí. — Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady, /4/: 11–15.

Břichatkovité houby písečné přesypové oblasti ve středním Polabí. — Čes. Mykol., Praha, 18: 109–116.

Kryosikace jako preparační metoda biologických objektů. — Čas. Čs. Houb., Praha, 41: 20–22.

Mykologická práce v Oblastním muzeu v Poděbradech v r. 1963. — Čas. Čs. Houb., Praha, 41: 30.

Poznámky k jedovatosti pestřců. — Čas. Čs. Houb., Praha, 41: 54–56.

Nový mykologický kroužek založen v Poděbradech. — Čas. Čs. Houb., Praha, 41: 95.

1965

Muchomůrka šiškovitá (Amanita strobiliformis Vitt.) v Polabí. — Vlast. Zprav. Polabí, Poděbrady, /5/: 5–7.

Klouzek rubínový nalezen v našem kraji. — Vlast. Zprav. Polabí, Poděbrady, /5/: 115–117.

Otravy houbami na okr. Nymburk v r. 1964. — Čas. Čs. Houb., Praha, 42: 48–51.

Čtvrtý kongres evropských mykologů. — Čas. Čs. Houb., Praha, 42: 94.

Prohloubením studia biologie rudočechratky (čírůvky) dvoubarevně k jejímu dokonalejšímu zužitkování. — Čas. Čs. Houb., Praha, 42: 111–113.

Houby v jugoslávské kuchyni. — Čas. Čs. Houb., Praha, 42: 146–148.

Zkušenosti s jedovatostí václavek v NDR. — Čas. Čs. Houb., Praha, 42: 150–151.

Houbařské výstavy v Poděbradech. — Čas. Čs. Houb., Praha, 42: 158.

Ucháň jedlý (Gyromitra esculenta Pers. Fr.) v polabských borových lesích. — Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady, /6/: 20–22.

- Muchomůrka ježatohlavá — *Amanita echinocephala* (Vitt.) Quél. — nalezena ve středním Polabí. — *Čes. Mykol.*, Praha, 20: 237–241.
 Trsnatec obrovský (*Griphola gigantea* Pers., Pilát) roste i v našem kraji. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, /6/: 81–82.
 Klíč k určování smržovitých hub (Morchellaceae), rostoucích v ČSSR. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 43: 19–24.
 Die dem Gelbbräunlichen Ritterling — *Tricholoma sejunctum* — zugeschriebene Vergiftungen in der ČSSR — *Mykol. Mitteilungsbl.*, Halle, 10: 36–39.
Montagnea arenaria (DC. ex Fr.) Zeller — ein Extrazonalelement in der deutschen Pilzflora. — *Westfäl. Pilzbr.*, Detmold-Heiligenkirchen, 6: 32–35.

1967

- Hřib habromilný — nový druh v Polabí. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, /7/: 94–96.
 Výstava hub v Poděbradech. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 44: 32.
 Zužitkování hub jako dusíkatého krmiva. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 44: 55–56.
 Muchomůrky pražského okolí před 130 lety. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 44: 89–91.
 Příčiny ubývání některých jedlých hub ve středním Polabí. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 44: 92–95.

1968

- Slovník lidových názvů hub. — 76 p., ed. Oblastní muzeum Poděbrady.

1969

- Vzácná muchomůrka ježatohlavá (*Amanita echinocephala* /Vitt./ Quél.) v okolí Nymburka. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, /9/: 16–19.

1970

- Pozoruhodná metoda druhového určování zbytků hub. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 47: 92–93.
 Voskovka tmavošupinkatá (*Hygrocybe turunda* /Fr./ P. Karsten sensu Karst.) — málo známý druh naší sphagnikolní mykoflory. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 47: 40–42.
 Podzimní výstava hub v Poděbradech — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, /10/: 94.
 Houbařský motiv v české heraldice. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 47: 134–136.
 Podzimní výstava hub v Poděbradech. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 47: 154.

1971

- K organizaci našich houbařských poraden. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 15: 79–82.
 Límcovka obří — *Stropharia rugosoannulata* Farlow ex Murr. — a její pěstování v NDR. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 48: 4–7.
 Polníčka raná bažinná (*Agrocybe praecox* /Pers. ex Fr./ Fayod var. *paludosa* Lange) na Nymbursku. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 48: 35–36.
 Klíč k určování chřapáčovitých hub (Helvellaceae), rostoucích v ČSSR (část I, rod *Helvella* L. ex St.-Amans, em. Nannf.) — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 48: 38–45.
 Nová naše muchomůrka — *Amanita beckeri* Huijsman. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 48: 47–50.
 K taxonomické problematice hříbu rudonachového — *Boletus rhodopurpureus* Smotl. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 48: 84–86.
 Současná situace v pěstování hub ve světě. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 48: 139–143.
 Ucháč obrovský (*Maublancomyces gigas* /Krombh./ Herter) u Poděbrad. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, /11/: 55–56.
 Vzácná muchomůrka Beckerova objevena u Poděbrad. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, /11/: 88–90.

1972

- Podzimní výstava hub v Sadské. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 12: 24–25; *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 49: 67.
 Několik zajímavostí o výtrusech hub. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 16: 10.
 Rudolf Beneš, zapomenutý český mykolog. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 49: 25–26.
 Přehled evropských halucinogenních hub. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 49: 33–41.
 Jihoamerické *Cyrtarie* — škodlivé houby s užitečnými vlastnostmi. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 49: 112.
 Václavka a její lidová jména. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 49: 113–114.

- Houby v mytologii východoindických Santalů. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 49: 146–147.
 Novoguinejské halucinogenní houby. — *Živa*, Praha, 20 (58): 139–140.
 Etnomykologické poznámky ke dvěma našim pýchavkám. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 12: 57–58.

1973

- Výročí psilocybinu. — *Věda a Život*, Brno, 17: 494–495.
 Mexický kult teonācatl kouzla zbavený. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 17: 37–39.
 Květnatec Archerův (*Anthurus archeri* /Berk./ E. Fisch.) v naší poradně. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 13: 25–26.
 Halucinogenní houby ve Středočeském kraji. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 13: 93–96.
 Houbařská poradna Oblastního muzea v Poděbradech. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 13: 110.
 Muchomůrka červená (*Amanita muscaria* /L. ex Fr./ Hook.) v eurasijských kulturách. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 50: 17–21.
 Vzájemné české a německé vlivy v našem lidovém houbařském názvosloví. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 50: 95–98.
 Málo známé druhy našich hub: *Squamanita Imbach ex Imbach*. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 50: 129–135.
 Naše halucinogenní houby a problémy spojené s jejich výzkumem. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 17: 82–86.
 Problematika výzkumu našich halucinogenních hub. — In: Souhrny referátů z V. celostátní mykologické konference v Olomouci 25.–27. 9. 1973, p. 60–61, Praha.
 „Signatura rerum“ a houbová afrodiziaka. — Sborník příspěvků k dějinám farmacie, p. 29–34, Hradec Králové.
 Naše chřapáčovité a smržovité houby. — 42 p., ed. Oblastní muzeum Poděbrady.

1974

- Hypocholesterolemické účinky houzevnatce jedlého — *Lentinus edodes* (Berk.) Sing. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 18: 27–28.
 Zur Erforschungsproblematik unseres Rauschpilze. — *Čes. Mykol.*, Praha, 28: 122.
 Čechratka podvinutá (*Paxillus involutus* Batsch ex Fr.) — jedlá nebo jedovatá? — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 14: 62–63.
 Halucinogenní látky v plodnicích lupenatých hub. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 51: 11–14.

1975

- Poznámky k lysohlávce modrající — *Psilocybe coprinifacies* (Roll.) Pouz. a příbuzným druhům ze sekce *Caerulescentes* Singer. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 52: 10–15.
 Přehled lysohlávek (*Psilocybe*) sekce *Caerulescentes* Singer. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 52: 65–67.
 Čírůvka topolová — častá podzimní houba v Polabí. — *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 15: 109–111.
 Nové poznatky o „houbových kamenech“. — *Věda a Život*, Brno, 20: 622–623.
 Květnatec *Anthurus archeri* /Berk./ E. Fischer) nalezen ve středních a severních Čechách. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 52: 143–144.
 Nejstarší vyobrazení jedlých hub. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 52: 150–151.
 K otázce jedlosti helmovky ředkvičkové (*Mycena pura* /Pers. ex Fr. Kummer). — *Mykol. Zprav.*, Brno, 19: 99–101.
 Doc. dr. Janu Nečáskovi, CSc., k jeho padesátinám. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 19: 103–104.

1976

- Grafióza jilmů opět hrozí. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 20: 18.
 Německé lidové názvy hub z našeho území. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 20: 23–24 et 64–65 et 115–116.
 Poznámky k etymologii některých lidových jmen hub. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 20: 59–63.
 Houby a současné problémy životního prostředí. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 53: 13–15.
 Japonská necuke s houbovými motivy. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 53: 63–64.
 Halucinogenní hříby a holubinky. — *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 53: 13–15.
 Naše hcuby a potřeba jejich ochrany. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 20: 87–95 et 126.
 V helmovce ředkvičkové (*Mycena pura*) zjištěn muskarin. — *Mykol. Zprav.*, Brno, 20: 108.

Muchomůrka ježatohlavá (*Amanita solitaria*) – jedovatá houba? – *Mykol. Zprav.* Brno, 20: 108.

1977

Zpráva o XIX. valném shromáždění Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV, konaném dne 8. listopadu 1976. – *Čes. Mykol.*, Praha, 31: 111–113.

K šedesátinám prof. Karla Kulta. – *Čes. Mykol.*, Praha, 31: 183–184.

Hadovky v nigerijské etnomykologii. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 54: 67–68.

Houby u Indiánů kmene Shuswap v Britské Kolumbii. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 54: 68–69.

Hnojník obecný – nová pěstovaná houba. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 54: 122.

Ochrana hub v NSR. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 54: 122.

1978

Houby z okolí Brely v Jugoslávii. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 55: 35–37 et 150–152.

Posvátný choroš v Chignahuapanu. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 55: 38–39.

Muchomůrka Maireova – *Amanita mairei* Foley – nalezena v Československu. – *Čes. Mykol.*, Praha, 32: 43–46.

Letošní jubilea členů ČSVSM. – *Čes. Mykol.*, Praha, 32: 182–183.

Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii v roce 1977. – *Čes. Mykol.*, Praha, 32: 185–186.

1979

Čechratka olšová (*Paxillus rubicundulus* P. D. Orton) v okolí Nymburka. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 56: 66–69.

Co je klouzek žíhaný – *Suillus collinitus* ss. auct. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 56: 97–99.

Významná výročí členů ČSVSM v roce 1979. – *Čes. Mykol.*, Praha, 33: 124–126.

Mykoflóra „Semické hůrky“ (okr. Nymburk). – *Čes. Mykol.*, Praha, 33: 159–169.

Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1978. – *Čes. Mykol.*, Praha, 33: 187–189.

Zpráva o valném shromáždění ČSVSM, konaném dne 4. 6. 1979. – *Čes. Mykol.*, Praha, 33: 252–253.

Seminář „Ochrana hub a jejich životního prostředí“. – *Čes. Mykol.*, Praha, 33: 253–254.

Holucinogenní lysohlávky. – *Živa*, Praha, 27: 137–139.

Návrh na ochranu mykoflóry „Semická hůrka“. – *Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady*, 19: 133–135.

Ochrana hub u nás a v zahraničí. – In: Šebek S. /red./, *Ochrana hub a jejich životního prostředí*, p. 26–28, Praha.

1980

Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1979. – *Čes. Mykol.*, Praha, 34: 107–109.

Nové nálezy muchomůrky olšové – *Amanita friabilis* (P. Karst.) Bas v Čechách. – *Čes. Mykol.*, Praha, 34: 92–97.

Z galerie našich jubilentů. I. – *Čes. Mykol.*, Praha, 34: 157.

Z galerie našich jubilentů. II. – *Čes. Mykol.*, Praha, 34: 173–176.

II. seminář o ochraně hub a jejich životního prostředí. – *Čes. Mykol.*, Praha, 34: 236.

K 100. výročí narození mykologa Rudolfa Beneše. – *Čes. Mykol.*, Praha, 34: 231–235.

Křemenáč černotřeňový – málo známá přehlížená houba. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 57: 3–5.

První evropský nález hříbu *Boletellus intermedius* v ČSR. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 57: 5–7.

Za moravským mykologem Karlem Křížem. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 57: 106–107.

Nový druh rodu *Trametes* Fr.: outkovka voňavková. – *Mykol. Listy*, Praha, 1: 3–4.

Evidence typových exemplářů hub. – *Mykol. Listy*, Praha 1: 7–8.

Jedovatý dvojník bedly červenající – *Macrolepiota venenata* Bon. – *Mykol. Listy*, Praha, 1: 12–14.

1981

Naše chráněná mykologická území. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 58: 12–15.

Muchomůrka olšová (*Amanita friabilis* /P. Karst./ Bas) nalezena v Čechách. – *Čas. Čs. Houb.*, Praha, 58: 66–69.

- Pozor na penízovku širokolupennou! — Mykol. Listy, Praha, 2: 13–14.
 K našim úkolům v ochraně hub. — Mykol. Listy, Praha, 4: 1–2.
 Pětasedmdesátiny Ladislava Urbana. — Mykol. Listy, Praha, 4: 17–18.
 K počátkům Československé mykologické společnosti. — Mykol. Listy, Praha, 4: 21–23.
 — 23.
 Ochrana hub. — 36 p., 10 photo, ed. Krajské středisko st. památk. péče a ochrany přírody Středočeského kraje, Praha.
 Některé problémy ochrany hub v našem kraji. — In: Sborník příspěvků členů aktivu st. ochrany přírody na okrese Nymburk („Poznej a chraň přírodu našeho okresu“). — Pr. Polab. Muz. Poděbrady, ser. A, no. 3: 30–34.
 Významná výročí našich členů v r. 1981. — Čes. Mykol., Praha, 35: 177–180.
 Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1980. — Čes. Mykol., Praha, 35: 181–183.
 Koroze genofondu hub. — Bull. Čs. Spol. Mikrobiol. ČSAV, Praha, 22: 25–26.
 Další nález hadovky (síťovky) dvojité v ČSR. — Mykol. Listy, Praha, 5: 8–10.
 První snahy o sdružení našich mykologů. — Mykol. Listy, Praha, 5: 12–15.

1982

- Vzpomínka na českého mykologa a lichenologa dr. Jana Podzimka. — Čes. Mykol., Praha, 36: 57–60.
 Naše nejstarší mykologické organizace. — Mykol. Listy, Praha, 6: 20–23.
 Zpráva o hrobu Vincence Julia Krombholze. — Mykol. Listy, Praha, 7: 20–22.
 VII. celostátní mykologická konference v Českých Budějovicích. — Mykol. Listy, Praha, 8: 2–7.
 Nový kozák — *Leccinum crocistipidosum* Engel et Dermek. — Čas. Čs. Houb., Praha, 59: 78–79.
 Život a dílo zakladatele české mykologie V. J. Krombholze. — Čes. Mykol., Praha, 36: 193–205.
 VII. celostátní mykologická konference v Českých Budějovicích. — Bull. Čs. Spol. Mikrobiol., Praha, 23: 26–27.
 Přehled evropských druhů rodu *Lysurus* Fr. — Čas. Čs. Houb., Praha, 59: 104–107.
 K 60. výročí vzniku Československého klubu mykologického. — Čes. Mykol., Praha, 36: 129–140.
 Významná výročí členů Čs. vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1982. — Čes. Mykol., Praha, 36: 179–180.
 Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1982. — Čes. Mykol., Praha, 36: 181–183.
 K 200. výročí narození Vincence Julia Krombholze. — Mykol. Listy, Praha, 9: 22–24.
 Současné problémy ochrany hub a jejich životního prostředí. — In: Sborník hlavních referátů VII. celostátní mykologické konference, p. 40–47, České Budějovice.

1983

- Hálkovitost (cecidioza) plodnic penízovky dubové. — Čas. Čs. Houb., Praha, 60: 105–108.
 K šedesátinám doc. RNDr. Zdeňka Urbana, DrSc. — Mykol. Listy, Praha, 10: 18.
 Krombholzovy mykologické lokality. — Čes. Mykol., Praha, 37: 83–89.
 Zpráva o XXI. valném shromáždění Čs. vědecké společnosti pro mykologii, konaném dne 13. 9. 1982. — Čes. Mykol., Praha, 37: 106–107.
 Vincenc Julius Krombholz (1782–1843). — Vesmír, Praha, 62: 158.
 Lysohlávka česká — *Psilocybe bohemica*. — Čes. Mykol., Praha, 37: 177–181.
 Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1982. — Čes. Mykol., Praha, 37: 182–185.
 Významná výročí členů Čs. vědecké společnosti pro mykologii (v r. 1983). — Čes. Mykol., Praha, 37: 185–192.
 Ilustrátoři Krombholzova díla. — Mykol. Listy, Praha, 11: 19–22.
 Zakladatel české mykologie V. J. Krombholz a střední Polabí. — Vlastiv. Zprav. Polabí, Poděbrady, 23: 11–16.
 Připravujeme soupis čs. mykologů a lichenologů. — Mykol. Listy, Praha, 12: 18–20.
 Zpráva o hrobu Vincence Julia Krombholze - II. — Mykol. Listy, Praha, 12: 20–21.
 Zemřel dr. V. J. Staněk. — Mykol. Listy, Praha, 12: 22.
 Tři zajímavé případy anomálních plodnic vyšších hub. — Mykol. Listy, Praha, 13: 1–6.
 Úvodní slovo — In: Šebek S. /red./, Teoretické a praktické otázky ochrany hub, p. 2–3, Praha.

- Červené seznamy chráněných hub v německých republikách. — In: Šebek S. /red./, Teoretické a praktické otázky ochrany hub, p. 11–14, Praha.
 Návrh na červený seznam ohrožených hub v okrese Nymburk — In: Šebek S. /red./, Teoretické a praktické otázky ochrany hub, p. 23–28, Praha.

1984

- Vysoké ocenění práce doc. dr. Zdeňka Urbana, DrSc. — Mykol. Listy, Praha, 14: 16.
 Pečárka Pilátova v Praze. — Mykol. Listy, Praha, 15: 4–7.
 Zemřel nestor české mykologie dr. B. Hub. — Mykol. Listy, Praha, 14: 21.
 Prameny k dějinám mykologie na našem území. — Mykol. Listy, Praha, 14: 21–24.
 Seminář k oslavě 175. výročí narození A. C. J. Cordy. — Mykol. Listy, Praha, 17: 22.
 Dvě životní jubilea otce a syna Ladislava Čelakovského. — Mykol. Listy, Praha, 17: 20–21.
 August C. J. Corda a počátky mykologie v Čechách. — Čes. Mykol., Praha, 38: 129–136.
 Dvě letošní výročí Augusta C. J. Cordy. — Čas. Čs. Houb., Praha, 61: 113–115.
 Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1983. — Čes. Mykol., Praha, 38: 179–182.
 Významná výročí členů Čs. vědecké společnosti pro mykologii v roce 1984. — Čes. Mykol., Praha, 38: 247–254.
 „Červené seznamy“ a „červené knihy“ jako podklady účinné ochrany mizejících druhů hub. — Čas. Čs. Houb., Praha, 61: 24–27.
 Křehutička rýhovaná na Hrabanově. — Mykol. Listy, Praha, 17: 4–7.
 Ohrožené druhy hub v našem kraji. — Vlastivěd. Zprav. Polabí, Poděbrady, 24: 94–99.

1985

- K ochraně našich hřibovitých hub. — Čas. Čs. Houb., Praha, 62: 49–51.
 Übersicht der halluzinogenen Kahlköpfe und verwandten Arten. — Čes. Mykol., Praha, 39: 59.
 RNDr. Mírko Svrček, CSc., šedesátiletý. — Preslia, Praha, 57: 378–379.
 Jan Křtitel Zobel a jeho místo v počátcích naší mykologie. — Čes. Mykol., Praha, 39: 65–69.
 Výzkum toxinů v evropských druzích rodu Galerina. — Mykol. Listy, Praha, 18: 27.
 Další nález vláknice zelenající — *Incybe aeruginascens*. — Mykol. Listy, Praha, 18: 27.
 Jan Nečásek šedesátníkem. — Mykol. Listy, Praha, 19: 16–17.
 Nové nálezy hub v Československu. 2. *Inocybe phaeoleuca* Kühner. — Čes. Mykol., Praha, 39: 125–126.
 Muchomůrka Beckerova — *Amanita beckeri* Huijsman — v ČSSR. — Čes. Mykol., Praha, 39: 138–143.
 Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1984. — Čes. Mykol., Praha, 39: 187–189.
 Kyselá srážky a houby. — Čas. Čs. Houb., Praha, 62: 130–133.
 Úvodní slovo — In: Šebek S. /red./, Předběžný výběr hub pro červenou knihu ČSSR, p. 2–3, Praha.
 Předběžný výběr druhů hub po červenou knihu ČSSR: *Amanitaceae* a *Gasteromycetes*. — In: Šebek S. /red./, Předběžný výběr hub pro Červenou knihu ČSSR, p. 15–18, Praha.
 Život a mykologické dílo A. C. J. Cordy. — In: Šebek S. /red./, Dosavadní vývoj, současný stav a perspektivy studia mikromycetů v ČSSR, p. 2–3, Praha.
 Mykologický příspěvek z Radouče u Ml. Boleslavi — Mykol. Listy, Praha, 20: 4–6.
 K pětasedmdesátinám prof. RNDr. Vladimíra Rypáčka, DrSc. — Mykol. Listy, Praha, 21: 16–18.
 Prof. dr. Zdeněk Urban, DrSc., novým předsedou ČSVSM. — Mykol. Listy, Praha, 21: 18.
 Šedesátiny Mírko Svrčka. — Mykol. Listy, Praha, 21: 18–19.
 Muchomůrka císařská (*Amanita caesarea* /Scop.: Fr./ Pers.) v okolí Prahy. — Nika, Praha, 6: 159–160.

Prof. dr. Rolf Singer osmdesátníkem

Octogenario Prof. Dr. Rolf Singer ad salutem!

Jan Kuthan

Připomínáme-li životní jubileum významného a zejména nám blízkého člověka, zamýšlíme se často i nad neúprosným během času, který přímo nebo nepřímo sami pocítujeme. Často si zcela lidsky přejeme, aby chvíle společné pohody a uspokojení zůstaly zachovány a aby tito lidé setrvali ve zdraví, pohodě a činnosti práci tak, jak se nám jeví ve společně strávené době.

Ne vždy však — zejména u lidí vysokého věku — se nám naše přání a představy vyplní v takové míře, jako tomu je v případě prof. dr. Rolfa Singera, jednoho z nejpřednějších současných mykologů, který se 23. června tr. dožil 80 let. Deset let, které uplynuly od jeho sedmdesátin v r. 1976*) uběhlo jakoby skokem, a přitom charakteristika jeho duševní a fyzické kondice, neúnavné, až fantastické aktivity a intenzity jeho mykologické práce a vskutku příkladných povahových rysů se ani o čárku nezmenšila oproti tomu, jak ho zhodnotili F. Kotlaba a Z. Pouzar (1976) k jeho sedmdesátce. Spíše naopak — v uplynulých deseti letech podal dr. Singer tolik důkazů o své neutuchající činnosti, že ke zmíněnému a velmi obsažnému zhodnocení můžeme u příležitosti jeho 80. narozenin připojit další významnou kapitolu.

V r. 1977 a s řadou přestávek v následujících šesti letech působil dr. Singer v Brazílii, kam byl pozván ke spolupráci ředitelem INPA (Národní institut pro výzkum Amazonie) dr. W. E. Kerrem. Z Manausu, ležícího v centru Amazonie, podnikal motorovými čluny, džípem, ale i v prosté kanoi řadu výprav do původního tropického deštného pralesa i do oblastí ovlivněných, až devastovaných neuváženou činností člověka — všude tam, kam to jen možnosti dovozovaly. Byla to i oblast pochybného hospodářsko-politického projektu „Amazonia“, kterým rozvíjející se Brazílie hodlala řešit zajištění obživy pro svůj bouřlivý populační přírůstek, tj. kolonizaci panenského pralesa kolem budované Transamazonské dálnice. Jak je známo, vidiny bohatých plantáží zemědělských a průmyslových plodin kolem této tepny rychle ztroskotaly z prostého faktu podcenění důsledků narušení přírodní rovnováhy v tomto citlivém ekosystému.

Prakticky uzavřený koloběh živin v deštném pralesu, který vyrůstá na chudé slínavité půdě (aniž by ji zúrodněval tím, že by do ní ukládal přebytky humusu), se vymýcením velkých ploch pralesa zcela rozrušil. Deště pak v průběhu dvou až tří let vyplavily zbytky živin z rychle degradující půdy zemědělských kultur a vzniklé plochy stepního charakteru nebyly schopny dalšího zemědělského využití. V deštném pralesu převládají endotrofní mykorrhizické soužití; dřevin a hub tvořících ektotrofní mykorrhizické vztahy je tam jen málo (např. z čel. *Myrtaceae*), avšak na rozdíl od prvně uvedených se mohou významnou měrou podílet na tvorbě tolik potřebného humusu a tím na zúrodnění půdy. Dr. Singer hledal a také našel řadu ektotrofních, které by při cílevědomé a postupné přeměně deštného pralesa v sekundární les a při jeho dlouholetém pěstění byly schopny vytvořit předpoklady pozdějšího (za jedno až dvě století) zemědělského využití půdy. Výsledky šesti let bádání jubilanta byly publikovány v řadě prací a shrnuty ve studii „The ectotrophically mycorrhizal fungi of the neotropic lowlands, especially Central Amazonia“, kterou R. Singer spolu s I. Aranjó a H. M. Ivorym vydali r. 1983.

*) Viz obsáhlý sborník prací vyšlý k jeho počtům v Rakousku — Moser et Horak (red.) (1979).

Během svého působení v Brazílii studoval dr. Singer i chorobu kakaovníku, způsobenou houbou *Crinipellis pernicioso*, a spolupracoval na stanovení postupu, kterým se mělo zabránit šíření choroby na další plantáže. Častého pobytu a cest v Jižní a Střední Americe a výsledků mykologického bádání v těchto zemích využil dr. Singer k napsání řady závažných prací o neotropické mykoflóře. Byly to především dvě monografie z řady „Flora Neotropica“ zpracovávající podčeď *Marasmiaceae* a rod *Hydropus*; z pobytu v Ekvádoru pak vytěžil materiál ke studii „Interesting and new species of Basidiomycetes from Ecuador“ a některé další. V současné době zpracovává i příspěvek k mykoflóře K o s t a r i k y, kde dlel po ukončení svého závazku v Brazílii.

V r. 1979 zavítal dr. Singer s chotí znovu do Evropy a navštívil krátce i autora článku v Ostravě. V podzimním semestru totiž vedl na vídeňské univerzitě kurs mykologie a současně usiloval i o přiznání čestného důchodu, který rakouská republika poskytuje osobám perzekvovaným v době nacistické éry. Po „anšlusu“ Rakouska nacisty v r. 1938 byl jimi totiž dr. Singer pro svůj levicově antifašistický a hluboce humanistický postoj zbaven „in absentia“ doktorského titulu. Je paradoxní, že ačkoli jubilant působil v řadě zemí a vědeckých institucí téměř celého světa, nepobyl nikde tak dlouho, aby mu vznikl nárok na řádný důchod. Jeho vlastně jediným pravidelným zdrojem příjmů je poloviční úvazek ve Field Museum of Natural History v Chicagu (USA) a některá příležitostná stipendia a smlouvy jako např. s INPA. Rakousko mu podmínilo přiznání čestné renty několikanásobným opakováním přednášek vždy v odstupe tří let. Proto byl dr. Singer ve Vídni i v r. 1982 a opět v r. 1985, kdy autor článku spolu s několika přáteli měl možnost alespoň nakrátko přivítat ho s jeho chotí koncem října v Bratislavě. Při milém posezení a diskusi o mykologii i při společné exkurzi se opět potvrdilo to, co bylo zdůrazněno již v úvodu, že totiž osmdesátník dr. Singer je 80 let — mlád!

Mnoho zásluh na tom má i jeho choť, paní Martha Singerová, která ho neúnavně provází při většině jeho cest a studijních pobytů; přitom dbá zejména o příjemné prostředí k jeho práci i odpočinku — ať už to je v její rodné Vídni, v tropickém Manausu nebo jinde. Navíc je i autorka milé knížky vzpomínek „Mycologists and other taxa“, která vyšla u J. Cramera r. 1984. Popisuje v ni svá putování s manželem po světě, zajímavá setkání s mykology a přáteli, smutné i úsměvné příhody. Velkou stať věnuje také pobytům v Československu, mykologům a přátelům z naší země. Jako iniciátor řady zážitků nebo jejich spolukronikář by se měl autor tohoto článku trochu kát za to, že ona stať vzbuzuje snad dojem, že zatímco mykologové na celém světě pilně pracují, v Československu se spíše jen baví. Zmíněné dílko chtělo být ovšem úsměvné pro všechny končiny světa; okolnost, že se jinde v přibězích úsměvu třeba nedostávalo, je pro nás spíše doporučením než nedostatkem.

I rok svých 80. narozenin prožívá dr. Singer tak, jak tomu byl po celý život zvyklý — v pilné práci, v intenzivní činnosti. Vedle zmíněné mykoflóry Kostariky ukončil čtvrté přepracované a doplněné vydání svého stěžejního díla „Agaricales in modern taxonomy“. Stojí přitom za zmínku, že dílo vychází s použitím dřívější nomenklatury podle „pařížského“ kódu, a nikoli v nové nomenklatuře podle kódu „sydneyjského“. Je tomu tak proto, že jubilant považuje rozhodnutí o změně mykologické nomenklatury za ne správné a ne právě objektivně dosažené, a narušující dřívější zásadu „non varietur“. Věří, že příští kongres v Berlíně rozhodnutí ze Sydney zruší, anebo přinejmenším zreviduje. A tak prof. dr. Singer i ve svých osmdesáti letech je stále připraven k další

práci a k jediné racionální formě boje: boje vědeckých názorů. Přejeme mu tedy jménem všech československých mykologů a přátel mnoho zdraví, duševní i fyzické svěžesti a energie do dalších let, do dalších úspěchů

Ad multos annos, ad multos triumphos!

Literatura

- KOTLABA F. et POUZAR Z. (1976): 70 let prof. dr. Rolfa Singera. — Čes. Mykol., Praha, 30: 221–224.
 MOSER M. et HORAK E. /red./ (1979): Festschrift für R. Singer. — Sydowia, Horn, suppl, 8: 1–431.
 SINGER M. (1984): Mycologists and other taxa. — 120 p., Braunschweig.

Adresa autora: Ing. Jan Kuthan, Gottwaldova 1127, 708 00 Ostrava-Poruba.

E. Z. Koval: **Klavicipitalnyje griby SSSR**. Naukova dumka, Kijev, 1984, 287, s. 98 obr.; cena 3,50 rublů (45,—Kčs)

Kniha pojednává o systematice, flóre a ekologii široce rozšířené skupiny hub — *Clavicipitales*. Mnohé z těchto hub mají i značný význam hospodářský. Některé z nich (zejména *Claviceps purpurea*, *C. paspali* a *Epichloë typhina*) jsou závažnými fytopatogenními houbami, jiné (např. zástupci rodů *Cordyceps*, *Torrubiella* a *Gibellula*) jsou důležitými entomofágními houbami. Nemalý význam mají tyto houby i ve farmacii. Kromě všeobecně známého využívání alkaloidů *Claviceps purpurea* jsou známy i protiastmatické účinky houby *Cordyceps sinensis* (v tradičním čínském a tibetském léčení) a protinádorový účinek antibiotika cordycepinu, které se získává z *Cordyceps militaris*. Některé další druhy mají i význam jako původci mykotoxikóz.

Kniha je rozdělena na dvě části. V první (obecné části) se pojednává o historii výzkumu, taxonomii, morfologii, životním cyklu, fylogenezi, evoluci, rozšíření, kultivaci a hospodářském významu pojednávané skupiny hub. Speciální část je klíčem k určování více než 90 taxonů *Clavicipitales* (včetně popisů anamorfy), doplněná jejich výskytem a rozšířením v jednotlivých oblastech SSSR. V rozsáhlém seznamu použité literatury (téměř 400 citací) jsou citováni i naši mykologové K. Cejp, O. Fassatiová, M. Flieger, J. Kozová, B. Lojda, J. Ludvík, P. Milovidov, S. Pazoutová, A. Pilát, V. Pokorný, Z. Řezáček, P. Sajdl a J. Voříšek. Dr. O. Fassatiová byla i jedním ze dvou konzultantů této knihy.

Svým obsahem je kniha určena mykologům, entomologům, fytopatologům, farmakologům i všem dalším zájemcům o mikrobiologii.

Jaroslav Rod

Zpráva o činnosti Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v roce 1985

De activitate Societatis scientificae mycologicae Bohemoslovacae anno 1985

Členskou základnu Čs. vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV (dále jen ČSVSM) tvořilo k 31. 12. 1985 294 členů (z toho ze Slovenska 45 členů) a 5 žijících členů čestných. V minulém roce odešli z našich řad čestný člen MUDr. Jiří Kubička z Protivína, zasloužilá členka Emma Petrášová z Prahy a pokladník brněnské pobočky ČSVSM Vlastimil Havlík. Všichni členové naší Společnosti, kteří je znali, jim zachovávají trvalou památku.

Činnost Společnosti se v minulém roce řídila rámcovým plánem práce na r. 1981 – 1985, který byl zpracován ve smyslu závěrů XVI. sjezdu KSČ a na ně navazujícího dokumentu ČSAV o hlavních úkolech rozvoje a uplatnění vědy v 7. pětiletce. Tento rámcový dlouhodobý plán činnosti byl také přijat usnesením XXI. valného shromáždění dne 13. 9. 1982 jako závazná směrnice pro činnost naší Společnosti v příštím funkčním období.

Kromě organizačních, koordinačních, správních a knihovnických úkolů se vedení ČSVSM zaměřilo na 4 hlavní akce. Především to bylo pořádání tradičních přednáškových cyklů (jarních a podzimních), které se konaly v Praze v posluchárně katedry botaniky nižších rostlin přírodověd. fakulty Univerzity Karlovy. V jarním cyklu se uskutečnily 4 přednášky:

6. 5. 1985: RNDr. František Kotlaba, CSc.: Houby a rostliny roku 1984 v barevných diapositivách;

13. 5. 1985: RNDr. Jaroslav Klán, CSc.: Nové poznatky v oboru mykotoxikologie;

20. 5. 1985: RNDr. Marta Semerdžieva, CSc.: Pětování basidiomycetů v laboratoři;

27. 5. 1985: RNDr. František Kotlaba, CSc.: Příroda a houby Bulharska (s barevnými diapositivami).

V podzimním přednáškovém cyklu se konalo 9 přednášek s následující tematikou:
30. 9. 1985: Prof. RNDr. et PhMr. Vladimír Rypáček, DrSc., člen korespondent ČSAV: Některé zajímavé způsoby infekce houbami (s diapositivami);

7. 10. 1985: Ing. J. Baier: Problémy makrofotografie drobných plodnic hub (s diapositivami);

14. 10. 1985: Ing. Ivan Jablonský, CSc.: Nové druhy pěstovaných hub (s diapositivami);

21. 10. 1985: MUDr. Josef Herink: Vzácnější druhy hub z roku 1984 (s diapositivami);

28. 10. 1985: RNDr. František Kotlaba, CSc.: Rozšíření zajímavých chorobů v ČSSR (s diapositivami);

4. 11. 1985: Ing. Jiří Valter: Houby Karlovarska a Táborska v barevných diapositivách;

11. 11. 1985: RNDr. Mirko Svrček, CSc.: Ekologie a rozšíření diskomycetů na území Prahy;

18. 11. 1985: PhDr. Rostislav Fellner, CSc.: Poznatky z mykocenologického studia mykorrhizních hub při horní hranici lesa v Krkonoších (s barevnými diapositivami);

25. 11. 1985: RNDr. František Soukup, CSc.: Choroby na smrku (s barevnými diapositivami).

Při každé přednášce byly demonstrovány houby, které v té době rostly. Celková návštěvnost obou přednáškových cyklů byla 233 posluchačů.

Tradiční každoroční společná mykologická exkurze se konala v neděli dne 29. 9. 1985 a směřovala tentokrát na Brdské hřeben. Skupinu zájemců o velké houby (makromycety) vedl dr. F. Kotlaba, CSc., skupinu zájemců o mikromycety vedl dr. M. Svrček, CSc. Zúčastnilo se jí 29 zájemců.

Třetí akcí bylo XXII. valné shromáždění ČSVSM, které se konalo dne 30. 9. 1985 v Praze a na němž byli zvoleni čestnými členy RNDr. Anna Podpěrová, dlouholetá předsedkyně brněnské pobočky ČSVSM a organizátorka činnosti moravských mykologů a dlouholetý člen ČSVSM a současně člen jejího výboru a předsednictva Svatopluk Šebek, tajemník ČSVSM v Praze. Na valném shromáždění došlo také ke změně některých činností Společnosti. Novým předsedou Společnosti byl zvolen její dosavadní I. místopředseda prof. dr. Zdeněk Urban, DrSc., členy výboru byli dále zvoleni dosavadní předseda ČSVSM prof. dr. Vladimír Rypáček, člen korespondent ČSAV, a RNDr. Alena Řepová, CSc., odb. pracovnice Ústavu krajinné ekologie ČSAV v Českých Budějovicích, dále RNDr. et PhMr. Vladimír Musílek, DrSc., věd. pracovník Mikrobiologického ústavu ČSAV v Praze - Krči a RNDr. Miloš Otčenášek,

DrSc., věd. pracovník Ústavu experimentální biofarmacie ČSAV, odd. mykologie v Pardubicích. Předsednictvo ČSVSM zvolilo svým I. místopředsedou ing. Cypriána Paulecha, CSc., II. místopředsedou RNDr. et PhMr. Vladimíra Musilka, DrSc. a svým členem RNDr. M. Otčenáška, DrSc.

Konečně průběžnou akci pražského vedení ČSVSM byla tradiční činnost houbařské poradny, která pokračovala i v minulém roce, kdy určila 87 návštěvníkům 140 vzorků hub a vyřídila řadu poštovních zásilek kromě většího množství osobních, písemných a telefonních dotazů ponejvíce z praktické mykologie.

ČSVSM byla dne 30. května 1985 (spolu se Slovenským národním muzeem, Slovenskou spoločnosťou pre dejiny vied a techniky a miestnym národným výborem v obci Jur pri Bratislave) spolupořadatelem akcí (tj. odhalení pamětní desky na rodném domě, výstavy a semináře o historii výzkumu nižších rostlin, především hub a lišejníků), které byly v min. roce uspořádány k 125. výročí narození významného slovenského lichenologa Alexandra Zahlbrucknera.

Brněnská pobočka uspořádala pro své členy a ostatní zájemce cyklus mykologických a cestopisných přednášek, v němž dne 10. 12. 1984 promluvil Ing. A. Buček na téma „Přírodní a životní prostředí Kuby“, dne 14. 1. 1985 MUDr. J. Šimunek „Novější objevy v oblasti mykotoxinů“, 18. 2. 1985 J. Šutara „Kozáci a křemenáci rodu *Krombholziella*“, 11. 3. 1985 RNDr. Vl. Antonín „Za houbami v roce 1984“, 15. 4. 1985 PhDr. R. Fellner „Houby Krkonošského národního parku“ a 29. 9. 1985 MUDr. J. Herink „Přehled druhů rodu *Coprinus*-hnojník“. Přednášek se zúčastnilo celkem 168 posluchačů. V jarním a podzimním období uspořádala brněnská pobočka celkem 6 houbařských vycházek do brněnského okolí pro praktické houbaře za účasti 46 zájemců. Kromě toho uspořádala dvě systematicko-ekologické exkurze do oblastí jižní Moravy (SPR Coufava a Jelení skok a na Pouzdřanskou step a les Kolby) za účasti 14 mykologů. Dne 15. 6. 1985 uspořádala praktické cvičení v určování hřibovitých hub, které při účasti 10 posluchačů vedl J. Šutara. Spolu s botanickým odd. Moravského muzea v Brně se brněnská pobočka ČSVSM podílela dne 5. 6. 1985 na pořádání přednášky dr. Heinricha Dörfelta z University Martina Luthera v Halle/NDR, který zde promluvil na téma „Zur Systematik der Gattung *Xerula*“ (21 posluchačů). Členové brněnské pobočky spolupracovali při určování hub v houbařské poradně Moravského muzea v Brně a podíleli se na mapování jedovatých druhů hub v Československu. Rovněž vedli houbařské exkurze a podíleli se na výstavách hub v Dubňanech, Kloboukách u Brna, Ratiškovcích a Uherském Hradišti.

Slovenská skupina ČSVSM v Bratislavě zorganizovala ve spolupráci s některými pracovišti na Slovensku následující akce:

1/ Seminář o houbových chorobách obilnin (ve spolupráci s Ústavem experimentální biologie a ekologie CBEV SAV v Bratislavě a sekcí fytopatologické mykologie ČSVSM), kterého se zúčastnilo 32 odborníků;

2/ Ve dnech 24.–25. 1985 byla bratislavská mykologická skupina spolupořadatelem III. vědecké konference o ochraně obilnin, která se konala v Piešťanech-Slnavé, a jejímž cílem bylo umožnit účastníkům vzájemnou výměnu informací o nejnovějších poznatcích na úseku výzkumu rezistence obilnin včetně kukufice. Na konferenci bylo předneseno 41 odborných referátů, na nichž se autorsky podílelo 45 domácích i zahraničních autorů. Jedním ze spolupořadatelů této významné konference byla též sekce pro mykologickou fytopatologii při ČSVSM.

3/ V r. 1985 byla dokončena III. část kursu praktické mykologie, pořádaného ve spolupráci s Ústavem experimentální biologie a ekologie CBEV SAV v Bratislavě. Jeho cílem bylo naučit poznávat základní jedovaté houby s největším důrazem na prevenci otrav jedovatými houbami, na poznání základních botanických znaků při určování hub a na správný sběr a ochranu hub. III. část kursu, který odborně připravil a vedl ing. Anton Janitor, CSc., obsáhla 20 hodin, a zúčastnilo se jí přes 160 účastníků. Na základě požadavku ROH uvedeného ústavu se bude v kursu pokračovat i v příštích letech.

4/ V r. 1985 se dále úspěšně rozvíjela poradenská a expertizní činnost v oblasti zemědělské fytopatologické mykologie, kterou prováděli členové skupiny na ÚEBE SAV v Bratislavě a ÚEFE SAV v Ivance pri Dunaji. Kromě determinace fytopatogenních hub spočívala tato činnost v poskytování metodických návrhů k izolaci a kultivaci fytopatogenních hub. Významná byla i spolupráce s houbařskou poradnou Slovenského národního muzea v Bratislavě na úseku determinace jedlých a jedovatých hub.

Odborná práce Společnosti byla soustředěna do následujících odborných skupin, sekcí a komisí:

Secce pro experimentální mykologii (předseda doc. dr. M. Hejtmánek, DrSc.) uspořádala dne 5. 6. 1985 ve spolupráci s komisí pro kvasinky a komisí technické mikrobiologie Čs. společnosti mikrobiologické a katedrou biologie přírodověd. fakulty UJEP v Brně seminář na téma „Houby v biotechnologii“. Jeho účelem bylo seznámit pracovníky v mykologii a v přílehlých oborech se současným stavem a perspektivami rozvoje biotechnologie využívajících houbových organismů. Za účasti 62 posluchačů bylo na něm předneseno 6 referátů a 10 dalších bylo prezentováno formou plakátových sdělení. Autorsky se na nich podílelo 39 pracovníků (referát viz Mykol. Listy 20: 24–25, 1985).

Secce pro mykologickou toxikologii (předsedkyně RNDr. Marta Semerdžieva, CSc.) uspořádala dne 25. 4. 1985 jako svou hlavní akci ve spolupráci s odd. experimentální mykologie MEÚ ČSAV v Praze seminář na téma „Aktuální problémy otrav makromycety v Československu“ za účasti 57 zájemců z řad lékařů-toxikologů a mykologů. Ve třech přednáškových blocích bylo předneseno 9 referátů, na nichž se autorsky podílelo 17 autorů. (Referát viz Mykol. Listy 19:23–24, 1985). Komise pokračovala v uplynulém roce v jednání s ministerstvem zdravotnictví ČSR ve věci prevence, diagnostiky a registru otrav houbami a zařazení přednášek o intoxikacích houbami do postgraduálního studia na ILFu.

Secce pro ochranu hub a jejich životního prostředí (předseda Svatopluk Šebek) svolala na 20. 6. 1985 svůj VII. celostátní seminář na téma „Karlštejnské smrčiny jako životní prostředí hub“ za účasti 32 odborných pracovníků v oboru mykologie, botaniky, lesního hospodářství a ochrany přírody, na kterém bylo předneseno 7 odborných referátů, týkajících se uvedené problematiky. Účelem semináře bylo posoudit ze širšího hlediska, zda v území Českého krasu vrátit všechny plochy, zaujímané dnes umělými smrčovinami monokulturami, přirozeným vegetačním útvarům, či zda poskytnout ochranu určitým konkrétním jehličnatým porostům s bohatými klasickými lokalitami vzácných a ohrožených druhů hub (referát viz Mykol. Listy 20: 25–26 a tamtéž 21: 28, 1985).

Pracovní skupina pro aktivní ochranu a šíření důležitých druhů vyšších hub pokračovala - ve spolupráci s Ústavem aplikované ekologie a ekotechniky VŠZ v Kostelci n. Č. Lesy a Ústavem krajinné ekologie ČSAV v Českých Budějovicích - v práci na výzkumu problémů ze čtyř hlavních tématických okruhů, daných jejím odborným zaměřením. Svě výzkumné práce prováděla na vybraných lesních parcelách na Cernokostecku, zejména ve Chvalkově, Vlčanicích a v Louňovicích.

Secce pro fytopatologickou mykologii (předseda ing. D. Veselý, DrSc.) uspořádala jako svou hlavní akci dne 15. 2. 1985 ve spolupráci s fytopatologickou komisí Čs. společnosti mikrobiologické při ČSAV celostátní seminář na téma „Choroby kořenů rostlin a výzkum biologických metod ochrany proti nim“. Jeho účelem bylo podat přehled o současném stavu výzkumu biologických metod proti kořenovým chorobám rostlin. Bylo předneseno celkem 5 referátů, které vyslechlo 60 účastníků (referát viz Mykol. Listy 18:24, 1985).

Ve spolupráci s Ústavem experimentální biologie a ekologie CBEV SAV a skupinou slovenských mykologů, soustředěných kolem tohoto ústavu, byl dne 28. 3. 1985 uspořádán v Bratislavě seminář o houbových chorobách obilnin, kterého se zúčastnilo 32 pracovníků základního a aplikovaného výzkumu, vysokých škol, řídicích a kontrolních organizací resortu zemědělství a šlechtitelských stanic. Bylo na něm předneseno 12 referátů (referát viz Mykol. Listy 19: 23, 1985).

Ve spolupráci se sekci mikrobiologie prostředí Čs. společnosti mikrobiologické při ČSAV a Mikrobiologickým ústavem ČSAV v Praze uspořádala secce dne 12. 12. 1985 celostátní seminář na téma „Choroby rostlin, úrava půdy a biologické způsoby ochrany proti nim“, na kterém bylo za účasti 75 posluchačů předneseno 7 odborných referátů z předemné tématiky.

Dne 12. 11. 1985 se konala výroční sekání členů secce, na němž kromě informací o činnosti secce byly předneseny dva referáty, týkající se orientace současného fytopatologického výzkumu ve světě a mikrobiologických aspektů úravy půdy. Zúčastnilo se ho 32 fytopatologů.

Secce pro mykofloristiku a mykocenologii (předseda prof. Karel Kult) uspořádala ve dnech 20.–22. 9. 1985 na lékařské fakultě UK v Hradci Králové seminář na téma „Mikroskopická technika při určování hub.“ Kromě odborných referátů a mikroskopického praktika byly na jeho programu též 2 exkurze do lesů v okolí Hradce Králové. Semináře se zúčastnilo 36 účastníků převážně z řad vyspělých amatérských mykologů.

Secce pro studium mikroskopických hub v ČSSR (předseda dr. Mirko Svrček, CSc.)

uspořádala dne 30. 9. 1985 určovací schůzku nad materiálem mikromycetů, sebraných na mykologické exkurzi na Brdské hřeben, spojenou s mikroskopickým praktikem, které vedl dr. M. Svrček, CSc.; zúčastnilo se ho 12 zájemců. Jinak se věnovala převážně koncepční a náborové činnosti.

Zahraniční styky Společnosti se - kromě rozsáhlé výměny časopisu Česká mykologie a jiných publikací - realizovaly především v Mezinárodní asociaci pro rostlinnou taxonomii (IAPT) prostřednictvím dr. Z. Pouzara, CSc., a dále v Mezinárodní společnosti pro ochranu rostlin (ISSP) prostřednictvím ing. D. Veselého, DrSc. Oba jmenování jsou členy výboru naší Společnosti a současně jeho delegáty v uvedených mezinárodních nevládních organizacích.

IX. kongresu evropských mykologů v Norsku se ve dnech 16.–21. 8. 1985 zúčastnilo 7 členů Společnosti, kteří zde přednesli 3 přednášky a předvedli 3 postery. Jejich vystoupení bylo se zájmem kladně přijato (referát viz Čes. Mykol 40: 99–100, 1986). II. mezinárodní školy lichenoidikace v Tallinu (Estonská SSR) se ve dnech 21.–25. 8. 1985 zúčastnilo 5 členů společnosti, kteří zde přednesli rovněž referáty.

Ediční činnost Společnosti byla zaměřena především na vydávání časopisu Česká mykologie, který vycházel v uplynulém roce v 39. ročníku a přinesl celkem 52 odborných článků, informačních zpráv a recenzí od 40 autorů. Pro informaci členů o mykologických aktualitách a o spolkovém životě a pro výměnu těchto informací s institucemi podobného charakteru v ČSSR a v zahraničí byla vydána další 4 čísla informačního zpravodaje „Mykologické listy“ (č. 18–21) a 1 příloha Mykol. listů, věnované referátům ze semináře sekce pro ochranu hub a jejich životního prostředí o karlštejnských smrčínách jako životním prostředí hub. Jako interní tisky byly pro vnitřní potřebu členů Společnosti a jejich spolupracovníků rozmnoženy sborníky na téma „Předběžný výběr hub pro Červenou knihu ČSSR“ a „Dosavadní vývoj, současný stav a perspektivy studia mikromycetů v ČSSR“ (sborníky referátů ze seminářů sekcí Společnosti, které se konaly v roce 1984).

Knihovna Společnosti obsahuje k 31. 12. 1985 celkem 4. 849 evidovaných publikací, z toho 504 knih a 4. 345 separátů kromě 117 titulů odborných časopisů a různých dalších publikací a materiálů. Počet vypůjčitelů z knihovny naší Společnosti činí v minulém roce 148, počet vypůjček 460 publikací a časopisů.

Spolupráce s Čs. vědecko-technickou společností, Socialistickou akademií event. jinými společenskými organizacemi NF a vědeckými společnostmi při ČSAV se uskutčňovala především prostřednictvím členské základny a to v první řadě vzájemným zastoupením v řídicích orgánech, vysíláním přednášejících, v publikační spolupráci aj. Členové naší Společnosti a jejich sekci se v okruhu svého působitě nebo bydliště podílejí na všech formách kulturně výchovné a organizační práce v mykologii, zejména pokud se týká spolupráce s národními výbory a zdravotnickými zařízeními na úseku preventivní péče o zdraví obyvatel jak poradenskou tak i odbornou konzultační práci. Úspěšně se rozvíjí i spolupráce s Čs. svazem ochránců přírody a jeho místními organizacemi; řada členů je dnes už zapojena do mykologických výzkumů chráněných území a spolupracuje na přípravě červených seznamů ohrožených druhů hub. Rovněž i současnou spolupráci se školami a jejich zájmovými kroužky a spolupráci hlavního výboru ČsVSM, jeho poboček a odborných skupin s vysokými školami příslušných směrů, s muzei a vědeckými ústavy a společnostmi při ČSAV a SAV je možno označit jako uspokojivou.

Předpokládané hlavní zaměření činnosti Čs. vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV v letech 1986–1990, které bylo schváleno na jejím XXII. valném shromáždění dne 30. 9. 1985, je vedeno soustavným úsilím přispět nejen k rozvoji mykologie po stránce teoretické i praktické v řadách svých členů a vědeckých pracovníků, ale v rámci jejich odborných a kompetenčních možností navázat na úkoly státního plánu výzkumu, které byly rámcově formulovány 48. valným shromážděním ČSAV v roce 1985 a které se také stávají směrnici pro činnost naší Společnosti v příštích letech.

Svatopluk Šebek

Stanovy

Československé vědecké společnosti pro mykologii při ČSAV

Federální ministerstvo vnitra ČSSR v souladu s ustanovením § 2 zákona č. 68/1951 Sb. o dobrovolných organizacích a shromážděních schválilo výnosem ministra vnitra ČSSR čj. SM-445/P-84 ze dne 25. dubna 1984 stanovy dobrovolné společenské organizace Československá vědecká společnost pro mykologii při Československé akademii věd se sídlem v Praze.

Toto rozhodnutí se vydává po řádně provedeném řízení ve smyslu zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení a po projednání s ministerstvem vnitra České socialistické republiky a ministerstvem vnitra Slovenské socialistické republiky, jak vyžaduje zákon č. 128/1970 Sb. o vymezení působnosti Československé socialistické republiky ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Tím také pozbývá platnost organizační řád Československé vědecké společnosti pro mykologii při Československé akademii věd schválený rozhodnutím ministerstva vnitra čj. NV/2-75/56 ze dne 15. března 1956.

V zájmu pokrokového rozvoje a cílů československé vědy stanovených Komunistickou stranou Československa byla utvořena Československá vědecká společnost pro mykologii při Československé akademii věd, jež se spravuje těmito stanovami.

Základní ustanovení

Čl. 1

(1) Československá vědecká společnost pro mykologii při Československé akademii věd (dále jen ČSVSM) je dobrovolná výběrová organizace vědeckých, vědecko-pedagogických a odborných pracovníků a dalších badatelů v oboru mykologie, sdružených ke společné činnosti, jejímž účelem je dle celkové koncepce československé vědy podílet se na dalším rozvoji a zvyšování úrovně mykologie v Československé socialistické republice a na koncepční a prognostické činnosti jakož i na propagaci a realizaci výsledků vědecko-výzkumné činnosti ve společenské praxi.

(2) Čs. vědecká společnost pro mykologii je společenskou organizací podle zákona č. 68/1951 Sb.; k ČSAV je přidružena rozhodnutím prezidia ČSAV z r. 1955.

Čl. 2

- (1) Sídlem ČSVSM je Praha.
- (2) ČSVSM působí na celém území ČSSR.

Čl. 3

(1) Ve své činnosti se ČSVSM řídí cíli hospodářského, kulturního a sociálního rozvoje vyspělé socialistické společnosti, stanoveného Komunistickou stranou Československa.

- (2) Hlavní zásady činnosti ČSVSM stanoví prezidium ČSAV.

Úkoly Československé vědecké společnosti pro mykologii

Čl. 4

(1) Čs. vědecká společnost pro mykologii plní zejména tyto úkoly:

a) podporuje rozvoj mykologie podněcováním vědecké a vědecko-populární práce s šířením nových poznatků do praxe;

b) orientuje v souladu s hlavními úkoly ČSAV zájem členů na řešení těch otázek oboru, které jsou obzvláště významné z hlediska celospolečenských potřeb socialistické výstavby státu v daném časovém období;

c) rozvíjí prognostickou činnost, organizuje, prohlubuje a koordinuje spolupráci svých členů působících ve vědě a praxi;

d) poskytuje svým členům pomoc při jejich odborné práci;

e) přispívá ke zvyšování odborné a ideologické úrovně svých členů;

f) přispívá ke zvyšování odborné úrovně svých členů, kteří začínají v oboru pracovat;

g) může dávat příslušným odborným pracovištím a orgánům podněty k opatřením týkajících se rozvoje oboru.

(2) Čs. vědecká společnost pro mykologii spolupracuje se zahraničními společnostmi obdobného zaměření, především s vědeckými společnostmi působícími v SSSR a v ostatních socialistických státech.

STANOVY ČsVSM

Čl. 5

- (1) Ke splnění svých úkolů Čs. vědecká společnost pro mykologii
- a) pořádá vědecké a pracovní konference, přednášky, diskuse, kurzy, zájezdy apod.;
 - b) vyjadřuje se k vědecké a publikační činnosti v oboru a iniciativně se podílí na publikační praxi a na provádění ediční politiky v oboru mykologie;
 - c) může vydávat pro své potřeby publikace mající vztah k činnosti ČsVSM;
 - d) může vypisovat soutěže a oceňovat významné výsledky.

Členění ČsVSM

Čl. 6

K efektivnímu zajišťování úkolů se ČsVSM může členit na pobočky. Dále se může členit na sekce nebo na odborné skupiny, popř. sekce a odborné skupiny.

Čl. 7

Pobočky jsou zřizovány podle územního principu v místech, kde jsou pro jejich činnost předpoklady. Sdružují členy ČsVSM zejména ve významných vědeckých, pedagogických nebo průmyslových centrech.

Čl. 8

Sekce nebo odborné skupiny jsou zřizovány podle odborného zaměření členů ČsVSM. Sdružují členy ČsVSM podle jejich odborného zájmu nebo podle specializace jejich odborné činnosti.

Členství

Čl. 9

- (1) Členství je individuální a kolektivní.
- (2) Členství může být též čestné.

Čl. 10

- (1) Individuálními členy jsou řádní členové a mimořádní členové.
- (2) Řádným členem se může stát vědecký, vědecko-pedagogický, vědecko-technický nebo odborný pracovník a badatel, který v oboru mykologie aktivně pracuje a vykazuje nebo vykázal tvůrčí činnost, jestliže se písemně přihlásí za člena a prohlásí, že souhlasí s posláním a s úkoly ČsVSM a je ochoten zúčastnit se svou činností na jejich plnění.
- (3) Mimořádným členem se může stát pracovník, který začíná pracovat v oboru mykologie a projevuje zájem o tvůrčí činnost, nebo se na tuto práci připravuje, jestliže se písemně přihlásí za člena a prohlásí, že souhlasí s posláním a s úkoly ČsVSM a chce se zúčastnit svou činností na jejich plnění.
- (4) Přihláška za člena vyžaduje doporučení dvou řádných členů ČsVSM.
- (5) Členství vzniká přijetím za člena, zaplacením zápisného a členských příspěvků na jeden rok.
- (6) O přijetí rozhoduje předsednictvo hlavního výboru ČsVSM. Proti jeho rozhodnutí je možno se odvolat do 30 dnů k hlavnímu výboru.

Čl. 11

- (1) Kolektivním členem se mohou stát orgány socialistické organizace nebo společenské organizace a jejich organizační součásti (dále jen „organizace“), projeví-li zájem o kolektivní členství podáním písemné přihlášky.
- (2) V přihlášce organizace prohlásí, za jakých podmínek a jakou formou se hodlá účastnit na práci ČsVSM. Organizace v přihlášce též navrhne jednoho až čtyřech pracovníků, kteří splňují podmínky členství podle čl. 10, odst. 2 nebo 3, jež budou organizací, stane-li se kolektivním členem, zastupovat a jednat jejím jménem (dále jen „delegáti organizace“).
- (3) Členství vzniká přijetím za kolektivního člena.
- (4) O přijetí rozhoduje předsednictvo. Proti rozhodnutí je možno se odvolat do 30 dnů k hlavnímu výboru.

Čl. 12

- (1) Čestným členem ČSVSM se může stát významný domácí nebo zahraniční badatel v oboru mykologie.
- (2) Čestné členy volí valné shromáždění.

Čl. 13

- (1) Každý člen pracuje v jedné z poboček.
- (2) Každý člen se může zúčastnit činnosti v jedné nebo v několika sekcích nebo odborných skupinách.

Práva členů

Čl. 14

- Členům přiznávají tyto stanovy právo:
- a) zúčastnit se valného shromáždění (být volen jako delegát) a podílet se na jeho jednání;
 - b) volit a být volen do orgánů ČSVSM; mimořádní členové nemohou být voleni za členy hlavního výboru ani do funkce revizorů;
 - c) být členy komisí, pracovních skupin, delegací apod., vytvářených orgány ČSVSM. Mimořádní členové nemohou být členy komisí vytvářených podle čl. 32 těchto stanov;
 - d) podávat návrhy a hlasovat o návrzích podaných na všech schůzích, konferencích a jiných odborných akcích organizovaných ČSVSM;
 - e) být informováni o pořádání všech akcí ČSVSM;
 - f) přednostně získávat za stanovenou cenu časopisy a publikace vydávané ČSVSM.

Povinnost členů

Čl. 15

Rádní a mimořádní členové jsou povinni:

- a) zachovávat ustanovení stanov a aktivně se podílet na plnění úkolů ČSVSM;
- b) plnit usnesení orgánů, kterými se stanoví konkrétní úkoly jednotlivých členů;
- c) odpovědně plnit funkce, kterými byli pověřeni a zajišťovat konkrétní úkoly;
- d) přispívat k přenášení nových vědeckých a odborných poznatků do praxe;
- e) platit členské příspěvky.

Zánik členství

Čl. 16

- (1) Individuální členství v ČSVSM zaniká
 - a) písemným prohlášením člena, že z ČSVSM vystupuje;
 - b) nezaplacením členských příspěvků po dobu dvou let, ač byl člen o zaplacení upomenut;
 - c) vyloučením člena.
- (2) Vyloučen může být člen z vážných důvodů, zejména jedná-li v rozporu s povinnostmi, jež mu ukládají stanovy nebo jestliže hrubě porušil zásady socialistické morálky. O vyloučení rozhoduje předsednictvo. Proti rozhodnutí se může vyloučený člen odvolat k hlavnímu výboru.

Čl. 17

- (1) Kolektivní členství zaniká
 - a) písemným prohlášením organizace, že nadále nehodlá být kolektivním členem ČSVSM;
 - b) rozhodnutím předsednictva o zrušení kolektivního členství, neplní-li organizace po dobu jednoho roku podmínky účasti na práci ČSVSM, aniž by toto neplnění projednala a odůvodnila předsednictvu.

Orgány ČSVSM

Čl. 18

- (1) Orgány ČSVSM, které zajišťují a řídí všechny úseky její činnosti, jsou:
 - a) valné shromáždění

STANOVY ČSVSM

- b) hlavní výbor
- c) předsednictvo hlavního výboru (dále jen „předsednictvo“).
- (2) Kontrolním orgánem Společnosti pro činnost hospodářskou jsou revizori.

Valné shromáždění

- (1) Valné shromáždění všech členů je nejvyšším orgánem ČSVSM.
- (2) Valnému shromáždění přísluší:
 - a) určovat v souladu se zásadami stanovenými orgány ČSAV hlavní směry činnosti ČSVSM pro období do příštího valného shromáždění;
 - b) schvalovat zprávu hlavního výboru o činnosti ČSVSM za období od posledního valného shromáždění;
 - c) schvalovat zprávu revizorů za období od posledního valného shromáždění;
 - d) volit čestné členy;
 - e) určovat počet členů hlavního výboru, předsednictva, počet revizorů a počet náhradníků uvedených orgánů s přihlédnutím k celkovému počtu členů;
 - f) usnášet se na zásadních hospodářských opatřeních;
 - g) určovat výši zápisného a členských příspěvků;
 - h) zřizovat a rušit sekce a odborné skupiny;
 - ch) volit členy hlavního výboru a jejich náhradníky a revizory a jejich náhradníky;
 - i) usnášet se na stanovách a jejich změnách;
 - j) usnášet se na zrušení ČSVSM.

Čl. 19

- (1) Řádné valné shromáždění se koná jednou za tři roky. Svolává je hlavní výbor.
- (2) Hlavní výbor může svolat mimořádné valné shromáždění z vlastního podnětu. Mimořádné valné shromáždění svolává hlavní výbor vždy na žádost alespoň jedné třetiny členů, nejpozději do jednoho měsíce po předložení písemné žádosti.
- (3) Hlavní výbor oznámí termíny konání řádného valného shromáždění všem členům nejméně 40 dnů před tímto termínem, spolu s programem.
- (4) Hlavní výbor oznámí termíny konání mimořádného valného shromáždění nejméně 15 dnů před tímto termínem, spolu s důvodem svolání mimořádného valného shromáždění.

Čl. 20

- (1) Valnému shromáždění předsedá a jeho jednání řídí předseda, popřípadě některý z místopředsedů nebo jiný člen předsednictva, který byl pověřen řízením valného shromáždění.
- (2) Valné shromáždění je způsobilé se usnášet, je-li přítomna alespoň polovina členů. Nesejde-li se v určenou dobu potřebný počet členů, koná se valné shromáždění o hodinu později a je způsobilé se usnášet za jakéhokoliv počtu přítomných.
- (3) K usnesení o změně stanov nebo zániku ČSVSM se vyžaduje souhlas dvou třetin přítomných členů.
- (4) Valné shromáždění volí členy a náhradníky hlavního výboru, revizory a jejich náhradníky tajným hlasováním na základě předložené kandidátní listiny.

Hlavní výbor

Čl. 21

Hlavní výbor řídí činnost ČSVSM v období mezi valnými shromážděními.

Čl. 22

Hlavní výbor zabezpečuje v souladu se zásadami stanovenými příslušnými orgány ČSAV realizaci jednotné koncepce činnosti celé ČSVSM při rozvoji a zvyšování úrovně mykologie, při uplatňování výsledků československé vědy v praxi a při spolupráci se zahraničními organizacemi.

Hlavnímu výboru přísluší:

- a) volit členy předsednictva a jejich náhradníky;
- b) schvalovat zprávy o činnosti ČSVSM za běžný rok;
- c) schvalovat zprávu o hospodaření ČSVSM za běžný rok;
- d) schvalovat plán činnosti ČSVSM na následující rok po jeho projednání v příslušném vědeckém kolegiu ČSAV, ke kterému je ČSVSM přiřazena;
- e) schvalovat finanční plán na následující rok po projednání s příslušnými orgány ČSAV;

- f) pověřovat předsednictvo hlavního výboru plněním konkrétních úkolů;
- g) zabezpečovat přípravu valného shromáždění, včetně přípravy návrhů kandidátních listin (čl. 20, odst. 5);
- h) zřizovat pobočky ČSVSM, popřípadě stanovit jejich územní obvod;
- ch) zřizovat komise pověřené plněním konkrétních úkolů a jmenovat jejich členy;
- i) rozhodovat o odvolání ve věcech členství.

Čl. 23

(1) Schůze hlavního výboru svolává předseda nebo místopředseda, který předsedu zastupuje, podle potřeby, nejméně však třikrát do roka. Předseda svolává schůzi hlavního výboru vždy do dvou týdnů, byl-li o to požádán alespoň třetinou členů hlavního výboru. Nesvolává-li předseda v takovém případě schůzi hlavního výboru, může tak učinit některý z místopředsedů.

(2) Schůze hlavního výboru řídí předseda, popřípadě některý z místopředsedů.

(3) Hlavní výbor je způsobilý se usnášet, je-li přítomna alespoň polovina jeho členů.

(4) Usnesením hlavního výboru je návrh, pro který hlasovala většina přítomných, nebo pro nějž při rovnosti hlasů hlasoval předseda.

Předsednictvo

Čl. 24

(1) Předsednictvo je výkonným orgánem hlavního výboru.

(2) Předsednictvo volí ze svého středu předsedu, místopředsedu, vědeckého tajemníka a hospodáře.

Čl. 25

Předsednictvu přísluší:

- a) zajišťovat běžné úkoly, týkající se činnosti ČSVSM;
- b) zajišťovat úkoly, kterými je pověřil hlavní výbor;
- c) rozhodovat ve věcech členství ve stanovených případech;
- d) sjednávat podmínky kolektivního členství organizací.

Čl. 26

(1) Schůzi předsednictva svolává předseda nebo místopředseda, který předsedu zastupuje, podle potřeby, zpravidla šestkrát do roka.

(2) Předsednictvo je způsobilé se usnášet, je-li přítomna alespoň polovina jeho členů.

(3) Schůze předsednictva řídí předseda, popř. některý z místopředsedů.

(4) Usnesením předsednictva je návrh, pro který hlasovala většina přítomných, nebo pro nějž při rovnosti hlasů hlasoval předseda.

Revizoři

Čl. 27

(1) Dohled nad hospodářskou činností ČSVSM vykonávají revizoři, kteří z hospodářského hlediska posuzují i plnění úkolů ČSVSM.

(2) Revizoři podávají zprávu o hospodaření valnému shromáždění a hlavnímu výboru, který se bez přihlídnutí k jejich návrhům nemůže usnést o účetní uzávěrece ani o úhradě ztráty.

Organizace vnitřních složek ČSVSM

Čl. 28

(1) Činnost pobočky řídí 3–9 členný výbor pobočky, volený na plenární schůzi pobočky.

(2) Výbor pobočky se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka, popřípadě z dalších členů.

(3) Předseda pobočky se zúčastňuje schůzi hlavního výboru nebo předsednictva, projednávají-li se věci týkající se pobočky.

Čl. 29

(1) Činnost sekce řídí 3–9 členný výbor sekce, volený na plenární schůzi členy, kteří se podle svého zaměření přihlásili k práci v sekci.

STANOVY ČsVSM

(2) Výbor se skládá z předsedy, místopředsedy, vědeckého tajemníka a z dalších členů.

(3) Předseda sekce je oprávněn se zúčastňovat schůzí hlavního výboru a předsednictva.

Čl. 30

(1) Činnost odborné skupiny řídí 3–9 členný výbor odborné skupiny, volený na plenární schůzi členy, kteří se podle svého odborného zaměření přihlásili k práci v odborné skupině.

(2) Výbor se skládá z předsedy, místopředsedy, vědeckého tajemníka a z dalších členů.

(3) Předseda odborné skupiny je oprávněn zúčastňovat se schůzí výboru sekce.

Čl. 31

Výbory poboček, sekcí a odborných skupin svolávají plenární schůzi svých členů podle potřeby, nejméně jednou ve funkčním období.

Společná ustanovení

Čl. 32

Komise ČSVSM

(1) Předsednictvo ČSVSM může vytvářet vhodné koordinační, popřípadě pracovní orgány pro organizování spolupráce s ostatními vědeckými společnostmi při ČSAV a SAV, nebo jinými společenskými organizacemi, s vysokými školami nebo vědeckými a výzkumnými ústavy.

(2) Členy komisí zřízených podle odst. 1 mohou být jen řádní členové.

Čl. 33

Pro přípravu a k plnění některých úkolů, např. hospodářské povahy, mohou orgány ČSVSM vytvořit pracovní komise z řádných i mimořádných členů. Do pracovních komisí mohou být přizváni nečlenové jako odborní poradci. Komise jednájí podle pokynů orgánů, které je zřídily.

Čl. 34

Hmotné prostředky k plnění úkolů ČSVSM

(1) K hospodářskému zajištění úkolů ČSVSM slouží:

- a) členské příspěvky a zápisné;
- b) převzatý majetek
- c) prostředky poskytované ČSAV, popřípadě jinými orgány;
- d) příjmy vyplývající z vlastní činnosti ČSVSM;
- e) dary a dědictví.

(2) Při hospodaření se ČSVSM řídí obecnými předpisy a pokyny ČSAV.

Čl. 35

Zastoupení ČSVSM

(1) ČSVSM zastupuje a jejím jménem jedná předseda.

(2) Za ČSVSM se předseda podepisuje tak, že k názvu ČSVSM připojí svůj podpis s uvedením funkce.

(3) Hlavní výbor může zmocnit též jiné členy předsednictva, popřípadě další členy, aby v rozsahu, jež určí, ČSVSM zastupovali a jednali jejím jménem. Osoby takto zmocněné připojují k podpisu dodatek vyjadřující jejich zmocnění.

Čl. 36

Informace

Usnesení orgánů ČSVSM, jež se dotýkají jejich členů, a jiné závažné skutečnosti oznamují se členům dopisy nebo členskými zprávami nebo informacemi v odborném nebo denním tisku.

Čl. 37

Jestliže ČSVSM zanikne, případně její majetek, jež zůstane po úhradě závazků, Československé akademii věd, s tou podmínkou, že jej odevzdá jiné dobrovolné organizaci, která by se do tří let po zániku ČSVSM ustavila pro plnění obdobných úkolů v příslušném oboru.

Vzpomínka na Jaroslava Veselého

In memoriam Jaroslav Veselý

Svatopluk Sebek

Dne 28. 8. 1985 zemřel v Praze ve věku 79 let známý pracovník v ochraně přírody, býv. ředitel Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze RNDr. Jaroslav Veselý (nar. 5. 4. 1906 v Rosovicích u Příbrami), nositel státního vyznamenání „Za vynikající práci“ (1966), laureát van Tienhoveny ceny (1969), čestného uznání ministerstva kultury ČSR (1970) a titulu „Zasloužilý pracovník kultury“ (1979).

S jeho jménem je především spjat poválečný vývoj československé ochrany přírody, v níž pracoval od r. 1942 jako spolupracovník a žák zakladatele čs. ochrany přírody Rudolfa Maximoviče. Po jeho odchodu byl postaven v její čelo, aby v osvobozené vlasti zorganizoval ochranu přírody způsobem, odpovídajícím modernímu pojetí a jeho uskutečňování v podmínkách nového společenského řádu a významu a postavení přírody v něm. Brzy vycítil, jak nutným předpokladem úspěšného rozvoje ochrany přírody je opevňování vědomí její důležitosti v široké veřejnosti jako nezbytné součásti péče o životní prostředí. Proto věnoval tolik péče soustavné výchově k ochraně přírody a právě jeho přičiněním se ochrana přírody brzy po válce začala přednášet i na našich vysokých školách. Jako jeden z tehdejších jeho posluchačů na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze s vděčností vzpomínám jeho poutavých přednášek, jimiž získával nejen náš zájem o ochranu přírody, ale vychovával si tak i své nové spolupracovníky, z nichž celou řadu pak její problematika upoutala trvale a stali se dobrovolnými spolupracovníky naší nové ochrany přírody.

Jeho úsilí o realizaci zásad moderní ochrany přírody u nás velmi podpořilo i vydání základního dvoudílného díla „Ochrana československé přírody a krajiny“ (Nakl. ČSAV, Praha, 1954). Tím, že se mu pod jeho redakcí (a za spolu-

autorství) podařilo vytvořit kruh spolupracovníků — specialistů v jednotlivých oborech, které se ochrany přírody dotýkají, a shromáždit jejich dosud rozptýlené vědecké poznatky, vytvořil fundamentální kompendium, jakousi základní učebnici československé ochrany přírody, které bylo ve své době ojedinělým — a u nás dosud nepřekonaným — zjevem v ochranné literatuře vůbec. V r. 1947 stál také u kolébky samostatného ochranného časopisu „Ochrana přírody“, který po řadu let úspěšně řídil.

Z přebohaté ochranné činnosti dr. Jaroslava Veselého je třeba na tomto místě zvláště zdůraznit i jeho rozhodující podíl na vydání zákona č. 40/1956 Sb. o státní ochraně přírody, který úspěšně završil dlouholeté úsilí o uzákonění ochrany přírody u nás, úsilí, na jehož čelní frontě stál a jež neohroženě dovedl k vítězství.

Málokomu je však známo, že dr. Jaroslav Veselý byl kromě toho také botanikem a úspěšným mykologem. Svou pozornost věnoval už od svých studií (1928) mikroskopickým houbám, z nichž se speciálně zaměřil na studium rzí. Ve svých bohužel nečetných uredinologických pracích, které publikoval, shromáždil značné množství údajů o jejich rozšíření na území Československa a přispěl i k poznání taxonomických otázek některých nových nebo dosud od nás neuváděných druhů naší mykoflóry, např. *Puccinia komarovii* Tranzsch., *P. bohémica* J. Veselý, *P. bulbocastani* (Cum.) Fuck., *P. imperatoriae* Jacky, *P. depauperans* (Vize) Syd. Mykologická bibliografie prací dr. J. Veselého z let 1936—1954 je připojena.

RNDr. Jaroslava Veselého jsem znal téměř 40 let jako jeho žák a později i jako spolupracovník v ochraně přírody. Znal jsem proto i jeho trvalý zájem o houby, od jejichž intenzivnějšího studia ho odvedl jen převládající — a vlastně potom celý jeho životní profil určující — zájem o ochranu československé přírody. A znal jsem i jeho neobyčejný zájem o ochranu hub v době, kdy jsme se její problematikou začali u nás zabývat. Škoda, že pro stáří už nemohl přispět svými podněty také k jejímu probouzení do vědomí široké veřejnosti. Jsem však přesvědčen, že to, co jsme zatím pro poznání nutnosti ochrany našich hub udělali, vycházelo z Veselého širokého pojetí ochrany přírody u nás, a bylo vlastně jeho součástí a současně i důstojným uctěním památky vynikajícího ochránce a mykologa dr. Jaroslava Veselého.

Bibliografie mykologických prací Jaroslava Veselého

1936

Příspěvek k zeměpisnému rozšíření rzí na Hlučínsku. — Sborn. Přírodověd. Společ. v Mor. Ostravě 1932—1935: 85—91.

Druhý příspěvek k zeměpisnému rozšíření rzí ve Slezsku. — Slezský Sborn. 1936 (3—4): 1—8.

1937

Puccinia Komarovii Tranzsch., asijská rez v Československu. — Věda. Přír., Praha, 10: 233—234.

1938

První příspěvek k zeměpisnému rozšíření rzí v Čechách. — Čas. Nár. Muz., Praha, 112: 225—234.

1940

Příspěvky k poznání mikromycetů (I.). — Carpatica, Praha, 1: 93—107 (spolu s K. Cejpmem).

1942

Additamenta mycologica I. — Studia Bot. Čech., Praha, 5(3—4): 129—131.

1948

Additamenta mycologica. Pars. II. — Studia Bot. Čech., Praha, 9(2-4): 174-176.

1951

Puccinia bulbocastani (Cum.) Fuck. v Čechách. — Čs. Bot. Listy, Praha, 3: 52-54.

Puccinia imperatoriae Jacky — nový druh rzi v Čechách. — Čs. Bot. Listy, Praha, 3: 110-111.

Puccinia depauperans (Vize) Syd., nová rez pro Československo. — Čs. Bot. Listy, Praha, 3: 142-144.

1954

Příspěvek k zeměpisnému rozšíření rzi ve státní přírodní rezervaci „Pieniny“. — Ochr. Přír., Praha, 9: 154.

Literatura

ČEŘOVSKÝ J. (1966): RNDr. Jaroslav Veselý šedesátníkem. — Přír. Vědy ve Šk., Praha, 16: 627.

MARŠAKOVÁ - NĚMEJCOVÁ M. (1966): RNDr. Jaroslav Veselý — 60 let. — Preslia, Praha, 38: 433 (1 photo).

MARŠAKOVÁ - NĚMEJCOVÁ M. (1966): Seznam prací a článků Dr. Jaroslava Veselého. — Ochr. Přír., Praha, 21: zvl. příl., pp. 1-11.

MATIS J. (1965): Významný jubilat. — Ochr. Přír. a Pamiat., Bratislava, 6: 15 (1 photo).

MATIS J. (1966): Zdravica k šedesiatinám. — Ochr. Přír., Praha, 21: 34.

TRÍSKA J. (1966): Životní jubileum RNDr. Jaroslava Veselého. — Ochr. Přír., Praha, 21: 33 (1 photo).

JANOVA D. (1967): Šestdesiatiročné životné jubileum RNDr. Jaroslava Veselého. — Čs. Ochr. Přír., Bratislava, 3: 245-247 (1 photo).

TOMAN J. (1976): RNDr. Jaroslav Veselý — 70 let. — Preslia, Praha, 48: 275-276.

Adresa autora: Svatopluk Šebek, Boleslavská 481/30, 288 02 Nymburk.

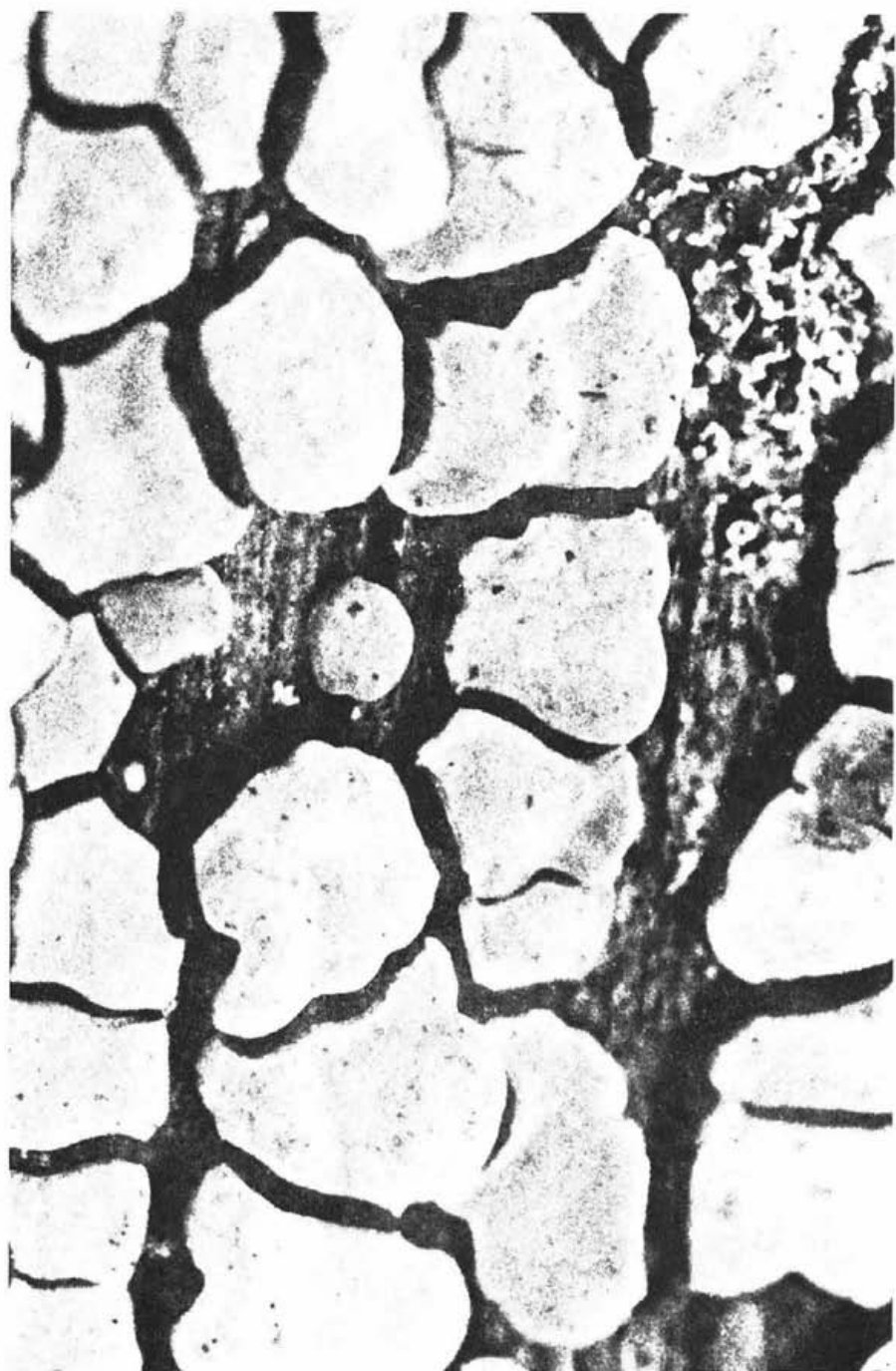
ČESKÁ MYKOLOGIE — Vydává Čs. vědecká společnost pro mykologii v Akademii, nakladatelství ČSAV, Vodičkova 40, 112 29 Praha 1. — Redakce: Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1, tel.: 26 94 51-59. Tiskne: Tiskařské závody, n. p., závod 5, Sámova 12, 101 46 Praha 10. — Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta, doručovatel a PNS-ÚED Praha. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Cena jednoho čísla 8,- Kčs, roční předplatné (4 sešity) Kčs 32,-. (Tyto ceny jsou platné pouze pro Československo.) — Distribution right in the western countries: Kubon & Sagner, P. O. Box 34 01 08 D-8000 München 34, GFR. Annual subscription: Vol. 40, 1986, (4 issues) DN 104,-. Toto číslo vyšlo v květnu 1986.

© Academia, Praha 1986.

1. *Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fr. — Pevník rozpraskaný. Poloroztlité plodnice s kloboučky. Malé Brdo u Herľan, na pařezu dubu zimního, 18. 7. 1964. — Effused-reflexed fruitbodies with small pilei. Malé Brdo near Herľany, E Slovakia, on a stump of *Quercus petraea*, 18. 7. 1964. 2.5 \times .

Photo F. Kotlaba

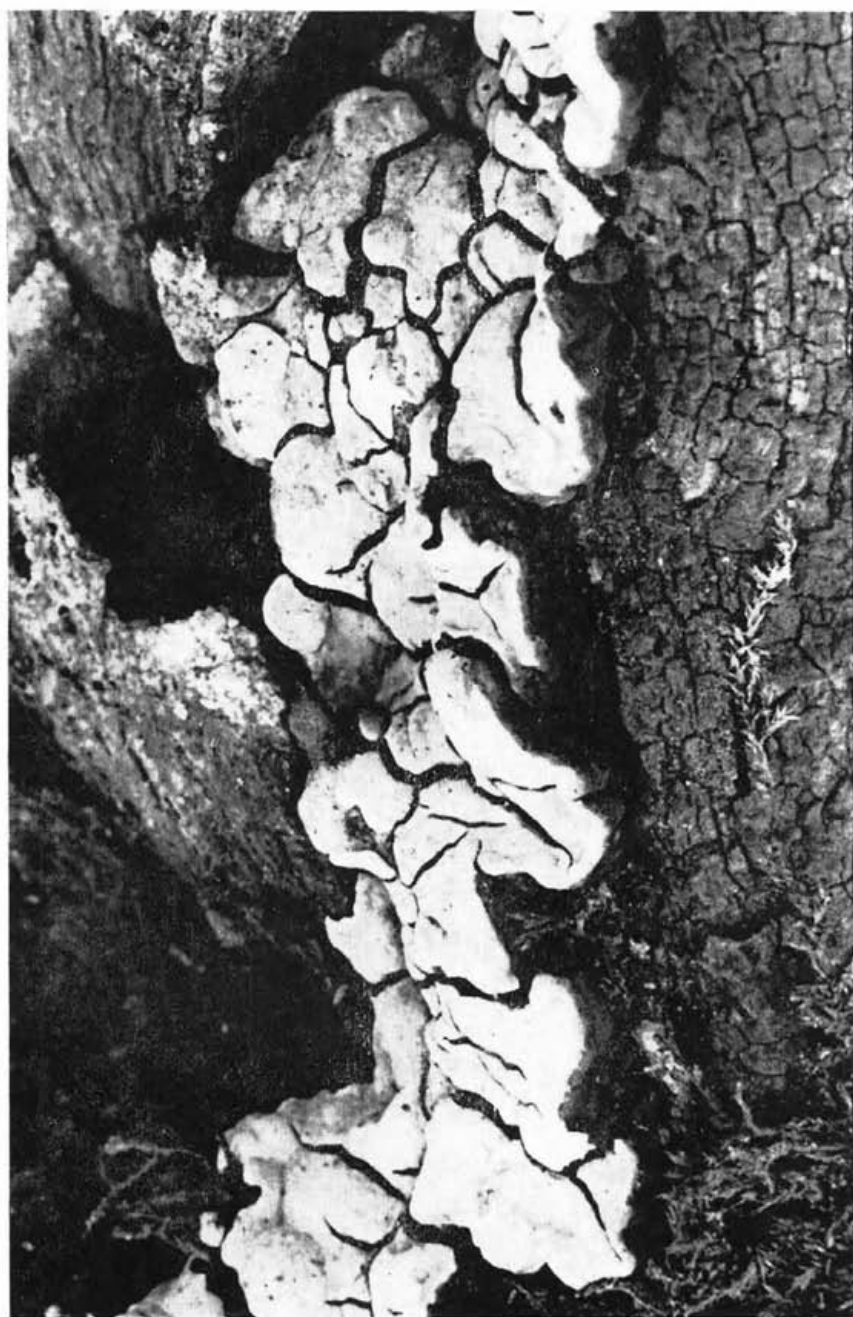

1. *Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fr. — Pevník rozpraskaný. Rozlité, typicky rozpraskané plodnice na ležicím kmenu dubu zimního na Sitnu u Ban. Štiavnice, 12. 8. 1958. — Effused, typically fissured fruitbodies on fallen trunk of *Quercus petraea* on Sitno Mt. near Ban. Štiavnica, S Slovakia, 5X. Photo F. Kotlaba

1. *Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fr. — Pevník rozpraskaný. Staré polorozlité plodnice na pařezu dubu letního v lese mezi Petrohradem a Černčicemi u Jesenice, 26. 2. 1966. — Old effused-reflexed fruitbodies on a stump of *Quercus robur* in a wood between Petrohrad and Černčice near Jesenice, W Bohemia, 26. 2. 1966. 4X.

Photo F. Kotlaba

1. *Stereum frustulatum* (Pers.: Fr.) Fr. — Pevník rozpraskaný. Staré kloboučkaté plodnice na pařezu dubu letního v lese mezi Petrohradem a Černčicemi u Jesenice, 26. 2. 1966. — Old pileate fruitbodies on a stump of *Quercus robur* in a wood between Petrohrad and Černčice near Jesenice, W Bohemia, 26. 2. 1966. 4,5X.

Photo F.Kotlaba

Redakce časopisu přijímá jen rukopisy vyhovující po stránce odborné i formální. Přispívatelé nechť se řídí při přípravě rukopisů těmito pokyny.

1. Český nebo slovensky psaný článek začíná českým nebo slovenským nadpisem, pod nímž se uvede překlad nadpisu v některém ze světových jazyků, a to ve stejném jako je abstrakt (popř. souhrn na konci článku). Pod nadpisem následuje plné křestní jméno a příjmení autora (autorů) bez akademických titulů a bez místa pracoviště. Články psané v cizím jazyce musí mít český nebo slovenský podtitul a abstrakt (popř. souhrn).

2. Původní práce musí být opatřeny pod jménem autora (autorů) krátkým abstraktem ve dvou jazycích, a to na prvním místě v jazyku, v jakém je psaný článek. Abstrakt, který stručně a výstižně charakterizuje výsledky a přínos práce, nesmí přesahovat 15 řádek strojopisu (v každém jazyku).

3. U důležitých a významných článků doporučuje se připojit kromě abstraktu ještě podrobnější souhrn na konci práce, a to v téže jazyce, v kterém je abstrakt (a v odlišném než je článek); rozsah souhrnu je omezen na 2 strany strojopisu.

4. Vlastní rukopis, tj. strojopis (30 řádek na stránku po 60 úhozech na řádku, nejvýše s 5 opravenými překlepy, škrty nebo vpisy na stránku), musí být sán černou páskou a normálním typem stroje (ne „perličkou“); za každým interpunkčním znaménkem (tečkou, dvojtečkou, čárkou, středníkem) se dělá mezera. Při uvádění makro- a mikroznaků se přidržuje tohoto vzoru: (3-10,5-12(-13,5) x 4-5 μ m (mezery jsou pouze před a za znaménkem „x“ a před zkratkou míry; jen v angličtině se dělají tečky místo desetinných čárek). Nepřipouští se psaní nadpisů a autorských jmen velkými písmeny, prostrkávání písmen, podtrhávání nadpisů, slov či celých vět v textu apod. Veškerou typografickou úpravu rukopisu pro tiskárnu provádí redakce sama. Autor může označit tužkou po straně rukopisu části, které doporučuje vysadit drobným písmem (petitem) nebo podtrhnout přeřezovanou čarou části vět, které chce zdůraznit.

5. Literatura je citována na konci práce, a to každý záznam na samostatném řádku. Je-li od jednoho autora citováno více prací, jeho jméno se vždy znovu celé vypisuje, stejně jako citace zkratky opakujícího se časopisu (nepoužíváme „ibidem“). Jména dvou autorů spojujeme latinskou zkratkou et; u prací se třemi a více autory se cituje pouze první autor a připojí se et al. Za příjmením následuje (bez čárky) zkratka křestního jména (první písmeno s tečkou), pak v závorce letopočet vyjití práce, za závorkou dvojtečka a za ní název článku nebo knihy (nikoli podtitul) po tečce za názvem je pomlčka, celkový počet stran knihy a místo vydání. U vícedílných knižních publikací uvádíme před pomlčkou číslo dílu pomocí zkratky vol. (= volumen), pokud není číslo dílu součástí titulu knihy. Stránky knihy citujeme se zkratkou p. (= pagina). U citování prací z časopisů následuje po pomlčce název časopisu (kromě jednoslovných se užívá zkratek), dále číslo ročníku (bez vypisování roč., vol., Band apod.), pak následuje dvojtečka a citace stránek celkového rozsahu práce.

6. Pravidla citování literatury, jakož i seznam vybraných periodik a jejich zkratk jsou zahrnuty v publikacích, které vyšly jako přílohy Zprávy Čs. botanické společnosti při CSAV - Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 13 (1978), append. 1: 1-85, et 14 (1979), append. 1: 1-121. (Tyto publikace lze zakoupit v sekretariátu Čs. Botanické společnosti, Benátská 2, 120 01 Praha 2.)

7. Při citování ročníku časopisu nebo dílu knihy používáme jen arabské číslice.

8. Druhově latinské názvy se píše s malým písmenem, i když je druh pojmenován po některém badateli, přičemž háčky a čárky se vypouštějí (např. *Sclerotinia veselyi*, *Geastrum smardae*).

9. Při uvádění dat sběrů píšeme měsíce výhradně římskými číslicemi (2. VI. 1982).

10. Při citování herbátových dokladů uvádějí se zásadně mezinárodní zkratky herbátů (viz Index herbariorum 1981), např. BRA - Slovenské národní muzeum Bratislava; BRNM - botanické odd. Moravského muzea, Brno; BRNU - katedra biologie rostlin přírod. fakulty UJEP, Brno; PRM - mykologické odd. Národního muzea, Praha; PRC - katedra botaniky přírod. fakulty UK, Praha). Soukromé herbáře citujeme nezkráceným příjmením majitele (např. herb. Herink) a stejně nezkracujeme herbáře ústavů bez mezinárodní zkratky.

11. Při popisování nových taxonů nebo nových kombinací autoři se musí přidržovat zásad posledního vydání mezinárodních nomenklatorických pravidel - viz Holub J. (1968 et 1973): Mezinárodní kód botanické nomenklatury 1966 a 1972. - Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 3, append. 1, et 8, append. 1; týká se to převážně uvádění typů a správné citace basionymu.

12. Adresa autora nebo jeho pracoviště se uvede až na konci článku pod citovanou literaturou.

13. Ilustrační materiál (kresby, fotografie) k článkům se čísluje průběžně u každého článku zvlášť, a to arabskými číslicemi (bez zkratk obr., fig., apod.) v tom pořadí, v jakém má být uveřejněn. Fotografie musí být dostatečně kontrastní a ostré, perokresby (tuší) nesmí být příliš jemné; všude je třeba uvádět zvětšení. Text k ilustracím se píše na samostatný list.

14. Separáty prací se tisknou na účet autora; na sloupcovou korekturu autor poznamená, žádá-li separáty a jaký počet (70 kusů, výjimečně i více).

ČESKÁ MYKOLOGIE

The journal of the Czechoslovak Scientific Society for Mycology, formed for the advancement of scientific and practical knowledge of the fungi

Vol. 40

Part 3

August 1986

Chief Editor: Prof. RNDr. Zdeněk Urban, DrSc.

Editorial Committee: RNDr. **Dorota Brillová** CSc.; RNDr. **Petr Fragner**; MUDr. **Josef Herink**; RNDr. **Věra Holubová**, CSc.; RNDr. **František Kotlaba**, CSc.; RNDr. **Vladimír Musílek**, DrSc.; Doc. RNDr. **Jan Nečásek**, CSc.; Ing. **Cyprián Paulech**, CSc.; Prof. RNDr. **Vladimír Rypáček**, DrSc., Corresponding Member of the Academy; RNDr. **Miloslav Staněk**, CSc.

Editorial Secretary: RNDr. **Mirko Svrček**, CSc.

All contributions should be sent to the address of the Editorial Secretary: The National Museum, Václavské nám. 68, 115 79 Prague 1, telephone 269451—59. Address for exchange: Československá vědecká společnost pro mykologii, 111 21 Praha 1, P. O. Box 106.

Part 2 was published on the 10th May 1986

CONTENTS

F. Kotlaba: <i>Stereum frustulatum</i> , its ecology and geographical distribution in Czechoslovakia	129
V. Holubová-Jechová et A. Mercado Sierra: Studies on Hyphomycetes from Cuba IV. Dematiaceous Hyphomycetes from the Province Pinar del Rio	142
J. Herink et Z. Pouzar: <i>Svatopluk Šebek sexagenarius</i>	165
J. Kuthan: Octogenario Prof. Dr. Rolf Singer ad salutem!	177
S. Šebek: De activitate Societatis scientificae mycologicae Bohemoslovacae anno 1985	180
S. Šebek: In memoriam Jaroslav Veselý	190
References	179

With black and white photographs:

III.—VI. *Stereum frustulatum* (Pers ex Fr.) Fr.